

Pielikums Nr. 1 - Preiļu novada teritorijā esošo Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts

Valsts aizsardz. Nr.	Pieminekļu vērtības grupa	Pieminekļu veids	Pieminekļu nosaukums	Pieminekļu atrašanās vieta	Pieminekļu (notikumu) datējums
49	Valsts nozīmes	Vēsture	Dzejnieka Raiņa dzīves vieta	Aizkalnes pag., Jasmuižā	1883.-1889.
1904	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Aizkalnes senkapi	Aizkalnes pag., Aizkalnes skolas pagalmā un dārzā, Jašas upes labajā krastā	
1905	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Feldhofas senkapi un apmetne	Aizkalnes pag., Feldhofā, Jašas upes labajā krastā	
1906	Vietējas nozīmes	Arheoloģija	Gāgu senkapi	Aizkalnes pag., Gāgās, Jašas upes labajā krastā pie kapsētas	
1915	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Gribustānu senkapi (Franču kapi)	Preiļu novads, Pelēču pag., Gribustānos	
1914	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Baraukas pilskalns	Preiļu nov., Pelēčos, Baraukā, Vārdavas upes labajā krastā	
1916	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Livmaņu senkapi	Preiļu novads, Pelēču pag., Livmaņos	
1917	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Mackevicišķu senkapi	Preiļu novads, Pelēču pag., Mackevicišķos	
1918	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Pelēču - Bramaņu senkapi	Preiļu novads, Pelēču pag., Pelēčos - Bramaņos	
1919	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Rošmonu senkapi (Vaidu kalns)	Preiļu novads, Pelēču pag., Rošmonos	
1920	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Anspoku pilskalns	Preiļu pag., pie bij. Anspoku muižas, Preiļupītes labajā krastā	
1921	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Plivdu pilskalns	Preiļu pag., Plivdās, Preiļupītes kreisajā krastā	
1940	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Skuteļu senkapi	Preiļu nov., Saunas pag., Skuteļi	
4114	Valsts nozīmes	Māksla	Altāris	Preiļu nov., Pelēčos, Gornijašu kapličā	18.gs. beigas
4115	Valsts nozīmes	Māksla	Glezna "Garīdznieka portrets"	Preiļu nov., Pelēčos, Gornijašu kapličā	19.gs. I puse
4116	Valsts nozīmes	Māksla	Glezna "Sv. Antonīns"	Preiļu nov., Pelēčos, Gornijašu kapličā	18.gs. III ceturksnis
4117	Valsts nozīmes	Māksla	Krucifikss	Preiļu nov., Pelēčos, Gornijašu kapličā	18.gs. beigas
4118	Valsts nozīmes	Māksla	Altāris	Preiļu nov., Pelēču pag. Nīdermuižas katoļu baznīcā	18.gs. vidus
4119	Valsts nozīmes	Māksla	Ērģeļu prospect	Preiļu nov., Pelēču pag. Nīdermuižas katoļu baznīcā	18.gs. II puse
4120	Valsts nozīmes	Māksla	Ērģeles	Preiļu nov., Pelēču pag. Nīdermuižas katoļu baznīcā	18.gs. II puse
4121	Valsts nozīmes	Māksla	Glezna "Aušras vārtu Dievmāte" ar rizu	Preiļu nov., Pelēču pag. Nīdermuižas katoļu baznīcā	18.gs.
4123	Valsts nozīmes	Māksla	Ērģeles	Preiļi, Tirgus laukums 11, Preiļu katoļu baznīcā	ap 1882. -1938.
6497	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Gornijašu kapliča	Preiļu nov., Pelēčos, Gornijašos	18.gs.
6498	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Preiļu muižas apbūve	Preiļi, Preiļu muižas komplekss	19. gs.
6499	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Pils	Preiļi, Preiļu muižas komplekss	1860.-1865.
6500	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Kapela	Preiļi, Preiļu muižas komplekss	1817. g.
6501	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Stallis	Preiļi, Preiļu muižas komplekss	19. gs. I ceturksnis
6502	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Vārti	Preiļi, Preiļu muižas komplekss	19. gs. II puse

6503	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Vārti	Preiji, Preiļu muižas komplekss	19. gs. II puse
6504	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Vārtsarga namiņš	Preiji, Preiļu muižas komplekss	19. gs. II puse
6505	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Parks	Preiji, Preiļu muižas komplekss	19. gs. I puse 19./20.gs.
8787	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Aizkalnes pareizticīgo baznīca	Aizkalnes pag., Aizkalne	1904. g.
9041	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Moskvas (Moskovskas) vecticībnieku kopienas lūgšanu nams ar žogu un vārtiem	Preiļu pag., Moskvino	19.gs. I puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Aizkalnes katoļu baznīca	Aizkalnes pag., Aizkalne	1815., 1932.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Aizkalnes krogs	Aizkalnes pag., Aizkalne	19. gs. I puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Jasmuižas apbūve	Aizkalnes pag., Jasmuiža	19. gs.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Kūts	Aizkalnes pag., Jasmuiža	19. gs.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Kungu māja	Aizkalnes pag., Jasmuiža	19. gs.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Stallis	Aizkalnes pag., Jasmuiža	19. gs. vidus
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Preiļu katoļu baznīca ar žogu un vārtiem	Preiji, Tīrgus laukums 11	19. gs. beigas
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Zvanu tornis	Preiji, Tīrgus laukums 11, pie Preiļu katoļu baznīcas	19. gs. beigas
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Anspoku muižas apbūve	Preiļu pag., Anspoku muiža	19. gs.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Stallis (Kūts)	Preiļu pag., Anspoku muiža	19. gs. I puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Medību pils	Preiļu pag., Anspoku muiža	19. gs. II puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Krogs	Preiļu pag., Anspoku muiža	19. gs. I puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā ēka	Preiļu pag., Anspoku muiža	20. gs. 30. g.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Klēts	Preiļu pag., Anspoku muiža	20. gs. 30. g.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Prieku pamatskola	Saunas pag., Priekuļi	
	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Kungu māja	Pelēču pag., Ārdava, Juzefinovas muižā	19. gs. s., 1880. gads
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Juzefinovas muižas apbūve	Pelēču pag., Ārdava, Juzefinovas muižā	19. gs. s., 1880. gads
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Parks	Pelēču pag., Ārdava, Juzefinovas muižā	19. gs. I puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Kūts	Pelēču pag., Ārdava, Juzefinovas muižā	19. gs. sākums
	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Nīdermuižas katoļu baznīca	Pelēču pag., Nīdermuižā	1901. gads
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Klēts	Pelēču pag., Pelēču muižā	19. gs. II ceturksnis
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Kūts	Pelēču pag., Pelēču muižā	19. gs. II puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Kungu māja	Pelēču pag., Pelēču muižā	19. gs. I puse 19.g. II puse
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Pelēču muižas apbūve	Pelēču pag., Pelēču muižā	19. gs.
	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Parks	Pelēču pag., Pelēču muižā	19. gs.
	Vietējās nozīmes	Vēsture	Pelēču ūdensdzirnavas	Pelēču pagasts, Pelēči	1899. gads

Pielikums Nr. 2 - Ar Preiļu muižu un parku saistīto personību izpēte

Borhi pieder pie vecākajām dižciltīgo dzimtām Eiropā. Tās sākumi – Dienviditālijā, Neapoles karalistē, kur viņi bija feodālie īpašnieki. No turienes šī dzimta pārcēlās uz Vāciju, Vestfāles zemi, kur tai 12. gadsimtā piederēja La-Lippa, Borkule, Borhlande. 13. gadsimtā viens no Borhu dzimtas zariem pārcēlās uz Pomerāniju (Vācija), otrs – uz Poliju, Krakovas vojevodisti, trešais – Uz Livoniju, no kurienes viens zars vēlāk aizgāja uz Baltkrieviju. Livonijas Borhiem bija nozīmīga vieta šīs valsts vēsturē. No šīs dzimtas cēlies arī Livonijas ordeņa mestrs Bernds Borhs. Borhi Vāijā bija pārvācojušies. No Livonijas Borhiem viena daļa saglabāja vācietību, bet daļa, sevišķi Latgalē rezidējušie, pārpoļojās. Kā vārdā sauca pirmos Livonijas Borhus, nav skaidrs ne vācu, ne poļu ģenealogiem.

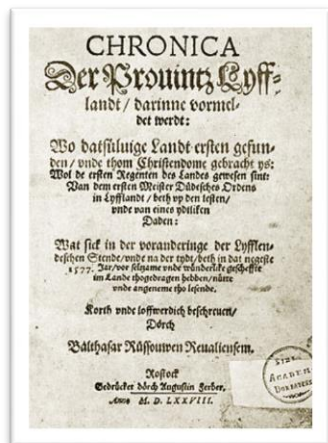
Bernds fon der Borhs jeb Bernhards Borhs (?-1486)

Bernds fon der Borhs bija Livonijas ordeņa 38. mestrs no 1472. gada janvāra līdz 1483. gada novembrim – ordeņa mestrs, līdz Romas pāvests viņu atcēla no amata. Dzimis Ķelnē. 1451. gadā bija Vēzenburgas konventa loceklis. 1471. gadā – Alūksnes komturis un zemes maršals Siguldā. 1472. gadā viņam Preiļi bijuši par apmetni. Viņa laikā notika asas cīņas starp Rīgas arhibīskapu un vācu ordeni Rīgas virskundzības dēļ. Viņam bija nesekmīgi kari ar Krieviju 1478., 1480. un 1481. gadā, tāpēc ordeņa brāļi piespieda Borhu atteikties no mestra amata. Miris 1486. gadā kā Alūksnes komturis.

Ir ziņas, ka Bernta fon der Borha laikā Livonijas ordenis sāka kalt savas monētas. Monētas – šiliņus un feniņus – kala gan Rīgā, gan Cēsīs, kur atradās ordeņa mestra rezidence. To aversā attēlots Borhu dzimtas ģerbonis- heraldiskā vairoga laukā trīs kovārņi, bet reversā – Livonijas ordeņa garais krusts ar leģendu, kas norādīja, vai monēta kalta Rīgā vai Cēsīs.

Attēls. Bernda fon der Borha ģerbonis uz šiliņa monētas.

Attēls. Rusova hronika par mestru Berndu fon der Borhu

Simons Borhs (ap 1450 - ?)

1475. gada 5. oktobrī Bernds Borhs Preiļu ciemu ar apkārtni izlēņoja savam radniekam Simonam Borham. Simons bija Rēzeknes fogts (tiesnesis), kuram Bernds izlēņoja arī Busena lēņus un Tizenhauzena īpašumus – Galēnu, Trumēnu un Varakļānu ciemus.

Dīderihs Borhs (ap 1490 - ?)

Simona Borha dēls sava tēva lēņus saņēma mantojumā, ko apstiprina 1534. gadā Livonijas ordeņa mestrs Valters Pletenbergs.

Fabiāns Borhs (1590-1652)

1551. gadā Livonijas ordeņa mestrs Heinrihs Galens izlēno Fabiānam Borham zemes gabalu Preiļu tuvumā.

Jadviga Elizabete Borha ()

Fabiāna Borha dzīvesbiedre, cēlusies no Plāteru dzimtas. Tajos nemierīgajos laikos, gaidot pēcnācēju, tiek paredzēts viss, kas būtu darāms jaunās kundzes nāves gadījumā, atzīmējot, ka nav nepieciešama lepna bērnu ceremonija, taču īpaši tiek norādīts – Jadviga Elizabete savu zelta krāsas kāzu tērpu noraksta Preiļu baznīcai, lai no tā tiktu pašūti ornāti. Tāds ornāts arī tika pašūts un saglabāts Preiļu Romas katoļu baznīcas arhīvā, bet no atlikušā auduma izgatavots biķera veļums.

Verners Borhs (ap 1565 - ?)

Fabiāna Borha dēls, kurš iegūst tēva īpašumus mantojumā

Elizabete Helēna Borha

Uz 1682. gadu kā Preiļu muižas īpašniece minēta Elizabete Helēna Borha, kura muižu šajā gadā ar aktu nodod savam vīram Geodonam Borham.

Geodons Borhs (ap 1650 - ?)

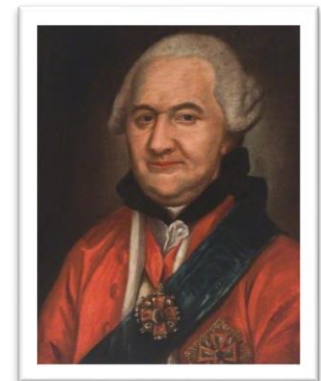
Ar aktu 1682. gadā pārņem no savas sievas Preiļu muižu. Geodons bija Inflantijas zemes tiesnesis un 1684. gadā tika ievēlēts par Inflantijas sūtni uz Saeimu Varšavā. Geodonam Borham bija vairāki bērni – Fabiāns Kazimirs (ap 1675-1716), Juris (poliski – Jerži), Johans Horodničegs un meita Emericija.

Georgs Gothards fon der Borhs (1683 – 1722)

Bija visu Borhu dzimtas īpašumu mantinieks, Geodona Borha dēls. Viņa sieva – Ludvika, dzimusi fon Štoka.

Johans Andreass fon der Borhs (1713-1780)

Jura Borha dēls, ievērojama personība. Jau jaunībā tika ievēlēts par Inflantijas sūtni uz Polijas saeimu, 1744. gadā kļuva par Inflantijas apakškompturu, bet 1780. gadā – par Polijas karaļa kancleru un stingri stāvēja karaļa, ne bajāru pusē. Viņš uzcēlis vai nodibinājis desmitiem baznīcu un pie tām atvēris skolas. Viņa piederēja ne vien Preiļi, bet Varakļāni, Galēni, Vārkava, Janopole, Landskorona (Šķaune), Vipingi, Annapole, Pasiene, Iskandene, Zeimeļi, Podzeimeļi, Ploņāni u.c. Andrejs Jozefs bija aizbildnis mazgadīgajiem Frīdriham, Ādamam un Nikolajam Manteifeļiem un pārvaldīja to īpašumus Latgalē, Kurzemē, Zemgalē. Viņš savās muižās Latgalē kolonizācijas un pārpoļošanas nolūkos no Polijas ievada un nometināja daudz poļu zemnieku. Šie poļu kolonisti vietējiem latviešu zemniekiem nebija paraugs ne ekonomikā, ne kultūrā un 20. gadsimta sākumā jau lielā mērā bija sakusuši ar latviešiem un pārlatviskojušies.

Vairākkārt ievēlēts Polijas-Lietuvas Seimā (1735, 1758, 1760, 1761, 1762, 1764). 1750. gadā apprecējās ar Ludviku Annu fon Zībergu (1725–1788), viņiem piedzima trīs bērni, to skaitā valsts darbinieks un mineralogs Mihaels fon der Borhs.

Johans Andrejs Borhs savus īpašumus Latgalē 1743. gadā nodeva mātes pārvaldīšanā līdz mūža galam, jo pats bija ļoti aizņemts ar sabiedriskajiem darbiem. Viņa dēli Mihāls Johans kļuva par Borhu Varakļānu līnijas aizsācēju, bet dēls Jozefs Heinrihs kļuva par Borhu Preiļu līnijas aizsācēju.

1767. gadā Johans fon der Borhs kļuva par Polijas kroņa kancleru, Krievijas impērijas vēstnieka A. Repņina spiediena ietekmē bija spiests atzīt krievu prasības ierobežot Polijas-Lietuvas kopvalsts suverenitāti. Atbalstīja Bāras konfederāciju (*Konfederacija barska*; 1768–1772) pret krievu ietekmē esošo karali Staņislavu Poņatovski, tāpēc Krievijas valdība sekvestrēja viņa īpašumus. Savukārt viņa dēls Mihaels

fon der Borhs 1771. gada novembrī kā Inflantijas gvardes kapteinis guva ievainojumu aizsargājot karali Staņislavu Poņatovski viņa nolaupīšanas mēģinājumā, tāpēc 1772. gadā tika iecelts par Ludzas stārastu.

1780. gadā Johans fon der Borhs kļuva par Polijas-Lietuvas lielkancleru. Miris 1780. gada 3. oktobrī Varšavā. Viņa laikā uzceltā pils Varšavā saglabājās Borhu dzimtas īpašumā līdz 1800. gadam un vēl mūsdienās tiek dēvēta par Borhu pili (*Pałac Borchów*).

Jozefs Heinrihs Borhs (1751? vai 1764? – 1835)

Preiļu muižas īpašnieks no 1779. gada līdz 1835. gadam. Viņš bija Varakļānu muižas īpašnieka Johana Mihaela brālis. No sava tēva viņš mantoja arī Vārkavas, Janoveles un citas muižas. Viņa rezidence, tāpat kā tēvam, bija Preiļi. Kad J.M.Borhs iesaistījās Maltas ordeņa Polijas atzara izveidē, tad arī Jozefs kļuva par Maltas ordeņa komandoru. Viņš bija poļu gvardes un Lietuvas lielkņazistes tautas kavalērijas pulkvedis, Ludzas stārasts, bet pēc Lietuvas pievienošanas Krievijai – valsts padomnieks un Vitebskas muižniecības maršals. Būdams Vitebskas guberņas muižniecības pārstāvis ar nelieliem pārtraukumiem laikā no 1802.g. – 1812. gadam, amatu veica bez atalgojuma. Šāds amats Krievijas impērijā bija ļoti prestižs, līdz ar to tas tika veikts bez atalgojuma. Amata ietvaros J.H.Borham bija pienākums aizstāvēt muižnieku intereses attiecībā ar valsti, risināt ar muižnieku īpašumiem saistītus jautājumus un sekot, lai tiktu izpildītas mantošanas tiesības. Šādu amatu varēja ieņemt tikai bagātākie un ietekmīgākie muižnieki, kuri līdz ar to kļuva pazīstami un cienījami visā guberņā.

Ap 1790. gadu apprecēja Annu Bogomoļecu. Bija Ludzas stārasts (*starosta ludyński*) un Vitebskas guberņas šjahtas maršals (*marszałek szlachty*). Jozefs Borhs veica vērienīgus celtniecības darbus. 1817. gadā uzcēla Preiļu muižas kapelu un uzsāka jaunās – ceturtās pils celtniecību.

Jozefam Borham Preiļos bija liela bibliotēka (ap 8000 sējumu), kuru mantoja viņa dēls Mihaels, vēlāk mazdēls Eizebijs. Preiļu īpašnieku Borhu bibliotēkas daļu 19. gadsimta 2. pusē nopirka grāfs Jonass Tiškēvičs no Biržiem (Lietuva).

2007.- 2008. gadā Preiļu muižas kapelā notika arheoloģiskie izrakumi, ko vadīja arheoloģe Antonija Vilcāne. Kapelas pagrabstāvā, kurā grāfs bija ierīkojis kapenes ģimenes locekļu apbedīšanai, sapostītā apbedījumā tika uzietas grezna tērpa paliekas - ar brokāta diegiem izšūta mundiera priekšpusē detaļas, krāgas un manšetes fragmenti, kas piederējušas Jozefam Henriham Borham.

Anna Borha (dzim. Bogomoļec) (1772-?).

Jozefa Heinriha Borha sieva. Pa labi glezna - J.Peška „Borhu dzimtas portrets” 1807. g. Glezna darināta Preiļu vecās muižas telpās. Gleznā attēlota Anna borha, kura uz rokām tur ilgi gaidīto vienīgo dēlu un mantinieku Mihaelu. Blakus stāv jaunākā meita Aleksandra (1803-?), kreisajā pusē attēlota meita Sofija (1796-1840), kura spēlēja klavīnhordu. Labajā pusē divas meitenes iegrimumušas sarunā – Eleonora (1800-?) un Eliza (1800-?). Meitenes vārds, kura spēlēja ar suni, nav zināms.

Johans Mihaels Borhs (1753 - 1811)

Varakļānu muižas īpašnieks. Vispusīgs zinātnieks – ģeologs, mineralogs, ķīmiķis, dabaszinātnieks, vēsturnieks un literāts. Bija kaislīgs grāmatu lasītājs un krājējs. J.M.Borha veidotā Varakļānu pils bibliotēka uzskatāma par vienu no vērienīgākajām privātajām grāmatu kolekcijām. Lielākā daļa no aptuveni 4000 vērtīgajām grāmatām bija dabaszinātniska satura izdevumi vācu, franču, poļu un latīņu valodā. Par bibliotēkas apjomu pētnieki min dažādus datus (no 8 000 līdz 10 000 sējumu, tai skaitā arī rokraksti un vērtīgi dokumenti). Saskaņā ar J.M.Borha testamenta noteikumiem tiešie mantinieki bibliotēku nedrīkstēja sadalīt. Tomēr bibliotēka 1870. gadā tikusi sadalīta starp Borhu dzimtas pārstāvjiem – daļa grāmatu pārvesta uz Preiļiem pie Mihaela Borha, daļa pie citiem mantiniekiem, daļa izpārdota. Tagad

neliela daļa J.M.Borham piederējušo grāmatu atrodamas Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā, Lietuvas Zinātņu akadēmijas bibliotēkā. J.M.Borha grāmatas rotā piederības zīmes – ekslibri.

Izglītību guvis pie franču mājskolotāja, vēlāk *Collegium Pium* Varšavā (1759—1767). Iestājās Polijas-Lietuvas karadienestā un gatavojās diplomāta karjerai. 1771. gada novembrī kā Inflantijas gvardes kapteinis guva ievainojumu aizsargājot karali Staņislavu Poņatovski viņa nolaupīšanas mēģinājumā. Iecelts par Ludzas stārstu (1772). Polijas dalīšanas laikā no 1774. līdz 1778. gadam viņš tēva uzdevumā devās diplomātiskās misijās uz Vīni, Romu un Neapoli. 1774. gada 30. jūnija vēstulē Borhs ziņoja tēvam, ka viņš Vīnē ticis ar Romas pāvesta legātu marķīzu Viskonti. 1776. gadā Romā cenās izgādāt mūža pensiju Polijas karalim Staņislavam II Augustam, paaugstināts huzāru pulkveža pakāpē.

1776.gadā Polijas karalis Staņislavs Augusts II paaugstināja J.M.Borhu par huzāru pulkvedi un rosināja viņu Sicīlijas un Maltas ceļojumam. Maltā Borhs pētīja Maltas ordeņa organizāciju, plānojot šī ordeņa Polijas atzara izveidi. Tādējādi līdz ar Borhiem Latgalē ienāca Maltas ordenis. J.M.Borhs bija Maltas ordeņa baljī, viņa brālis Jozefs (Preiļu īpašnieks) bija Maltas ordeņa komandors.

1781. gadā kļuva par Lietuvas dižkunigaitijas ģenerālkvartīrmeistaru (*oboźny litewski*), 1783. gadā viņu iecēla par Svētās Romas impērijas grāfu. Tajā pašā gadā viņš Rīgā salaulājās ar gubernatora Džordža Brauna meitu Eleonoru Kristīnu un pēc arhitekta Vinčenco Macotti projekta sāka celt Varakļānu muižas pili, ko pabeidza 1789. gadā. 1786. gadā viņš bija kara departamenta loceklis un ģenerālleitnants. No 1787. gada Beļcas vaivads, 1790. gadā Polijas karaļa diplomātiskā uzdevumā devās uz Holandi un Angliju.

Neilgi pirms Polijas neatkarības zaudēšanas M. Borhs 1791. gadā atstāja valsts dienestu un devās uz savu muižu Varakļānos, kur rūpējās par savām minerālu kolekciju un grāmatām, kopa "sentimentālo dārzu" jeb parku un augļu dārzu, kurā auga pat aprikozes un arbūzi. Viņam piederēja arī Marincejas muiža (Atašienes muiža) un Galēnu muiža. Miris 1810. gada 28. decembrī Varakļānu muižas pilī. M. fon der Borha testaments paredzēja, ka nedalītām jāpaliek naturāliju kolekcijām un bibliotēkai: "Viss mans kustamais īpašums, kas nepieder pie saimniecības lietām, — ekipāžas, zirglietas, dārglietas, proti: ordeni, gredzeni, tabakdozes, zelts, sudrabs, porcelāns, kristāls, galdauti un salvetes, apģērbi jeb garderobe, dažādas mēbeles var tikt sadalītas starp maniem dēliem un meitām. No šīs dalīšanas tiek izslēgta mana bibliotēka, dabaszinātņu un fizikas kabineti, kā arī dārglietas bez ietvara [t. i., dārgakmeņu kolekcija], ierīces, kas pieder pie dabas retumu kabineta; jo bibliotēka un minētie dabaszinātņu kabineti pēc papildu rīkojuma nododami fideikomisijā un piederēs visi kopā maniem vīriešu kārtas mantiniekiem." Tomēr 1870. gadā bibliotēka tika sadalīta starp pēctečiem, Borhu arhīvu pēc viņu zemes īpašumus nacionalizācijas 1919. gadā aizveda uz Ļovovu tālaika Polijā.

J.M.Borhs saņēma vairākas goda zīmes: Maltas sv.Jāņa no Jeruzalemes ordeni un augstākos Polijas karalistes apbalvojumus – Baltā ērgļa un sv.Staņislava ordeņus. Mihaels Borhs bija klasicisma mākslas cienītājs, apgalvojot: "Mākslai jābūt cēlai, jāveicina tikumi un vēlēšanās dzīvot noderīgu dzīvi."

Mihaels Jozefs Borhs (1806 – 1881)

Senatnes pētnieks, bibliofils, rakstnieks un tulkotājs. Dzimis Preiļos. Mihaels Jozefs Borhs mantoja Preiļu muižu no sava tēva Jozefa Heinriha 1836. gadā. Mihaela laikā tika pārbūvēta un paplašināta jaunā pils un parks. Viņš savā rezidencē bija savācis lielu un vērtīgu seno grāmatu, dokumentu un manuskriptu

krājumu, daļa no kura bija mantota no tēva. Savukārt, no tēva brāļa Johana Borha, Varakļānu īpašnieka, Mihaels bija pārmantojis interesi par arheoloģiju un senvēsturi. Veica arheoloģiskus izrakumus latgaļu kapulaukā Tistavā – Zeimaņos un viens no pirmajiem pareizi norādīja, ka hronikās minētā Visvalža pils Jersika atradusies augšpus Līvāniem, Daugavas krastā, vietā, kas saukta „Schlossberg”.

M.Borhs sarakstīja daudz darbu poļu valodā, kurus tāpat kā citu poļu autoru darbus tulkoja franču valodā. Lielākā daļa viņa darbu publicēti K.Buiņicka izdotajā almanahā „Rubon” (Daugava), kura desmit sējumi nāca klajā Viļņā (1842-1849). M.Borha publikāciju vidū bija apcere „Divi vārdi par Daugavu”, dzejisks darbs par Jersikas pilskalnu „Gercike”, raksts, kurā aplūkoti reti dokumenti, kas apkopo materiālus par Latgales baznīcu un draudžu apsekojumiem. Uzrakstījis arī romānus „Rohneda”, „Uz smiltīm” un „Kņazes Eifrozīnes dzīve”.

Mihaels bija pēdējais no Borhu dzimtas, kurš saimniekoja Preiļos. 1866. gadā viņš muižu pārdeva angļu tirgotājam Johanam Henriham Fredrikam, sev atstājot tikai kapelu un parka vārtu sarga māju. Mūža nogali pavadīja Krāslavā, kur arī miris un apbedīts.

Ģerboņa nozīmīgākā daļa – vairogs, saskaņā ar grāfa kārtas tradīciju, atveidots lielas sermuliņu mantijas fonā. Tās vainagojumā trīs bruņu cepures, kas norāda uz bruņniecības cilmi. Grāfa sencis Bernts

Borhs bijis trīsdesmit astotais Livonijas ordeņa mestrs (1472 – 1483). Virs bruņu cepurēm atveidoti grāfa kroņi un heraldiski putni – abās malās grifi, bet vidū grāfa dzimtas galvenais simbols – krauklis. Šo gudro un drosmīgo punktu heraldikā sastop samērā bieži. Kurzemes hercogu Bīronu ģerboni astoņpadsmitajā gadsimtā rotājis krauklis ar trim zelta ozolzīlēm knābī. Kā pilsētas simbols ģerbonī attēlots krauklis

arī Preiļiem, ko savā laikā pārvaldīja Borhu dzimta. Te jāpiemin arī Varakļānu pilsētas ģerbonis ar lapsu kā veikla diplomāta simbolu (kāds bijis M. Borhs). Kompozīcijas centrā ģerboņa vairogs sadalīts septiņos lielākos laukumos. Pašā vidū uz mazāka zelta vairodziņa: trīs melni putni – kraukļi. Vairoga labās puses augšējais stūris trīsreiz mazākās rūtīs. Katrā no tām kāds simbols (Maltas ordeņa krusts, Andreja krusts, Baltais ērglis u.c.), kas varētu apzīmēt grāfa saņemtos apbalvojumus. Blakus atzinības izpausmju apliecinājumam pa kreisi – viens no grāfa kroņa paveidiem. Ģerboņa vidusjoslā divi šaurāki laukumi, pa labi ar tekstu "Tres in uno" (trīs simboli vienā). Šī devīze, kā arī teksts ģerboņa pamatnē – "Omne trinum perfectum" (trejādībā vienmēr pilnība), liecina, ka grāfs sekojis 18. gs. izplatītajam mitoloģiskās svētās trīsvienības idejas plašākam tulkojumam. Ievērojamais tā laika filozofs Hēgelis savu mācību galvenokārt pamatoja trīs dalījuma sistēmas pierādījumos. Ģerboņa centrālo vairogu abos sānos balsta vairoga turētāji, labajā pusē – karotājs ar zobeniem Vācu ordeņa bruņinieku tērpā un šī ordeņa krustu standartā norāda uz slaveno senci – Vācu ordeņa mestru 16. gs. – Berntu Borhu. Kreisajā pusē – Polijas karalistes simbols – ērglis ar valdnieka zizli un iniciāļiem "SR" (Stanislaus Rex – Staņislavs karalis) standartā, M. Borha labvēļa, pēdēja Polijas karaļa Stanislava Poņatovska izcilo nozīmi grāfa dzīvē. Ģerboņa krāsas: sarkana, melna, zila, zelta, sudraba.

Marija Korsaka (1807-1869)

Mihaela Borha sieva, laulībā piedzima trīs meitas Marija (1836-?), Stefānija (1847-1888) un Tekla (1840-1892), kā arī dēls Eizēbijs (1833-1876).

Johans Heinrihs Frederiks (?)

Anglijas pavalstnieks tirgotājs no Mančestras. No 1866. līdz 1872. gadam viņam Preiļi piederēja kā īpašums.

Johans Ungerns – Štenbergs (?)

Preiļi kā īpašums Johanam piederēja laika posmā no 1872. gada līdz 1891. gadam. Īpašumu uz pilnvaras pamata pārvaldīja poļu muižnieks Jans Mols.

Konstantīns Guļkevičs (1865 – 1935)

Krievu muižnieks, cara galma kambarkungs, kuram Preiļi kā īpašums piederēja no 1891. gada līdz 1910. gadam. Par Preiļu muižas pārvaldnieku iecēlis Justīnu Volontu, kurš muižu sāka izrentēt un vēlāk daļu muižas (Anspokus) nopirka. Diplomāts, Preiļu muižas īpašnieks. Dzimis Sanktpēterburgā, studējis Pēterburgas universitātē. Bijis Krievijas vēstniecības pirmais sekretārs Romā, padomnieks Konstantinopolē, Krievijas pārstāvis Norvēģijas un Zviedrijas karaļu namos. Ženēvā darbojies Nāciju līgā. Piederējušas Preiļu, Sondoru un Anspoku muižas. Viņa valdīšanas laikā Preiļos uzceltas daudzas saimniecības ēkas, parka vārti, pagasta nams un skolas ēka, banka un luterāņu baznīca, spirta dezinātava un alus darītava. Vietējai katoļu baznīcai dāvinājis zemi un naudu ērģeļu, zvana un baznīcas karogu iegādei, kaut gan pats pēc ticības bija pareizticīgais.

Patstāvīgi Guļkevičs Preiļos nedzīvoja, tikai retu reizi, uz dažām dienām, atbrauca uz savu muižu. Tad kā ierašanās zīme pils tornī tika izkārts karogs. Muižas saimniecība bija bagātīga un ražena, tika turēti liellopi, taču gada beigās pārvaldnieks, uzrādot rēķinus, norādīja, ka peļņa ir neliela. Guļkevičs bija daudzu preiliešu bērnu aizbildnis un tos skoloja par savu naudu, arī ievērojamo kara lidotāju ģenerāli Baško. Pēdējos dzīves gadus Guļkevičs bija par sūtni Itālijā un pirms revolūcijas – par sūtni Zviedrijā.

Kārlis Gipiuss (?)

Vācu muižniekam Kārlim Gipiussam Preiļi kā īpašums piederēja no 1910. gada līdz 1920. gadam. K. Gipiuss bijis ļoti smaga rakstura cilvēks, un ir licis iznīcināt visu iepriekšējo muižas kungu uzstādītos parka greznības simbolus.

Ādolfs Ers (1885-1945)

Dokumentos Ādolfs Rūniks, latviešu žurnālists un rakstnieks, veltījis dzejoli Preiļu parkam. No 1911. gada līdz 1914. gadam dzīvojis Latgalē.

Pielikums Nr. 3 - Parka apmeklētāju aptaujas anketas veidlapa; skaitliskie rezultāti; rezultātu analītiskais pārskats

Sveicināti!

Preiļu muižas kompleksa un parka izpētes projekta ietvaros notiek pētījums par parka nozīmi vietējā sabiedrībā. Pētījuma pasūtītājs ir Preiļu novada dome. Ar anketas palīdzību tieši Jūs varat palīdzēt labāk izprast vēlamu muižas kompleksa un parka attīstības gaitu. Pašvaldība aicina izteikt savu viedokli, kas būtu nepieciešams mūsdienu sabiedrībai muižas kompleksa un parka ilgtspējīga plānojuma risinājumam.

Anketa ir anonīma un atbilstoši rezultāti tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Lūdzam Jūs atbildēt uz anketas jautājumiem, atzīmējot sev atbilstošāko atbildes variantu vai ierakstot to paredzētajā vietā. Papildus viedokli, kas netiek ietverts kādā no jautājumiem, lūdzu izteikt anketas nobeigumā.

1. Cik, Jūsuprāt, nozīmīgs ir Preiļu muižas komplekss un parks Latvijas mērogā?

ļoti nozīmīgs nozīmīgs vidēji nozīmīgs nenozīmīgs

2. Lūdzu, sniedziet piemērotākās atbildes:

	Jā	Nē
Vai Jūs zinājāt, ka Preiļu ainavu parks ir platības ziņā lielākais parks Latvijā, pilsētas teritorijā?		
Vai Jums ir pietiekama vēsturiskā informācija par Preiļu muižas kompleksa, pils un parkā esošajiem objektiem?		
Vai Jūs zinājāt, ka Preiļu muižas kompleksam ir valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu statuss?		
Vai Jūs zinājāt, ka parkā ir 18 dižkoki un retas, īpaši aizsargājamas augu sugas?		
Vai Jums ir svarīgs Preiļu muižas kompleksa valstiskais statuss (Kultūras vēsturiskais piemineklis)?		
Vai Jums ir svarīgi, ka Preiļu parkā tiek saglabātas, restaurētas vai atjaunotas arhitektūras mazās formas (skatu tornis, tiltiņi, tējas)?		
Vai Jūsuprāt parkā ir sastopama liela bioloģiskā daudzveidība un labvēlīgi apstākļi plašai augu un dzīvo radību daudzveidībai?		
Vai, Jūsuprāt, parka teritorijā vajadzētu atjaunot un iztīrīt dīķus un kanālus?		
Vai, Jūsuprāt, Preiļu muižas komplekss, pils un parks ir pievilcīgs ārzemju viesiem?		
Vai, Jūsuprāt, parks ir ģimenēm draudzīga vieta?		
Vai, Jūsuprāt, parkā ir pietiekami daudz iespēju pavadīt brīvo laiku?		

3. Cik bieži Jūs uzturaties Preiļu parkā?

vairākas reizes dienā katru dienu vairākas reizes nedēļā

vienu reizi nedēļā pāris reizes mēnesī retāk kā reizi mēnesī

4. Kurā gadalaikā Jūs visbiežāk dodaties uz Preiļu parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)

ziemā pavasarī vasarā rudenī

5. Vai Jums patīk uzturēties parkā?

jā nē

Lūdzu paskaidrojiet, kāpēc?

6. Vai, Jūsuprāt, parks tiek pietiekami labi apsaimniekots (pļauta zāle, aizvākti nokaltušie, vētras izgāztie koki, tīrīti ceļiņi, savāktas kritušās lapas, pieejamas atkritumu urnas u.c.)?

jā nē daļēji (sakoptas atsevišķas parka daļas) nezinu

7. Kā Jūs vērtējat parkā esošo ceļiņu tīklojumu un labiekārtojuma elementus (ceļiņu izvietojums, segums, parka objektu sasniedzamība, atkritumu urnas, soliņi, bērnu rotaļu elementi, ģērbtuves pludmalē)?

ļoti labi labi vidēji slikti ļoti slikti

Ja Jums ir kādi ierosinājumi par labiekārtojuma elementu uzlabošanu, jaunu elementu pievienošanu, lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās _____

8. Kā Jūs izmantojat parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)

apmeklēju pasākumus, kas notiek estrādē;

apmeklēju pasākumus, kas notiek pludmalē;

izmantoju kā īsāko ceļu, lai nokļūtu no mājām uz centru/darbavietu;

pastaigām (vienatnē, ģimenes lokā, ar draugiem, pilsētas viesiem);

pastaigām ar mājdzīvnieku;

izmantoju ārpus darba relaksējošām aktivitātēm;

piknikam;

vasaras sportiskām aktivitātēm (peldēšanai, skriešanai, vingrošanai u.c.);

ziemas sportiskām aktivitātēm (slēpošanai, braukšanai ar ragaviņām, šļūkšanai no kalna u.c.);

BMX trases izmantošanai;

pludmales kafējnīcas apmeklēšanai;

dabas pētniecībai, mākslai (gleznošanai, fotografēšanai);

neizmantoju;

cits _____

9. Vai Jūs jūtaties droši parkā tumšajā diennakts laikā? Ja nejūtaties droši, lūdzu, uzrakstiet, kāpēc?

jā nē, jo _____

neapmeklēju parku diennakts tumšajā laikā

10. Vai Jūs saskatāt problēmu jautājumā par suņu vešanu pastaigā parka teritorijā?

no suņa saimnieka puses netiek novāks pēc suņa vajadzību nokārtošanās

suņu aktivitātēs tiek saraktas bedres, izjaukti stādījumi suns netiek vests pavadā

cits (lūdzu, uzrakstiet kas) _____

11. Kā, Jūsuprāt, varētu cīnīties ar vandālismu parka teritorijā?

biežāk pašvaldības policijai dežūrēt parkā nozīmīgās vietās uzstādīt videonovērošanu

noteikt lielākus sodus par vandālismu cits ieteikums (lūdzu, uzrakstiet, kāds) _____

12. Cik, Jūsuprāt, ir būtiska muižas kompleksa, pils un parka nozīme Preiļu novada un pilsētas koptēla veidošanā?

būtiska būtiska tikai pilsētai nebūtiska

13. Cik, Jūsuprāt, ir svarīgi pilnībā atjaunot pili un sakopt parku?

ļoti svarīgi svarīgi mazsvarīgi nav jāatjauno un jākopj

14. Lūdzu, atzīmējiet ar krustiņu "X", vai Jūsaprāt, Preiļu parkā nepieciešams:	Jā	Nē	Jūsu komentārs
Veidot ainavu ziedošā parka tipa dārzu, kāds ir bijis parka attīstības pirmsākumos;			
Papildināt parka stādījumus ar jauniem kokaugu, ziedošu ziemciešu un vasaras puķu stādījumiem;			
Izveidot vēsturiskā un dabas izziņas vidē iedrošus informatīvos standus (vēstures informatīvos standus, izziņas takas, augu un dzīvnieku izziņas standus);			
Izvietot parkā jaunas informācijas zīmes par parkā sastopamajām vērtībām (dižkoki, retu sugu koki u.c.);			
Parka teritorijā uzstādīt papildus soliņus;			Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?
Parkā mainīt ceļiņu tīklojumu (papildināt ar jauniem ceļiņiem, mainīt ceļiņu tīklojumu);			Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?
Ierīkot papildus apgaismojumu;			Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?
Veidot nelielas sezonas tirdzniecības vietas, nojumus (piem., saldējuma tirgošanai, suvenīru tirgošanai);			
Izveidot piknika vietas (soliņi, ugunskurs un galdiņi);			Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?
Pludmalē izvietot zvilņus, papildus soliņus;			
Izveidot lapenes;			Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?
Ierīkot sanitāros punktus (tualeti, dzeramā ūdens ņemšanas vietas);			Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?
Izvietot parkā brīvos interneta piekļuves punktus;			
Piedāvāt iespējas nomāt velosipēdus, rikšu, slēpes, ragavas;			
Organizēt plašus publiskus, ikgadējus parka svētkus;			Lūdzu, uzrakstiet, kādus?
Parkā organizēt plenērus, dienas nometnes, izglītojošas nodarbības, seminārus.			
15. Kāds, Jūsaprāt, būtu labākais (skanīgākais) apzīmējums Preiļu parkam? (Lūdzu, ierakstiet)			

16. Vai Jums būtu interese pili un parkā svinēt savus īpašus svētkus (dzimšanas diena, kāzas, radu salidojums, darbavietas pasākums u.c.)?	☐ jā	☐ nē
17. Kādas, Jūsaprāt, aktivitātes Preiļu parkā varētu norisināties? Lūdzu, uzrakstiet..		
Lūdzu, sniedziet ziņas par sevi:		
Jūsu vecums:		
☐ ≤ 18	☐ 19-25	☐ 26-35
☐ 36-45	☐ 46-60	☐ ≥ 61
Jūsu dzimums:		
☐ sieviete	☐ vīrietis	
Paldies par Jūsu atsaucību!		
Ja Jums ir kādi papildus komentāri, ieteikumi, kurus vēlaties sniegt, lūdzu, rakstiet uz e-pastu: preiluparks@gmail.com		
Ja Jums ir kādi papildus komentāri, ieteikumi, kurus vēlaties sniegt anonīmi, lūdzu, rakstiet šeit:		

Aptaujas skaitliskie rezultāti

Aptauja par Preiļu muižas kompleksu un parku, 2018 (marts-aprīlis)		708 respondenti	
1. Cik, Jūsaprāt, nozīmīgs ir Preiļu muižas komplekss un parks Latvijas mērogā?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
loti nozīmīgs		41,38	293
nozīmīgs		38,98	276
vidēji nozīmīgs		17,23	122
nenozīmīgs		2,40	17
2. Lūdzu, sniedziet piemērotākās atbildes:			
Vai Jūs zinājāt, ka Preiļu ainavu parks ir platības ziņā lielākais parks Latvijā, pilsētas teritorijā?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		59,04	418
nē		40,96	290
Vai Jums ir pietiekama vēsturiskā informācija par Preiļu muižas kompleksa, pils un parkā esošajiem objektiem?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		51,41	364
nē		48,59	344
Vai Jūs zinājāt, ka Preiļu muižas kompleksam ir valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu statuss?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		68,93	488
nē		31,07	220
Vai Jūs zinājāt, ka parkā ir 18 dižkoki un retas, īpaši aizsargājamas augu sugas?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		43,08	305
nē		56,92	403
Vai Jums ir svarīgs Preiļu muižas kompleksa valstiskais statuss (Kultūras vēsturiskais piemineklis)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		86,16	610
nē		13,84	98
Vai Jums ir svarīgi, ka Preiļu parkā tiek saglabātas, restaurētas vai atjaunotas arhitektūras mazās formas (skatu tornis, tiltiņi, tējas namiņš, vārti utt.)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		94,35	668
nē		5,65	40
Vai Jūsaprāt parkā ir sastopama liela bioloģiskā daudzveidība un labvēlīgi apstākļi plašai augu un dzīvnieku daudzveidībai?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		72,46	513
nē		27,54	195
Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā vajadzētu atjaunot un iztīrīt diķus un kanālus?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		98,16	695
nē		1,84	13
Vai, Jūsaprāt, preiļu muižas komplekss, pils un parks ir pievilcīgs ārzemju viesiem?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		68,36	484
nē		31,64	224

Vai, Jūsaprāt, parks ir ģimenēm draudzīga vieta?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		82,20	582
nē		17,23	122
Vai, Jūsaprāt, parkā ir pietiekami daudz iespēju pavadīt brīvo laiku?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		45,48	322
nē		54,52	386
3. Cik bieži Jūs uzturaties Preiļu parkā?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
vairākas reizes dienā		2,54	18
katru dienu		8,05	57
vairākas reizes nedēļā		17,51	124
vienu reizi nedēļā		9,75	69
pāris reizes mēnesī		26,13	185
retāk kā reizi mēnesī		36,02	255
4. Kurā gadalaikā Jūs visbiežāk dodaties uz Preiļu parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ziemā		31,92	226
pavasārī		48,45	343
vasarā		89,27	632
rudenī		45,62	323
5. Vai Jums patīk uzturēties parkā? Lūdzu, paskaidrojiet, kāpēc?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		93,64	663
nē		6,36	45
Positīvās atbildes paskaidrojumi:			
ainava; visiem patīk parki; fantastiski skaists parks, kurā izvēdināt galvu; viss ir sakopts un tīrs; jo zāli un skaisti; ir patīkami uzturēties skaistās, saulainās dienās; ļoti skaists, ar alejām savām mazajām taciņām;)			28
Atpūtas iespēju un sportisko aktivitāšu pasākumu daudzveidība (jauka atpūtas vieta visos gadalaikos; vieta, kur atpūties un pavadīt brīvo laiku; skaista vieta atpūtai; daudz maršrutu, daudz atpūtas vietu; var atpūties un aizmirsties par apkārtnes un ikdienas problēmām; laba vieta, kur aiziet ārpus pilsētas; vasarā ir patīkami uzturēties koku ēnā, kad ir karsti; var fotografēt, apmeklēt koncertus/pasākumus, slēpot, skriet, braukt ar riteni, aktīvajā zonā - peldēties, braukt ar katamarānu, laivu; pludmales kafējnīca; vasarā parkā baudīt saldējumu vispār kolosāli!; pasākumi estrādē; āra kafējnīca; var superīgi atpūsties; pludmale ir lieliska; volejbola laukums; katamarāni; sportošanas iespējas; aktīvas atpūtas iespējas; piemērotas taciņas skriešanai; ziemā patīk doties turp un šļūkt no kalniņa ar ragaviņām; iespēja ziemā slēpot; pietiekami liela platība pastaigām, arī skriešanai; BMX trase ir; var aktīvi sportot;)			27
Gaisa kvalitāte (svaigs gaiss; patīk staigāt svaigā gaisā; patīk ieelpot svaigu gaisu un smaržu; svaiguma sajūta; tīrs gaiss;)			25
Dabas piederības sajūta (labprāt atrodos dabā, var būt tuvāk dabai, patīk daba, jo dabas tuvība rada miera sajūtu; mīlu zaļo dabu, kura nav apvienota ar asfaltētu ielu; no parka dabas var saņemt daudz enerģijas un pozitīvas emocijas; koki un ūdeņi; patīk apskatīt visu apkārtni; iespēja barot pīles; esmu tuvāk dabai; jo tad var atrasties tuvāk dabai, neizbraucot ārpus pilsētas; meža sajūta; patīk uzturēties tuvu dabai; patīk dabiskās vides atmosfēra; parks ir vieta, kur var netraucēti baudīt dabu;)			22

Pastaigu vieta (pastaigas; jauka pastaigu vieta visos gadalaikos; pastaigas ar bērnu ratiņiem; patīkama atmosfēra pastaigām; skaista vieta pastaigām; tas ir pilsētas neskarts plašums, kas rada maģisku sajūtu katras pastaigas laikā; lieliska pastaigu vieta; vieta interesantai pastaigai; patīkami pastaigāt; tur ir brīnīšķīga vieta, lai pastaigātos; mierīgs, kluss, patīkams pastaigām; patīkama pastaigu un tikšanās vieta; tā ir jauka pastaigu vieta, īpaši tagad, kad ir sāksis atjaunot tiltiņus, soliņus u.c.); Parks ir ideāla vieta pastaigām un sarunām, nekas nenovērs uzmanību;)	17
Emocionālās sajūtas (patīk; atmosfēra; miers; bērības atmiņas; dod miera sajūtu; jo ir miers un klusums, tikai ūdens šalkoņa fonā; atceros bērību; tajā ir jauka atmosfēra; mierīgs un kluss parks; te ir mierīgi, skaisti, var pastaigāties un pārdomāt dzīvi;)	16
Klusuma telpa (nav trokšņu; miers; klusums; atslodze no pilsētas burzmas; atpūta no auto skaņām; nav satiksmes; jo tur nav automašīnu; atpūta no ikdienas steigas; klusums un miers; vienīgā vieta, kur var mierīgi pastaigāties un nav liekas skaņas kā pilsētas ielās; parks ļauj prātam un acīm atpūties no pilsētas ritma;)	14
Ģimeniskums un draugu kopābūšanas iespējas (draudzīga vieta ģimenēm ar bērniem; tur var atpūties kopā ar draugiem un ģimeni; nav kur citur aiziet ar bērnu; maniem bērniem tur patīk; vieta, kura var mierīgi pavadīt laiku ar sen neredzētiem cilvēkiem; vieta, kur būt kopā ar draugiem;)	7
Vēsturiskais novērtējums (vēsturiskas ēkas; patīk objekti, kas tiek atjaunoti; patīk sekot līdzi pils restaurācijas darbiem, saļiņas jaunajam apbūvējumam; pils; atrodas arhitektūras pārle - Preiļu muižas kompleks; var iepazīt vēsturi;)	6
Plašuma izjūta (Joti liels pašums; liela teritorija, kur pastaigāties;)	4

Negatīvās atbildes paskaidrojumi:

Sakoptības problēmas (nav sakopts; "bomžu" māja pils priekšā un ap to valdošie aromāti; parku reti plauj, nātres aug pāri galvām, parks vairāk izskatās pēc meža; ir netīrs; diemžēl neuzskatu, ka parks ir pietiekoši sakopts. Pēdējo gadu laikā redzami uzlabojumi, ka beidzot ir nomainīti sapuvušie tiltiņi, tā saļiņa skaista apbūvēta, bet ir vieta kur augt, jo parks ir plašs un labiekārtot celiņus, lai pa dubļiem nav jāstaigā arī būtu nepieciešams, iztīrīt dīķus, no netīrumiem, algēm, niedrēm arī būtu vēlams biežāk, sevišķi tie, kas ir aiz pludmales, nevis tikai pludmales teritorijā. Bieži vien nolūzušie koki stāv mēnešiem ilgi, kamer tie tiek novākti, rudenī lapas arī netiek novāktas dažās parka teritorijās. Pie estrādes atjaunot normalas labierīcības, tomer tur notiek koncerti un cita veida publiski pasākumi, esam pelnījuši savas dabiskās vajadzības veikt labākos un patīkamākos apstākļos... Un parka teritorijā labierīcības citās vietās arī ir nepieciešamas, ne tikai parkā un pludmales teritorijā;)	5
Citu iedzīvotāju uzturēšanās problēmas (dzērāji, suņi bez uzpuņiem; pārāk daudz dzērāju un soliņiem, tostarp arī jaunatne, kas demolē apkārtni. Un ja staigāt sievietei ar bērniem bez vīrieša pavadoības ir bīstami. Jo uzreiz izskan frāzes lai iedod naudu, cigaretes vai sērkoņiņus. Īpašas patikas nav;)	2
Apgaismojuma trūkums diennaktis tumšajā laikā	1

6. Vai, Jūsprāt, parks tiek pietiekami labi apsaimniekots (plauta zāle, aizvākti nokaltušie, vētras izgāzti koki, tīrīti celiņi, savāktas kritušās lapas, pieejamas atkritumu urnas u.c.)?

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		13,70	97
nē		66,30	482
daļēji (sakoptas atsevišķas parka daļas)		19,99	144
nezinu		0,00	0

7. Kā Jūs vērtējat parkā esošo celiņu tīklojumu un labiekārtojuma elementus (celiņu izvietojums, segums, parka objektu sasniedzamība, atkritumu urnas, soliņi, bērnu rotaļu elementi, ģērbtuves pludmalē)?

Ja Jums ir kādi ierosinājumi par labiekārtojuma elementu uzlabošanu, jaunu elementu pievienošanu, lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās.

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
Joti labi		2,54	18
labi		34,04	241
vidēji		52,40	371
slikti		10,03	71
Joti slikti		0,99	7

Izvērstās atbildes:

Jaunu labiekārtojuma elementu uzstādīšana (Soliņi pa visu parka teritoriju; vajadzīgas biežāk atkritumu urnas, soliņi; Vēl kādu vietu, kur pavadīt kopā ar ģimeni, lai būtu bērnu rotaļu laukums, ne tikai pludmalē; Atkritumu urnas, tualetes; Laukumiņš bērniem,velo celiņi; vairāk soliņu; jaunas tualetes; Vajadzētu izvietot vairāk atkritumu urnas, lai staigājot ar suni, var novākt pēc sava mīļļa un uzreiz izmest ārā, nevis iet atpakaļ cauri visam parkam, lai izmest "minu" mājās; Vairāk soliņu patsīgājoties cauri visam parkam; Estrādes infrastruktūra, pieejamība bērnu ratiņiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem estrādei; Tualetes pieejamība ziemas periodā; Soliņu papildināšana, iespējams ar baltiem akcentiem - līdzīgi kā tiltiņiem.; Vēlētās vairāk soliņu un atkritumu urnu, jo manāms, ka nomalākas parka vietas tiek piegružotas, kā arī, vietām soliņi ir, taču veci un sēdēšanai nepiemēroti; Citreiz ir vēlme piesēst arī šajā parka pusē, bet iespēju nav; ierīkot jaunas labierīcības; Bērnu atpūtas laukumus; Bērnu spēļlauku varētu uztaisīt, labāku kā pludmalē, vai to, kas ir centrā pie vecā bērnu dārza, kaut vai pie tās apbūvētās saļiņas; Jāizvieto zīmes mājdzīvnieku īpašniekiem, lai veic izkārņojumu savākšanu; Jāizvieto papildus atkritumu urnas; WC; atkritumu urnas visā parkā; Lapeņu ierīkošana vairākās parka vietās; labiekārtotas piknika vietas skaistās vietās pie ūdens; soliņu uzstādīšana; Vairāk soliņu, atkritumu urnas; Parkā izvietot labierīcības, lai nav jāiet krūmos pastaigas laikā; Nepieciešams izvietot vairākas publiskas labierīcības tai skaitā ar iespēju veikt zaidiņu apkopšanu (pārtinamie galdīņi). Piemēru var smelties no Šveices, kur publiskās labierīcības un bērnu pārtinamie galdīņi ir ik uz stūra, veicinot objektu pieejamību ģimenēm ar bērniem; Drošas velo novietnes teritorijā ap kapelu, lai velotūristi var parku izstaigāt; vairākās vietās vēlētās piknika vietas ar galdū un soliņiem, ar vai bez nojumes; Vasaras sezonai aprikota piknika vieta; Nepieciešams vairāk soliņu gar celiņiem, lai ir kur apsēsties. Vienkārši, bet interesanti objekti bērniem; vairāk atkritumu urnas;)	35
Celiņu labiekārtošana (Gribētu, lai visur būtu bruģēti celiņi; Celiņu izvietojums ir ok, bet segums nav piemērots ikdienas vajadzībām. vienīgais normālais ir no vārtiem līdz pilij (bruģis). Celiņu tīklojums ir pietiekošs, bet ir jādodomā par materiāliem, no kā tie tiek veidoti, ikdienas uzturēšana, apgaismojums; Bruģēts un apgaismots celiņš uz bērnu dārzu un LAD; Jauzlabo, jāatjauno celiņi; Pirmkārt, estrādes apkārtnē un ejot uz pasākumu grūti piekļūt ar bērnu ratiņiem un invalīdiem. Nav ne uzbrauktuvju, jāmokās lai pārvarētu tos pašus 3 pakāpienus, ejot līdz soliņiem.Celiņi parka daļā aiz estrādes nekopti, bieži dubļaini; Parkā jāizveido tematiskās takas; Tīklojums ir ok, bet segumu gan vajadzētu labāku, stingrāku, nevis neizjamo rudenī un pavasarī, lietūs sezonā; Grūti iziet ar ratiem kad kāds celiņš piemēram ziemā ir netīrīts ja atjaunotu celiņus visus tas būtu Joti labi; Ja celiņš ir iesākts, tas būtu jāpabeidz, nevis tā, kā ir pašlaik, kad celiņš beidzas dubļu jūrā; Pie vecās estrādes vajadzētu izveidot normālus celiņus; Lieciet bruģi vai asfaltu!; jaunus celiņus nevajag, šitos jāsakārto un jāuzlabo segums; Visā parka būtu vēlami veloceliņi un vienkārši laba gājēju infrastruktūra, kur cilvēkiem pastaigāties, vest pastaigā suņus un pastaigāties ar bērnu ratiņiem.; sakārtot celiņus kur tas nav izdarīts ; celiņš no vecās estrādes uz jauno estrādi sliktā stāvoklī, un šausmīga smaka no tualetes; celiņu pieejamība ziemas periodā; Padomāt par celiņu līmeņošanu, jo lietainā laikā daži ir pārplūduši. Celiņu sakārtošana aktīvajā zonā pie BMX trases, sporta laukumiem un peldvietas. Prasās būt nedaudz platāki; Vietām taciņas aizaugušas ar zāli, krūmiem. Dažas taciņas ir cilvēku "Iestaigātas", būtu vēlams šīs taciņas apsekot, un šajās ietās izveidot normālus celiņus; Daudzi celiņi mitros apstākļos ir sliktā stāvoklī, dubļaini; Parka celiņu sakārtošana no Pils ielas puses; Jāatjauno taciņas; vairāk laba seguma celiņus, lai ērti braukt ar bērnu ratiņiem; Jaunlaulātie labprāt dotos uz parku, taču lai veiktu ceļojumu pa parku, ne visas tā taciņas ir labiekārtotas un ērtas pārvietoties; Daudzviet ir izskaloti celiņi un sastopami rupji, asi akmeņi;	28

<p>Citi ieteikumi, jauninājumi (Vingrošanas konstrukcijas, plaviņā starp Mīlestības kalniņu un celiņu, kas savieno Paulāna ielu ar t.s. kalpu māju, kā tas bija 70.Jos gados; Turpināt atjaunot saglabābot vēsturisko vidi; Interesanti būtu izveidot kādās parka vietās koka, vai pītās skulptūras, jo ir jaunie mākslinieki - var būt kāds to vēlas darīt? Var izveidot kādu labirintu no kociņiem un akmeņiem. Interesanti arī būtu izveidot ziedu augu laukumu - četri gadalaiki, kad katrā gadalaikā kas zied, krūmi un puķes. Ziemā ir visdažādākie sarkanie krūmi. Lieldienu stūris, ar šūpolēm un zaķu skulptūrām. Bērniem var izveidot kādas mazas mājiņas , kā rūku meža mājiņas. Meža taka, kur var arī uzkāpt pa virvēm. Var izveidot saules pulksteņi. Gar celiņiem un takām var salikt soliņus no interesantiem bakšiem. Var būt kāds var parkam noziedot kādu bakšī; Vajadzētu novākt lapiņi pie Kultūras centra (Pie mīlestības kalna ,vai kāda tukšā vietā ierīkot labu mussdienīgu laukumiņu; bezgaumīga, bez mākslinieciskas vērtības, bojā kultūrvidi). Nekādā gadījumā nevajadzētu šādus veidojumus klonēt pa parku (ir dzirdēts, ka plānojas 5-9gab.). Ja būvē lapiņas, tad jāpārdomā to funkcionālais pielietojums, materiālu izvēle, apstrāde un, pirmkārt, veidojuma stilistika - historisma stilā, atbilstoši pils arhitektūrai un angļu stila ainavu parkam); Statiskie grīli , iekopti zālieni kur bērni var spēlēties, Sabiedriskās toletes iekārtošana un uzturēšana; Trūkst iežogotas sunu pastaigas teritorijas. Jauki būtu Tarzāns, vai Lūšu taka; uzstādīt pa kādai strūklakai; Varētu izveidot papildus taciņas, soliņus un būtu foršas arī kādas sārīs pitnīku vietņas ar publiskiem grīliņiem, līdzīgi kā kaimiņu pilsētās, piemēram, Daugavpilī. Būtu foršāk ja vasarā Preiļu estrādē notiktu vairāk pasākumi jauniešiem un arī Preiļu pludmalē. Estrādē varētu būt vairāk zājumballes, jo tās šobrīd ir kļuvušas pieprasītākas; Apgaismojums un kameras visā parka teritorijā; Bērnu laukumu, karuseļi; Sadarbība ar Vladlenu un kokačīniekiem, varētu sadalīt parku tematiskās zonās.....pievilcīgi pašiem un tūristiem;</p>	26	<p>Tur kur ieejot parkā no Liepu (?) ielas, tur redzamas lielas plavas. Tur varētu vairāk apzaļumot un ierīkot galdiņus ar jumtiem, lai ģimenes vasarā varētu piknikot un atpūsties diezgan klusā gaisotnē, jo apkārt ir tikai tās ielas, bet nekāda dižā trokšņa tur nav. Tur lietus laikā varētu arī paslēpties cilvēki, kuri uzturas parkā, jo apkārtne nav vietiņas, kur paglābties no lietus. Tomēr, ja tā vieta tiktu vairāk apzaļumota ar kokiem un krūmiem vai puķēm un vietu piknikam, tur būtu jāierīko videonovērošanas kamera. Turklāt labi, ka tur ir laternas, kas izgaismotu to piknika vietu līdz ar ko nebūtu vajadzīgi papildus gaismekļi. Protams, jāsakārto zeme tā, lai tā viena plava nepludo, jo vienmēr pēc Lietus tur puse plavas ir zem ūdens; Lai piesaistītu parkam apmeklētājus, vajadzētu Tur ierīkot Ieļļu karaļvalsti. Preiļi ir slaveni ar Iellēm, tāpēc, ja cauri parka celiņiem izvietotu dažādas lelles, tas piesaistītu tūristus, tās varētu apskatīt... Parkā vajag kādus apskates objektus, tad būtu arī bērniem interesantāk pastaigāties, iet ciemos pie Iellēm.; Parks liels un prasa lielu finansējumu, piesaistiet Eiropas naudas un atjaunojiet Eiropas līmeni katru gadu pa gabaliņam; Mīlestības kalniņa virsotne jau sen Ilgojas pēc skaista noformējuma - vides objekta- statujas; Lūdzu, nepiegāniet parku ar bezgaumīgām koka skulptūrām; Tūrisma sezonā - vizināšana ar laivu (īpaši) pie Ādama un Ievas saliņas. Lapiņas un skatu torņa izbūve Mīlestības kalniņa virsotnē. - trepes uz to.; laivu braucieni pa kanāliem, videonovērošana visā parkā; Būtu nepieciešama arī vieta, kur jaunlaulātie varētu piekarināt atslēgu, vai kādu īpašu parkam raksturīgu zīmi (iespējas mazajam biznesam); jārada pievienotās vērtības!; velo noma, vai izbraucieni karietēs; Iespējams pievienot kādus jaunus mākslas apskates objektus, radīt izaicinājumus tēlniekiem un māksliniekiem, lai skaisti un idejiski aizpildītu tukšos laukumus!; Izveidot vairāk apskates objektu, piemēram, veidojumus no kokiem vai salmiem; Saprota, ka visu nevar paveikt uzreiz, bet, ticu, ka viss izdosies. Paldies par paveikto!;</p>
<p>Pirmkārt, lai parks "atdzīvotos" patiešām, ir nepieciešama vismaz minimālās infrastruktūras uzlabošana: celiņi dažādos virzienos, apgaismojums pie tiem, un iztīrīti kanāli. Lieliskas iespējas var pavērt mazās vietiņas, kura var dzīvot ar ideju, piem., sala - uz kuras var vest tiltiņš, bet tur fotografēšanās vieta jaunlaulātajiem/skaistumam utml., Katrs mākslas objekts (un mākslinieku Preiļos ir daudz!), kas izvietots kādā parkā daļā arī var nest savu ideju. Var būt organizēti izbraucieni ar laivām pa kanālu/ zirgu izjādes pa parku. Bērniem un ģimenēm orientēšanās pakultūras objektiem, vēstures apzināšana. Var būt mākslas daļa/sporta daļa/dzīvnieku mīļiem/ mūzikas daļa parkā utml. Arī kanāls pāri Ielceļam un varētu būt atdzīvīnāts.Un, protams, ēdināšanai vai kafējīnīcai ir jābūt kvalitatīti un servisu!; Tur kur agrāk bija privātie dārziņi, kas ir aiz bmx trases, tur būtu arī kaut kas jādara. Arī tas laukums, kas ir pilij priekšā uz ceļa pusi, kur ir kāpnes lejā uz Preiļu saimnieku māju, tur būtu kas jādara, savādāk izskatās pēc sātanu pielūgsmes vietas, jo tur kaut kāds ugunskurs bija. Arī to Preiļu saimnieka māju būtu jānojauc, jo tā ir briesmīga, logi ar dēļiem ciet utt. Tās vietā varētu ierīkot atpūtas namu(neko dižu), lai varētu uzņemt kaut kādus "lētos" celotājus, lai tie par kādiem 4-8eur varētu nakti palikt tur. Tajā paliktu daudzi! Ticiet man. Atpūtas nama pagalmā tikai jāiekārto kas līdzīgs kā Vilņā esošajā Downtown forest hostel and camping pagalmā (iečekoņiet bildes google!). Cilvēki varētu brīvi atpūsties laukā un pavadīt nakti lētā hostelī. Istabīņas varētu būt kā koju tipa (10 cilvēki istabīnā (5 gultas, katra 2 stāvu gulta). Būtu arī dažas privātās istabīņas(priekš 1-2cilv.+bērna gultiņas), kuru cenas būtu kādi 15-20eur. Tādā viesu naminā gribētu palikt daudzi. Šāds koju tipa hostelis varētu sadarboties (vai pat piederēt pilsētai) un uzņemt sportistus un futbola komandas, lai varētu veidot vairāku dienu turnīrus. Varētu uzņemt par velti vai ar atlaidēm kaut kādām. Tādējādi tiktu arī veicināta Preiļu popularitāte kā sporta pilsētai. Varētu pat uzņemt ārvalstu jauniešu klubus, tādējādi gūstot jaunu pieredzi un atpazīstamību. Tā kā hostelim blakus būtu parks, visi tur dotos pastaigāties un bildēt, tādējādi popularizējot pilsētu. It īpaši, ja tikšu uzņemta(PIEMĒRS) Uzenes jauniešu futbola komanda, viņi paliktu tajā hostelī uz pāris naktīm. Preiļu futbolisti gūtu jaunu pieredzi, bet pilsēta gūtu atpazīstamību. Jaunieši, redzot skaisto parku, par to stāstītu saviem radiem, kas varētu veicināt lietuviešu tūristu plūsmu uz Preiļiem, kas tieši paliktu tajā hostelī. Hostelī arī paliktu uz izlaidumu braucošie. Jo ir radi vai draugi, kuri atbrauc uz kāda izlaidumu, bet mājās nav vietas, kur pa nakti palikt. Varbūt manas idejas šķiet nereālas vai smieklīgas, bet es saprotu, ko runāju un zinu, kā piesaistīt cilvēku interesi. Esmu arī universitatē mācījies projektu vadības kursos līdz ar ko zinu, ka manis minētās aktivitātes nebūtu naudas izmešana smiekstā, bet reāli sasniedzami projekti pilsētas tēla veicināšanai;</p>	14	<p>Tiltiņu atjaunošana (Tiltiņš no pils uz Lauktechnikas mikrorajonu; Tilti ir sliktā stāvoklī un daži atjaunotie tilti ir pārāk šauri; Gribētu, lai tiktu izbūvēts tiltiņš, kas savienotu pussalu aiz stajliem ar Daugavpils ielu. Šo pussalu beidzot būtu nepieciešams sakopt, uzstādīt vairākus soliņus, iespējams arī kādu lapiņapaviljoni; būtu skaisti ja visus tiltiņus atjaunotu tāds kā pie mīlestības kalniņa; būtu jāatjauno visi parkā bijušie tiltiņi; Turpināt iesākto - tiltiņu atjaunošanu - tiltiņiem varētu būt katram savs nosaukums, ja tas jau vēsturiski nav bijis; Atjaunot upīti pie pils un uztaisīt tiltiņu; Atjaunot tiltiņa, pie pils, kolonas ar ķēdēm; Jāatjauno mazais tiltiņš pār strautu; pie Pils ielas - tiltiņš, ejot uz Mehanizatoru ielu; Tiltiņi ir novecojuši un diezgan nedroši no Pils ielas pusēs; Tiltiņu pārbūve;</p> <p>Parka sanitāra un ainaviskā kopšana, jaunu apstādījumu veidošana (Vairāk jāveido daudzgadīgo dekoratīvo (dažādu krāsu zaļie un dažādos laikos ziedošie) augu stādījumi, jāizmanto tie kultūrvides veidošanai parka kompleksā. Labās prakses piemēri - Alūksnes parks, Smiltenes muižas komplekss, Mežotnes pils, u.c.; Vajadzētu sakopt parka daļu kas tālāk no centra; Uzturēt parka celiņus krūms un kokus kārtībā; izcirst krūms,rūpīgi un regulāri plaut viscaur zāli.Iekopt skaistas puķu dobes; Plaviņā gar taciņu, kas ir liepu ielas turpinājums, varētu ierīkot skaistus apstādījumus, Mīlestības kalniņa nozīmi un skaistumu pavairot; Pils apkārtne jāizveido puķu krūmi un celiņi kā bija agrāk; Dažas vietas parkā vēl aizvien ir aizaugušas. Protams, pie pils ir jābūt skaisti sakoptam. Iespējams pat ar bruģētu celiņu. Pie vecās estrādes vajadzētu applaut un sakopt; Ir jāsakopj parks kā tāds. Zālē tika nopļauta tikai augustā mēnesī. Parks vasarā bija ļoti nesakopts un bija kauns no pilsētas viesiem.; Parka daļa no SIA lauku tehnika pusēs būtu jāsakopj; Jāsakopj krūmi un koki; Mīlestības kalniņa sakopšana; Vairāk apstādījumi, kādas puķītes un puķu domes arī nenāktu par sliktu; bīstamie koki, kuri ir nošķībiebušies, iekārūšies citos kokos;</p>
<p>Apgaismojuma ierīkošana (Uz katru celiņa vismaz pāris soliņus un laternveida LED apgaismojumu; apgaismojums cauri parkam uz bērnu dārzu, gar mīlestības kalnu; Uzstādiet laternas! Lai var rudenī, ziemā normāli atnākt no bērnu dārza līdz centram. Tur ir tumšs, daudz dubļu...; Ļoti vēlētos, lai parks būtu vairāk apgaismots tumšajā diennakts daļā. Nakts laikā šobrīd ir diezgan nepatīkami pārvietoties pa parku; Apgaismojuma ierīkošana visā parkā, ne tikai līdz "Mīlestības kalniņam" un estrādei; Preiļu pils parkā ir neapgaismota vieta, kur jāiet gar pili, tāpēc būtu nepieciešams apgaismot. Citādi bail staigāt!; Vis iekopt un sakārtot, ievilkt vairāk apgaismojumu un tad šis tagadējais "pilsēmežs" beidzot būtu tiesīgs saukties par kārtīgu pilsētas parku.Būtu patiess prieks un lepnoms vietējiem iedzīvotājiem, gan arī ciemiņiem. Jo pat prezidents R.Vējonis, kad ciemojās Preiļos, atklāti arī pateica, ka tas neesot nekāds parks un es viņam pilnīgi piekritu);</p>	11	<p>Esošo labiekārtojuma elementu sakopšana (Sakopt pagaidām esošos un tad veidot jaunus; Estrāde ir jāsakopj, lai kvalitatīvākus pasākumus var rīkot; Sabiedriskās tualetes labiekārtošana; Jāsakopj esošais; Vienkārsī atjaunot visu lai būtu skaisti un tīri; sakopt estrādes stāvokli; Jābūt labakai tualetei; Sakopiet to, kas tur atrodas un tad plānojiet jaunus elementus);</p>
<p>Ūdenstilpņu tīrīšana, atjaunošana (Jāiztīra dīķi; Iztīrīt visas ūdens tilpnes; Atjaunot upīti pie pils; Ūdens tilpņu tīrība jāpielabo; Iztīrīt visus kanālus; Kā arī ir obligāti jāattīra ūdens tur pretī zirgu stajliem kur tās dzīvojamās mājas. Tur ūdens un koki izskatās pēc briesmu purva uz ko nevelk lūkoties. Ja to neiztīrīs un neuztaisīs smuki, nekādu tūristu nebūs);</p>	8	

<p>Informācijas norāžu nepieciešamība (Būtu patīkami, ja pie nozīmīgiem parka objektiem būtu izvietotas vidē organiski iekļautas paskaidrojošas norādes ar objekta nosaukumu un piem. leģendu, kas saistās ar šo objektu; Varētu būt norādes, vairāk informācijas; ceļu un apskates objektu shēmas; Būtu ieteicams izveidot karti, lai tajā būtu pārredzami visi objekti un ceļu tīklojums; Pie dižkokiem un aizsargājamajiem augiem, būtu vēlams izvietot aprakstus. Arī pie citiem objektiem - stajliem, tējas namiņa u.t. prasītos informatīvās plāksnītes ar informāciju; Kā arī uz mīlestības kalniņa būtu jāuztaisa plāksne ar uzrakstu par kalniņu, par tā vēsturi, jo savādāk radi atbrauca no Alūksnes un viņiem pašiem staigājoties pa parku nav nekādu zināšanu un nekāda prieka par parku. Veidojot tādas plāksnes ar leģendām un vēsturi par parku varētu vairāk ieinteresēt tūristus, jo viņiem šķitīs interesanta parka vēsture. Prosta stāstot par Borhiem nav interesanti taču. Tā ir prasta vēsture un karai muižai ir kaut kādi "viņu Borhi". Izvietotas metāla informatīvās plāksnes, kuras uzstādītas tā, lai nevarētu dzērāji salauzt savādāk nekam nav jēgas;)</p>	6
<p>Arhitektūras pieminekļu un ēku sakopšana (Galvenais ir atjaunot pili un tiltus; Stalli sakopt; Beidzot pabeigt pils atjaunošanu; Taas maajas pie pils vajadzētu pilnībā nojaukt. Lielo maaju seno var sakaartot kaadam sabiedrības kopejameerim; Obligāti jānojauc, jāpārbūvē kalpu māja, tur varētu ierīkot parka veikaliņu suvenīriem. No turienes sāktu visas pils ekskursijas, tur sēdētu arī apsargs. Nezinu, kas tur bija blakus tai taciņai - pagrabs, kambars vai bunkurs, bet to jāatjauno kā vienkāršu parastu pazemes bunkuru, kuram izveidojot spēcīgus pamatus un jumtu, varētu augšā noklāt ar 20-50cm zemes, kura gan būtu jāatjauno pēc kāda laika, jo lietus ietekmē tā slīdētu nost (jo jumts būtu arkas veidā). Neko dižo tur nav jātaisa, vienkārši parastu bunkura tipa pagrabu. Tajā ievadot tūristus, viņi būtu sajūsmā uz visiem 100%. Turklāt tas piesaistītu lielu uzmanību un būtu lieliska reklāma arī ārvalstīs, jo bunkuriņa bildes būtu instagrāmā un Facebook. Bunkurā varētu stāstīt par Preiļu vēsturi un kā pils bijusi postīta vēstures posmos. Iekšā derētu ierīkot ko vecu un kas nesabojātos mitrumā;)</p>	5

8. Kā Jūs izmantojat parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
pastaigām (vienatnē, ģimenes lokā, ar draugiem, pilsētas viesiem);		81,78	579
apmeklēju pasākumus, kas notiek estrādē;		77,97	552
pludmales kafejnīcas apmeklēšanai;		51,69	366
apmeklēju pasākumus, kas notiek pludmalē;		50,99	361
vasaras sportiskām aktivitātēm (peldēšanai, skrīšanai, vingrošanai u.c.);		26,84	190
izmantoju kā īsāko ceļu, lai nokļūtu no mājām uz centru/darbavietu;		23,73	168
izmantoju ārpus darba relaksējošām aktivitātēm;		23,45	166
ziemas sportiskām aktivitātēm (slēpošanai, braukšanai ar ragaviņām, šūķšanai no kalna dabas pētniecībai, mākslai (gleznošanai, fotografēšanai);		19,07	135
pastaigām ar mājdzīvnieku;		12,57	89
BMX trases izmantošanai;		5,51	39
piknikam;		4,38	31
cits;		3,67	26
neizmantoju;		0,99	7

9. Vai Jūs jūtaties droši parkā tumšajā diennakts laikā? Ja nejutaties droši, lūdzu, uzrakstiet, kāpēc?

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		19,35	137
nē		37,85	268
neapmeklēju parku diennakts tumšajā laikā		42,80	303

Atbildes paskaidrojumi:

<p>Apgaismojuma trūkums (Pārāk maz apgaismotu parka daļu; Tur ir ļoti daudz neapgaismotu vietu no kurām var uzbrukt cilvēkam; Parkā tumšajā diennakts laikā ir nepietiekams apgaismojums (Jo nav visur apgaismots, it īpaši apkārt pils teritorijai un dažreiz nedeg gaisma naktīs; maz apgaismots, sajauka kaa mezhaa, nevar zinaat no kura kruma kas var uzbrukt; ne visas takas ir izgaismotas). Bail arī no aizdomīgiem cilvēkiem, kuri tur mēdz iet cauri.; Nepieciešams labāks apgaismojums un parkam ir jārada drošs tēls, pagaidām, tas ir tikai parks, kurā kaut kas top un nevienam nav īsti skaidrs - kāds būs rezultāts. Tāpēc jau tagad ir jāstrādā pie mārketinga veicināšanas un, iespējams, jāsāk tieši ar parku un tad jau varēs turpināt ar pili, kad tā būs gatava (jo tas nebūs tik drīz...). Jāpopularizē viss parks, tā skatu tornis, tiltiņi, tējas namiņš, vārti utt., lai cilvēkiem jau tagad būtu labs, pozitīvs iespaids par šo vietu un pils atklāšana varētu būt kulminācija; Varētu būt papildus apgaismojums visos virzienos; Gaismas nav visur, sociālā māja pie stāļa, aizgausi krūmāji; nav isti apgaismots; Nav pietiekama apgaismojuma un apgaismojums nedeg visu tumso laiku, tas tiek izslēgts daudz atrak pirms rīts ir iestājies. Sanak, cilvēkiem, kuriem agri jābūt darba, solo pa tumsu, neapgaismotu, parku. Un tas nav 5 minutes. Parka otrajā pusē, kur atrodas mīlestības kalnins, puscela vispar nav apgaismojuma.; Nav laternu ceļam uz siera rūpnīcu kas iet caur parka malu; Tumšs visapkārt; Tāpēc, ka tā ir tumša teritorija, tiek apgaismoti tikai pāris galvenie ceļi parka teritorijā un bieži vien izdeg lampiņas, kur netiek nomainītas ātri.; Maz cilvēku un tumšs; Nav pietiekoši izgaismots. Vispār diennakts tumšajā laikā nepatīk atstāties nomājās un klusās vietās...; Gribētos vairāk apgaismojuma; Atsevišķās parka daļās nav apgaismojuma; tāpēc, ka nav apgaismojuma; Nav apgaismots; maz apgaismojuma; apgaismojuma trūkums; vāji apgaismots; Dažviet nav apgaismojuma, nevar zināt kādi tipiņi apkārt staigā...; Nav pietiekoša apgaismojuma;</p>	65
<p>Bailes, nedrošības sajūta, pašsargāšanās instinkts (Nekur nejutos droši tumšā laikā viena pati; Tumsa izraisa bailes; Dzirdēti pietiekoši daudz runu, par parkā notiekošām seksuālām uzmāksnām; Ir dzirdēti vairāki nepatīkami stargadījumi. Kā arī ir vietas, kurās apgrozās ne tā labāk pārstāvētā kontingenta cilvēki (alkohola reibumā); Principā tumšā jūtos nedroši; Jutos neomulīgi un viena nekad neēju; jo tas nav pietiekami labi apgaismots, un ir bijuši gadījumi, kad Preiļu parkā ir apzagti vai pat nodurti cilvēki.... kā arī diennakts tumšajā laikā bieži vien tur staigā dažādi aizdomīgi tipiņi; Ne visur ir apgaismojums un nevar zināt, kas kādam cilvēkam galvā; Estrādē, mīlestības kalniņā un tajā takā, kas ir gar ceļu, kur soliņi, tur vienmēr jauniesi dzērāji sēž vakaros un naktīs. Nebija tā, ka justos nedroši, jo pats tos jauniesus zinu, bet nu parks nav domāts, lai dzērstošos apkārt un mēģinātu pudeles apkārt vai lamātos. Jā kādreiz ir vēlme pēc tūristiem, tad parka tumšumā NEDRĪKST sēdēt dzērāji un trokšņot, jo tās jau automātiski būtu kā vienas no sliktākajām atmiņām Preiļos; Tumšajā laikā nekur ne par ko nevar būt drošs; Nevar zināt ko sagaidīt aiz stūra; cigāni; Nav pietiekami apgaismots un pārvietojas neadekvāti cilvēku/cilvēku grupas; Tādēļ, ka nedeg spuldes un arī gaisajā diennakts laikā baidos no suniņiem, kas izvesti pastaigās; Viena tumsā pa parku neietu, bailes. Dažādas iedzēruši kompānijas ir manītas. Neomulīgi.; Ja esmu ar kādu kopā tad jūtos droši bet vienai nav omulīgi, cilvēki mēdz būt dažādi un nekad nevar paredzēt kas var notikt.; Bail no noziedzniekiem; Daudzviet ir slikti apgaismojums, tāpēc nejutos droši, staigājot pa parku. Bieži var redzēt kādas kompānijas uz soliņiem, kurās lieto alkoholu; Reizēm parkā vakaros uzturas sliktas kompānijas, tāpēc vienatnē bail ar tādām sastapties.; biedē cilvēki, kas dzīvo pludmales apkārtnē; Bērni daudzi kas notika parkā un esmu sabiedēta; nejutos droši, jo eju katru dienu ar bērniem uz dārziņu un no..ir tumšs un neko nevar redzēt, kur iet..it īpaši ziemā, kad nav sniega. Arī bērniem bail!!!; Plaša teritorija, kas nav pārāk izgaismota vienmēr rada neomulības sajūtu; Tumsā nedroši jūtos jebkur uz ielas nomājās vietās; Jo tumsā vienmēr ir neomulīgi; trūkst apgaismojuma, rodas nedrošas sajūtas, jo parks tomēr ir ļoti liels!; Ja esmu ar kādu kopā tad jūtos droši bet vienai nav omulīgi, cilvēki mēdz būt dažādi un nekad nevar paredzēt kas var notikt; Ir dzirdēti slikti nostāsti; Tika aplaupīta mana tante pāris gadus atpakaļ; Ja tas ir estrādes pasākumu laikā tad jūtos diezgan droši, bet ja caur parku būtu jāiet naktī parastā diena tad būtu neomulīgi, jo ir dzirdēti dažādi stāsti; Tieši parkā notiek visbiežāk notiek noziedzīgi nodarījumi (piem. 2017.gadā notika izvarošana); Jo daudz dzeeraaju; Ir dzirdēti gadījumi par uzbrukumiem/mēģinājumiem uzbrukt. Naktīs tur uzturās nelabvēlīgi cilvēki; Daudz dzērāju un pārgalvīgu jauniesu kuri izjūt visatļautību; Tapec var visadi ir cilvēki i var sadarīt visadas lietas; Jo runā, ka tur uzturas slikti cilvēki; apgaismojums varbūt ne visur ir tik spožs, tur mazāk cilvēku, dzirdēti dažādi stāsti par uzbrukumiem un savu dod arī pašas bagātā fantāzija. tāpēc parkā naktī esmu vai nu ar draugiem, vai ātri izbraucu cauri ar velosipēdu.; Ir dzirdēti gadījumi, kad uzbrūki meitenēm, sievietēm; Maz cilvēku, neviens neredzēs un nedzirdēs, ja kas notiks; Ir dzirdēti dažādi nostāsti; Tapec,ka tur staiga parsvara nepazīstami cilvēki, un tu nezini kas viņam var but galva; Vienkārši nepatīk;)</p>	48

Pašvaldības policijas un videokameru trūkums teritorijā (Neadekvāts kontingents, kā arī nav novērotas policijas patruļas.; Dažreiz ir nācies iet vēlāk caur parku, lūdzu lai mani pavada, jo te nav droši. Jauniešu bari un citi dzer, uzdzīvo un vakarā te nepatruļē policija.; Tāpēc, ka nepieciešamas novērošanas kameras un labāks apgaismojums; jo nenotiek nekādi drošības pasākumi (nekursē Pašvaldības policija); Par maz apgaismojums un policijas vai video kameru...; diennakts tumšajā laikā reti var redzēt pašvaldības policijas patruļas mašīnas; Nav video novērošanas kameru; tāpēc, ka nav kameru, nepatruļē policija; Nav novērošanas kameru;	9
--	---

10. Vai Jūs saskatāt problēmu jautājumā par suņu vešanu pastaigā parka teritorijā? (Var atzīmēt vairākus variantus)

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
no suņa saimnieka puses netiek novācīts pēc suņa vajadzību nokārtošanās		65,82	466
suņi netiek vests pavadā		27,40	194
suņu aktivitātēs tiek sarakstas bedres, izjaukti stādījumi		7,20	51
nesaskata problēmu		20,76	147

11. Kā, Jūsuprāt, varētu cīnīties ar vandālismu parka teritorijā? (Var atzīmēt vairākus variantus)

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
nozīmīgās vietās uzstādīt videonovērošanu		65,68	465
biežāk pašvaldības policijai dezūrēt parkā		51,98	368
noteikt lielākus sodus par vandālismu		37,99	269
cits ieteikums		6,07	43

12. Cik, Jūsuprāt, ir būtiska muižas kompleksa, pils un parka nozīme Preiļu novada un pilsētas koptēļa veidošanā?

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
būtiska		78,81	558
būtiska tikai pilsētai		16,95	120
nebūtiska		4,24	30

13. Cik, Jūsuprāt, ir svarīgi pilnībā atjaunot pili un sakopt parku?

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ļoti svarīgi		52,97	375
svarīgi		39,41	279
mazsvarīgi		6,78	48
nav jāatjauno un jākopj		0,85	6

14. Lūdzu, atzīmējiet vai, Jūsuprāt, Preiļu parkā nepieciešams: (Jūsu komentārs, ja tāds ir)

Veidot ainavu ziedošā parka tipa dārzu, kāds ir bijis parka attīstības pirmsākumos;

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		87,99	623
nē		10,45	74
nav atbildes		1,55	11

Papildināt parka stādījumus ar jauniem kokaugu, ziedošu ziemciešu un vasaras puķu stādījumiem;

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		86,58	613
nē		12,43	88
nav atbildes		0,99	7

Izveidot vēsturiskā un dabas izziņas vidē iederīgus informatīvos stendus (vēstures informatīvos stendus, izziņas takas, augu un dzīvnieku izziņas stendus);

Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		88,56	627
nē		10,59	75
nav atbildes		0,85	6

Komentāri:

Tādus labus, lai pēc 3-4 gadi nesapūst un neapsūb;

Prieks, ka tiek domāts par parka un pils saglabāšanu

Interaktīvus stendus, papildinot ar atjaunības uzdevumiem ģimenēm ar bērniem..

Ziedošo dārzu var ierīkot, kad pils sāks pelnīt, noteikti ne uzreiz, jo tam tomēr nepieciešams pamatīgs finansējums

Par tiem nav informācijas vispār parka apmeklētājiem

Jādara un jāsaglabā vērtības, mums ir dota tik skaista vieta, un kas vēl ja ne mēs spējam par to parūpēties! Un jo vairāk būs ko skatīt un baudīt, jo vairāk būs tūristu, jānodrošina skaistas un pieejamas atkritumu urnas, jo kur cilvēki tur atkritumi, bet mēs taču vēlamies dzīvot tīrā un sakoptā vidē!

Nav.

aplikāciju, kur cilvēks, iecekojoties, var uzzināt kko tuvāk par doto punktu vai vietu

Nevajadzētu aizrauties ar informāciju zīmju, stendu izvietojumu, tas tomēr galvenokārt ir parks, nevis muzejs. Bet ja nu tiešām ir milzīga nepieciešamība izglītot katru garāmgājēju, tad vajadzētu to izveidot ļoti delikāti, neuzspiežot informāciju ikvienam. Padomājiet par to dizainu, tas nenozīmē, ka vajag ieguldīt milzu līdzekļus. :)

Jāizvieto tikai pie pils, stāļļa un kapellas.

Arī ja ir tāda iespēja tad dažas valodas, jo tūristi kuri atbrauca bez ģidiem varēs palasīt, visiem taču interesanti, pat vietējiem cilvēkiem

Ja jau parks ir valsts mēroga nozīmīgs objekts, tad obligāti!

Noteikti vajag attīstīt parku, tā infrastruktūru un augu/objektu dažādību, jo tas, manuprāt, uzlabotu tūristu plūsmu un liktu tiem nedaudz ilgāk aizkavēties Preiļos.

Parks ir ideāla, vieta ar ko piesaistīt ārzemju un vietējos tūristus, ja tiks atjaunota muiža tur var ieviest muzeju, papildus būtu jauki izveidot ziedus dārzu, tad cilvēki noteikti brauktu apmeklēt preiļus un tas ļautu attīstīties visam rajonam. Ja izveidos kādas informācijas zīmes obligāti LV ENG un Ru

tikai vēstures info stendus par galvenajiem objektiem

Parku noteikti vajag attīstīt

Stendus, kokus, jaa! Ziedus, nee! Daudziem patīk tas, ka parka ir brīvība. Staiga ar bērniem, ar suni. Bus ziedi, tie manuprāt tiks nomiditi, noplukti, utt. Ja nu vienīgi, kādas nozīmīgas vietas.

Esmu par parka sakopšanu, kanālu iztīrīšanu, vides sakopšanu, bet pilnīgi pret pils atjaunošanu par pašvaldības naudu. Nevajadzīgi iztērēta nauda. Pašvaldībai vajadzētu ieguldīt līdzekļus pilsētas infrastruktūras un vides sakopšanai.

Lielā iespējamība, ka stādījumi cietīs no vandāļiem. Šo naudu labāk ieguldīt citos mērķos. Kā arī ja būs daudz info stendu, tos nelasīs. Pietiktu ar vienu lielu info stendu, kas apkopotu būtiskāko.

Jau augstāk pieminēju šo jautājumu

Informatīvie materiāli vidē ļoti interesanti. Daudzās citās vietās Latvijā tādi ir sastopami un tas ir patīkams bonuss, piemēram, pastaigai, jo tās laikā var ne tikai atpūsties, bet arī papildināt savas zināšanas.

obligāti vajadzīgs

Es domāju, ka nevajag pārveidot parku kā tā pirmsākumos, jo tagad parks ir ļoti skaists un īpašs tāds kāds viņš ir, dabisks, nesamākslots

Protams, ka vēstures un dabas informatīvie stendi ir neatņemama Preiļu pils sastāvdaļa, jo tie, kas interesējas par šo jomu - vienmēr gribēs izlasīt informāciju.

Stendus nevajag, jo, pazīstot Preiļus, tie visticamāk tiks izveidoti bezgaumīgi vai vecmodīgi. Lietderīgāka būtu mobilā aplikācija.

Skaistu vietu jaunlātajiem izveidot, mīlestības kalniņu sakārtot, varbūt kādas skulptūras neparastas ar stāstu.... Vai pie katras nākošās ir atmiņejums par iepriekšējo, tā veidotos izziņas taka. Varbūt tajā plavā pie ieejas parkā lielu, interesantu strūklaku, un apkārt zvilņus jeb saujošanās, atpūtas krēslus - tiem, kam negribās pludmalē, var sēdēt un baudīt dabu..... Strūklakā pakalpojums ar vadāmajiem kuģiņiem - bērniem patīktu vadīt kuģiņus, bet vecāki saulītē zvilnētū ☺ Un izvēlēties katram gadalaikam ziedus, augus lielos laukumos - piem., man šķiet rudenim interesantas kohejas-tik rudenīgas krāsas un interesantus rakstus varētu veidot. Utml.

Jāatjauno un jākopj tieši parks, pils manuprāt, ir mazsvarīga.

Būtu ideāli, ja visas parka takas būtu bruģētas. Jo ar bērnu ratiem nav iespējams izbraukt pa granti, it īpaši pēc lietus.

Varētu uzrakstīt projektus uz 40-50 lapām, bet šaubos vai manas idejas tiktu pat izklausītas. Preiļu pilsētai dotais budžets netiek pienācīgi lietderīgi izlietots. Projektiem varētu pievērst ES finansējumu un citus LV budžeta līdzekļus. Viss ir atkarīgs kā un ar ko un UZ KO mērķēti strādā. Manis iepriekš minētā hosteļa izveidošana nebūtu zelta bedrē, bet tā vairāk darbotos kā Preiļu pilsētas un apkārtnes uzturēšana pie dzīvības, jo apkārt nav nekādu lēto hosteļu, tikai viesu nami laukos, kuri ir ļoti dārgi un neviens tūrists teju tur nepaliek. Lauku reģionos, lai uzturētu biznesu un tūrismu, jābūt visam samērā lētam, bet iespaidīgam. Nevis pārdojot vienu suvenīru pa 15 eur, bet 10 suvenīrus pa 1,5 eur un nopelnīt. Ogā ir Latgales suvenīri utt. Cik reāli cilvēki pērk dārgos suvenīrus? Teju neviens. Turpretī tūristi (bērni, kas ierastos ekskursijā no Jelgavas) nopirktu daudzus lētos vienkāršos suvenīrus. Lūk kā darbojas tūrisms laukos - lēti, bet efektīvi un piesaistoši, kas aizrauj elpu. Es te ar šo komentāru pārspīlēju, bet reāli, ja parkā un pilsētā vairāk apskates objektu, jo vairāk ideju mazajiem suvenīriem, kuros bērni nopirktu. Arī sportisti no Lietuvas, kas ierastos un uzturētos Preiļos uz kādu nakti ienāktu parka pils veikaliņā un iegādātos suvenīriņus. Miljonus tā nenopelnītu, bet šādas reklāmas būtu kas vēl nepieredzēts Preiļiem... Pēc gadiem 5-8 Preiļi būtu Latgales Sigulda. Parkā izvietojot kokus, kuru lapas rudenī ir atšķirīgās krāsās padarītu apkārtni pasakainu. No bioloģijas neko pārāk daudz nesaprotu, bet šādas idejas var īstenot. Turklāt tas neizlietotu miljonus. Jā - hostelis, pati pils un kalpu mājas pārveidošana/uzbūvēšana par jaunu iztērētu miljonu visticamāk, bet jāprot piesaistīt līdzekļus. Nezinu, kas pilsētā atbild par budžeta šādiem projektiem, bet šķiet, ka īpaša aktīva finansējuma piesaiste nenotiek. Varētu kaut vai pārdojot kādus piepilsētas vai pilsētas īpašumus ārzemniekiem, jāprot reklamēties. Turklāt, ja pilsēta attīstītos pēc manām idejām, pilsēta kļūtu interesanta investīcijām.
Gan jā, gan nē, ja tūrismu attīsta, tad noteikti.
Pils atjaunošana- kādas perspektīvas? Cilvēku skaits LV sarūk... ārvalstu tūrisms ir tikai sezonāls.
Tas būtu ļoti interesanti
Varētu vietām izveidot dažādus dzīvžogus vietās, kur krustojas/tiekas celiņi
Pietiek vietas arī bērnu pilsētiņas izveidei ar Latvijā neredzētām atrakcijām. Idejas var smelties ārzemēs, kaut vai Lielbritānijā.
Atbalstu visu izņemot pils atjaunošanu, uzskatu ka Preiļos ir citi darbiņi kuriem dotu priekšroku, bet pili kautkad vēlāk varētu arī atjaunot, bet noteikti ne tādos apjomos kādi ir paredzēti...
Varbūt sajūtu taka un saulespulkstenis
nav obligāti
Ieviesot augstākminētos objektus parks varētu kļūt par ievērojamu kulturobjektu un piesaistīt tūristus Latgales teritorijai
Būtu interesanti, ja tiktu uzrakstīti kādi fakti, piemēram, ka šajā vietā bija staigājis tāds un tāds vēsturisks personāžs, vai kāds smieklīgs atgadījums, kaut kas humora saistīts.
Daudzos jautājumos nav iespējams atbildēt ar "Jā" vai "Nē". Piemēram, jautājums par pili un parku - kas domāts ar pilnīgu parka atjaunošanu? vai par jauniem stādījumiem - sabāzta kopā vasaras puķes ar kokiem. Ja jau reiz tas ir parks, tad bez jaunu koku stādīšanas iztikt nebūs iespējams. Iederēsies arī kāds ceriņš, pa rododendram un akcentam atsevišķās vietās pa kādai vasaras puķu dobei.
Ne visiem ciemiņiem var pieaicināt gidu. Stendi palīdzētu Preiļu iedzīvotājiem pašiem stāstīt saviem ciemiņiem par parku.
Padariet to maksimāli interesantu balstoties uz jaunās paudzes- līdz 35 viedokļi, jo muzeja tipa vēl viena vieta nedos vēlamos efektus un apmeklētība nebūs gaidāmā līmenī.
Šādi informatīvie stendi ir lieliskas atgādnēs par pilsētas vēsturi un kultūrvēsturiskajām vērtībām, kas veido ilgstošas atmiņas "nosēdumus" cilvēku apziņā. Stendiem vajadzētu būt - latviešu, krievu, angļu un vācu valodās
Ja pili pilnībā atjauno ir jāiegulda ļoti daudz līdzekļi. Kas viņu lieto, kas viņu uzturēs. Labāk ieguldīt objektos kuri ir nepieciešami tagad. Autoosta ārpus katras kritikas. Parku jāizmanto aktīvai atpūtai. Laivu braucieni pa kanāliem. Velo maršruts pa parku, apkārtni, velo celiņi Anspoku pils - Jasmuiža - Arendole. Tuvāki un tālāki maršruti. Orientēšanās sacensības, Tarzāns u.tt iespēju ir daudz.
Ir daudz svarīgākas lietas, kur naudu ieguldīt
Būtu labi, ja jaunie tiltiņi tiktu būvēti pēc senatnes parauga - lokveida.
Pašu interesei.
Ja izveidotu šādas izziņas takas, cilvēki aktīvāk brauktu uz Preiļiem ekskursijās.
jau sen tādus vajag!
Preiļu parku nepieciešams sakopt pirms likt tur kaut ko jaunu. Biežāku policijas dežūru un sodīt par mēšlošanu un vandālismu.
Pie katra elementa mazs stends ar vēsturisko informāciju un legendam.
Jāseko lai info stendi un puķu stādījumi netiktu bojāti! Ne katrs garāmgājējs var atļauties aizrādīt alkohola reibumā esošiem parka apmeklētājiem!
Īstenojot šīs ieceres, vēlams tās samērot ar novada (iedzīvotāju samaksāto nodokļu) budžeta iespējām !!!
Tikai nevajag pārceņties. Vajag sabalansēt starp parku kā "mežu" un parku kā "tūrisma objektu". Būtu labi sadalīt parku zonās, kur vairāk apgrozas tūristi un zonās, kur vietējie var atpūsties, ja negrib būt tūristu traucēti.

Gadījās novērot pilsētas apmeklētājus, kas uzskata zirgu stalli par pili			
Tiešām noderētu, lai piesaistītu tūristus			
Lai izdodas!!			
PROTAMS VAJAG!!!! SAVADĀK TŪRISTI DOMĀ KA PILS IR ZIRGU STALLIS UN OTRĀDĀK!!!			
Lai visi cilvēki saprastu parka vērtību			
Preiļos vajag saglabāt "zaļumu"			
nē, jo cilvēki nepievērsīs uzmanību			
noteikti! pati gribētu zināt precīzāk, pareizāk informāciju par parkā esošajiem objektiem, zinu tikai nostāstus. tāpat arī nezināju, ka mūsu parkā ir vērtīgi koki			
tas būtu labs elements priekš tūristiem un pašiem izzināt savu pilsētu			
ir patīkami atkārtot zināšanas par pilsētas vēsturiskajiem notikumiem. un pie kokiem, jo es nezinu, kur atrast dižkokus			
Tas viss būtu noderīgi bet Preiļiem diemžēl ir pieredze, ja katram stendam, miskastei nestāv blakus, tad tā tiek postīta. Un ja ir vairāk soliņu, tad diemžēl tur bieži sēž pipē un dzer.			
Varētu pie mīlestības saliņas izveidot strūklaku			
Tāda prakse ir normatīvs citur pasaulē, kāpēc gan ne Preiļos.			
Interaktīvi objekti vairāk piesaistīs apmeklētājus.			
Tiešām parkā pietrūkst ziemeļos puķu dobi, arī atpūtas soliņu, arī pašvaldības policija varētu regulāri reidos iziet, ne tikai izbraukt pa Paulāna ielu...			
Tad parks kļūtu par interesantu tūrisma objektu.			
tas ir ļoti nepieciešams			
informatīvo stendu saturs ier jāpapildina ar digitālo saturu, kas piedāvā informāciju parādīt saistošu			
vairāk informācijas			
Visi tiks nolauzti agri vai vēl u - nauda vējā. Kāds tikai labi nopelnīs par uzstādīšanu un tās atļauju. Mums vēl gadu desmits jānodzīvo lai mainītos cilvēku attieksme pret ieguldīto darbu un dabu.			
Ieejot parka informācijas ir 0 Tūristiem būtu ļoti interesanti palasīt par katru objektu			
Stendiem jābūt interaktīviem, var izveidot pastaigu takas ar uzdevumiem ģimenēm, orientēšanās takas.			
vajag, jo iebrucēji neko nezina par parku			
Secīgi - izdalīt parka vēsturisko daļu, sporta un atpūtas parka daļu, kā arī vides izziņas parka daļu, lai nav viss vienā "putrā"			
stendiem jābūt dažādās valodās un jāpiedāvā audio gids, arī dažādās valodās			
nepieciešams, lai orientētos vietā			
Izvietot parkā jaunas informācijas zīmes par parkā sastopamajām vērtībām (dižkoki, retu sugu koki u.c.);			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		88,56	627
nē		10,59	75
nav atbildes		0,85	6
Parka teritorijā uzstādīt papildus soliņus; Lūdz, uzrakstiet, kurās vietās?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		66,95	474
nē		31,92	226
nav atbildes		1,13	8
Komentāri:			Daudzums

Visā teritorijā (Soliņi vienmēr jauki nodē; Parka vidienē; Soliņu nekad nevar būt par daudz, bet tie arī ir jāizvieto gudri. Iesaku iesaiņīt kādu urbānismus, pilsētvides plānošanas speciālistus ar pieredzi. Rietumeiropā to dara ļoti eleganti. Krievijā to dara ļoti pavisā. Ja gribam būt Eiropā, tad jādodomā par detaļām, piemēram, kur soliņš izvietots, kāds no tā skats, vai ir atkritumu urna blakus, kāda ir vietai aura utt.; Ainaviski smukās vietās; Daudzās. Ejoj uz parku pasēdēt un atvilkt elpu-visi soliņi aizņemti vasaras.; Tālākos stūros, svarīgāko objektu tuvumos; Soliņus vajag daudz, it īpaši gar takām, gan saulainākā vietā gan ēnainākā, soliņi var būt arī no balķiem; Tur kur to nav vispār; Gar celiņu malām, gar dīķiem; Tam nav principiālas nozīmes. Jo vairāk, jo labāk.; Gar ūdeņiem, ideālā variantā ar galdiniem; kur biežāk staigā cilvēki, pie vietām, kuras var aplukot, lai ir kur piesēsties; Uz katra celiņa, takas ik pēc 50-100 metriem vajag soliņus, kā tas bija agrāk; Pie ūdeņiem un kalniņiem; Visur kur - lai var atpūsties; jo vairāk, jo labāk; Visur - jo vairāk soliņu, jo vairāk iespēju siltajā sezonā iespēju cilvēkiem tur pavadīt laiku; Soliņi pie gājēju ceļiem; Pie skaistākajām Preiļupītes ainavām, pie celiņiem; jo vienā daļā to nav, ir tikai mežs; Jau esošajās vietās jādubulto un papildus parka austrumu pusē starp elektrotīkliem un estrādi, arī atkritumu urnas; izklaidus pa visu parka teritoriju; Visur. Lai varētu apsēsties, jo pārsvarā tur daudz cilvēku un nav pat kur apsēsties; Visur; Daudzās vietās varētu; Gar celiņu, taciņu malām; Parks ir ļoti liels, un vietējiem ir izveidojušās slepenās vietiņas, arī tās derētu nest cilvēkos, lai jaunieši paši nestiepij lielās koka krēslus prom! ļoti fantastiska vieta ir tur, kur veidojas dižkoku aplis, ceļā uz Mehanizatoru pusi! Jāizpēta tukšie laukumi un jāizpilda tie, ar košumu un dzīvību!)	44		
Ādama un Ievas saliņas apkārtnē (Pie vecās estrādes; Vismaz jaunajā estrādē saliņā pa perimetru, kā tas bija agrāk; Pie jaunās estrādes nav soliņu; Vecās estrādes teritorijā, pie dīķa; Pie atjaunotās saliņas; Vismaz jaunajā estrādē saliņā pa perimetru, kā tas bija agrāk.; Pie atjaunotās estrādes; kaut kur nesen apbūvētās saliņas tuvumā; Pie mazās saliņas; Pie jaunās estrādes, papildus vecajiem soliņiem; pie Ādama un Ievas saliņas pie kanāla; Tajā pusē kur ir veca estrāde, tagad jau pārtaisīta skaisti, jo tajā pusē ir diezgan maz;)	20		
Pils apkārtnē (Pie pils; tuvāk pilij; pie pašas pils; To ir pietiekami daudz. Vajadzēs protams pie pils, kad to atjaunos; Nakotnē pie pils; Pie ūdenstilpēm, ar skatu uz pili un stalli; pie celiņa uz pili;)	12		
Cīts (Jāatjauno jau esošie, lai ir skaisti; Tas jāņemj arhitektam; Jāpieskata esošos. jo bieži vien tā piesārņots ka negribas apsēsties...; Tribīnes pie bmx trasēs; Pie kapelas; Soliņi ir, paldies, tomēr apsēsties daudzreiz uz tiem negribas- netīnības vai arī aizdomīgi kompāniju dēļ; Soliņi ir regulāri jāatjauno, atkritumu urnu praktiski nav; Vietās, no kurām aplūkojams ievērojams cieniņš parka objekts; Pietiktu ar to, ka atjaunotu soliņus visās tajās vietās, kur tie kādreiz ir atradušies; Ja tiktu pievienota karte, varētu arī norādīt; Izvērtēt un dizainu paardomāt; Katrs soliņš ir kā vieta, ap kuru grozīšies kāda	12		
Mīlestības kalniņa apkārtnē (Pie mīlestības kalniņa; gar taciņām, ap mīlestības kalnu; Ceļā no Mīlestības kalniņa uz veco estrādi-saliņu ar jauno vasaras estrādīti; Gar dīķi pie mīlestības saliņas; pie mīlestības kalniņa, pie tiltiem;)	7		
Pludmales teritorijā (Pludmalē; Jaunajā pludmalē; Pie pludmales; Pie kanāla, arī pludmalē;)	6		
Mehanizatoru ielas puses teritorijā (Mehanizatoru ielas parka pusē; no sabrukūšajiem vecajiem vārtiem līdz b/d; Derētu varbūt pāris no mehanizatoru ielas puses; Lielajā laucē - plavā aiz Mīlestības kalniņa, pārejot pāri tiltiņam un Lauktechnikas mikrorajona pusi;)	4		
Pils ielas puses teritorijā (gar Pils ielu; No Pils ielas puses; soliņi būtu nepieciešami gar celiņu uz mīlestības kalniņu no Lauktechnikas puses;)	4		
Daugavpils ielas puses teritorijā (gar Daugavpils ielu;)	1		
Parkā mainīt celiņu tīklojumu (papildināt ar jauniem celiņiem, mainīt celiņu tīklojumu); Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		64,41	456
nē		33,33	236
nav atbildes		2,26	16
Komentāri:	Daudzums		

Veidot jaunus celiņus iestaigāto taku vietā (tur, kur cilvēki ir iestaigājuši takas; Ja cilvēki paši ir ieminuši taku, tad tas nozīmē, ka šis virziens ir vitāli nepieciešams un pārvēršams par celiņu - kā to dara pie Japānā, kad cilvēki paši iestaigā nākotnē izbūvētos celiņus; tajās vietās, kur cilvēki jau ir iestaigājuši taciņas; Celi jau ir iestaigāti, atliek tos savest kārtībā; grūti pateikt precīzu tīklojumu - varbūt saskaņojot ar jau iemītajiem un veidojot kādus no gaisa saskatāmus ornamentus, var papildināt arī ar "glabrintiem", "gliemežu celiņiem", līkločiem u.t.t.; Tur kur cilvēki ir iestaigājuši taisnākos ceļus. Pret ieradumu meklēt taisnāko ir mulķīgi cīnīties; Cilvēki pasaka priekšā, ieminot taciņas; Mainīt nevajag, bet var papildināt, kur ir cilvēku iemītas takas, jo tās jau gadu gadiem visbiežāk izmanto; Ir vairāki celiņi, kurus radījuši cilvēki paši, bet nav paredzēti attiecīgajās vietās, tāpat tādi ir nepieciešami; Tur, kur tagad ir tikai cilvēku iemītas taciņas, tur vajadzētu būt bruģētiem celiņiem, jo šādas taciņas ir pilsētplānošanas pamatā, kas palīdz telpiskajiem plānotājiem veidot celiņu tīklu;)	16
Celiņu seguma kvalitātes uzlabošana (Dažās vietās esošie celiņi applūst vai paliek pārāk dubļaini lietainā laikā; pie pils un uz pils ielas mikrorajonu uzlabot ceļa segumu; Uzlabot esošo celiņu tīklojumu, lai var pārvietoties arī ar bērnu un invalīdu ratiniem; Nezinu, vai papildināt, bet sakārtot noteikti; Jāsakārto esošie...Dan lielie gar mazie...; Vajag labot esošo tīklojumu. Uzklāt puscieto grants segumu ar iespēju udeņim notecēt, lai nav dubļi. Lielai daļai celiņu nav vienota seguma. visiem celiņiem butu labi vienāds segums; Vairāk atjaunot celiņu segumu; Esošie celiņi ir jāatjauno; Galvenokārt atjaunot jau esošos celiņus; Nevajadzētu mainīt, bet gan labiekārtot, domāju, ka celiņu ir pietiekoši, bet lielākā daļa ir iešana pa dubļiem, lietainā laika periodā un aiz koku saknēm vai aizmest, ja vietām neskatās zem kājām, vai braucot ar riteni man patīkami;)	11
Jaunu, neiestaigātu taku veidošana (Vietām celiņi aiziet "nekuriēnē". Būtu svarīgi, lai visu parka teritoriju var apiet apkārt; veidot celiņus tur, kur ikdienā cilvēki nepārvietojas skolas/darba gaitās, bet lai celiņi kalpotu kā velomaršruti, kas trūpinās pa visu novada teritoriju; papildināt pašā parkā; Tieši papildināt ar jauniem celiņiem; gar parka perimetru; Vēlētos, ka būtu izveidoti veloceliņi. Tas varētu piesaistīt tūristu pieplūdumu pilsētā; Uztaisīt jaunas nebijušas takas; Vietās, kas ir grūti sasniedzamas, taču dabas ainavu ziņā baudāmas- papildināt uz to pusi aiz estraades, jo liekas, ka tur aizaudzis mežs; Vajag kaut kur izveidot celiņu, kas ietu tieši gar parka dīķi, tomēr norobežots, lai neapplūst, tur novietojot vēl kādus pāris soliņus vasaras vakaros būtu jauka romantiska vietiņa. Vislabāk tieši tas būtu, ja sēžot uz soliņiem vasaras vakaros varētu redzēt kā saule pazūd aiz kokiem;)	10
Celiņu bruģošana vai asfaltēšana (uzlikt asfaltu visur; pie manēžas un blakus celiņam uzlikt bruģi; Taciņas pludmales teritorijā jānoasfaltē, lai pēc katra pavasara vai vasaras plūdiem smiltis vienkārši netiek aizskalotas; Tur, kur tagad ir tikai cilvēku iemītas taciņas, tur vajadzētu būt bruģētiem celiņiem, jo šādas taciņas ir pilsētplānošanas pamatā, kas palīdz telpiskajiem plānotājiem veidot celiņu tīklu; visus celiņus pārvaiedot par bruģētiem, lai kājas nebūtu ar dubļiem; Uzlikt trotuaru visur, kur vīna nav. Otrpus parka, kur mīlestības kalniņš nevienu trotuara. Uzlikt tur, kur cilvēki saīsina marsrutu. Kad ir rudens, vietas, kur nav trotuara nav iespējams staigāt. Nerunasim par sievietēm augstpapēžu kurpes; Iesaku pavērot cilvēku plūsmas un ņemt to vērā jaunu bruģētu celiņu izveidē. Būtu svarīgi galvenos celiņus bruģēt. Cilvēkiem patīk "ietaupīt" pāris sekundes un izstaigāt taciņas. Tas bieži vien izskatās neglīti, it īpaši pavasarī/rudenī. Celiņi jāizvieto tur, kur cilvēki ies, nevis tur kur vieglāk uzlikt vai izplānot;)	9
Uzlabot, atjaunot parka daļu, kura ir gar Pils ielu, aiz estrādes, apkārt vecajai estrādei	
Labiekārtot celiņus no lielās estrādes uz mazo estrādi, un no mazās estrādes līdz mīlestības kalniņam, izveidojot sava veida maršrutu, kuru var iziet pa apli.	
No mīlestības kalniņa līdz estrādei (taisnākais ceļš). No diķa salas (terases) līdz estrādei. Būtibā jāveido celiņi nevis tur, kur šķiet tie iederētos, bet tur, kur jau ir iemītas taciņas un cilvēki ikdienā pārvietojas...	
Visa parka kopuma.	
No pils ielas, veikalā puses, tur ir ieeja parka, soliņi ir, iziet var uz tiltiņu, tur ļoti ļoti dubļains vienmēr	
Vairāk piekļuves pie parku izejam, kā arī estrādei, pie "vecās estrādes" un jaunās brīvdabas estrādes.	
Pie mīlestības salas	
Pie zirgu stalla pārejot pāri tiltiņam uz centra pusi ir taciņa pa labi	
Parka austrumu pusē starp elektrotīkliem un estrādi	
Uzlabot to taku kura iziet uz estrādi no pils puses un no stalla puses	
Celiņus uz mehanizatoru pusi	
Latvenergo pusē. Nūjošanai nav labiekārtoti celiņi-mitrā laukā dubļi.	
No siera rūpnīcas puses (b/d Auseklītis) celiņš beidzas dubļos. Tas nav normāli	
Attīrīt un sakopt tos, kuri ir otrpus estrādei;	
Pie estrādes;	

Tuvak mehanizatora ielai un tulin aiz estrades uz adama un ievas salinu..
No "Ausekliša" puses pie parka vārtiem celiņam ir jābūt loģiskam noslēgumam, savienojumam ar nākamo celiņu, lai nav jābrien pa dubliem. No estrādes uz jaunās salinas pusi.
Ejot no gaikas uz jauno estrades pusi
Visa parka teritorijā
pie pils
gar kanālu līdz estrādei
aizaugušajā daļā pie Mehanizatoru ielas
Apkart estrādei,apkart pilij,
Starp jauno (estrādi uz salas) un lielo estrādi, caur tualeti
tā, lai pie estrādes var no visām pusēm pieiet, arī no lejas puses
visur
dziļāk parkā aiz pils
Izveidot kvalitatīvus celiņus apkārt visam parkam,vietās,kur taciņas cilvēki gadu gaitā ir iestaigājuši.galvenais,lai kvalitatīvs segums,ko var izmantot sportam un pastaigām.
dziļāk parkā
Gar tualetēm..vai jāmaina tās,jo tās diemžēl netiek koptas kā nākas un smaka ir neciešama.pie tam ir uzcelta jauna estrāde,bet vai tur var normāli pieklūt?
uz abām estrādēm no mīlestības kalniņa
parka daļā, kas ved no estrādes uz Pils ielas pusi
labu ceļa segumu, sākot ar mīlestības kalniņu
kā iet no estrādes, pa labi
no pludmales līdz estrādei, mīlestības kalniņam
netālu no pludmales
pie mīlestības kalniņa
Uz Sierinieka puses lielajiem vārtiem
Jāsakārto celiņš no liepu ielas līdz estrādei, gan augšā, gan lejā gar grāvi.
no mīlestības kalna līdz estrādei
Tas jālemj attiecīgajiem speciālistiem
līdz estrādei
ejot gar kanāla malu no mīlestības kalniņa līdz estrādei
taciņa, ejot no pludmales uz mīlestības kalniņu
otrā parka pusē
Ierīkot papildus apgaismojumu; Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?
Atbildes:
jā
nē
nav atbildes
Komentāri:
Visā teritorijā, gar celiņiem, takām (Visās, it īpaši pie pludmales, pils utt.; Visur; Gar celiņiem; Jāizgaismo visi jau esošie gājēju celiņi; ; Visā parkā; tur,kur cilvēki ir iestaigājuši takas; Dažās vietās kur lielaka cilvēku satiksme; Uz pilnīgi visiem galvenajiem celiņiem. LED ar saules batarejam; Visām takām un celiņiem būtu jābūat apgaismotiem; Uz lielākajiem celiņiem, jo pagaidām apgaismots ir tikai viens; Vietās, kur pārvietojas visbiežāk; Ideāli būtu gar visiem celiņiem; Tur kur tumšs; Loģiski ka visā parka teritorijā; Visur, kur nav. Ir jau tikai ejot uz pili; Pie neapgaismotiem soliņiem; Tur visur ir diezgan čāpīgi ar apgaismojumu, visur kur ir zemes celiņi; Centrālajos parka celiņos, ka arī celiņos, kur visbiežāk iedzīvoji mēdz pārvietoties, ka arī parka iekšā, jo šobrīd apgaismojuma ir ļoti maz, salīdzinot ar citu pilsētu parkiem.; Visa parka. Ne tikai pie pils; neizgaismotajās vietās; Tajās vietās kur iet galvenie celiņi (neskaitot gājēju/makšķernieku izveidotās taciņas;)
Mīlestības kalniņa teritorijā (Aiz mīlestības kalniņa; No mīlestības kalniņa virzienā uz pils ielu; Mīlestības kalna rajonā;)
No Raiņa bulvāra līdz pilij varētu ko daudz skaistāku, nekā padomju laternas
pie estrādes ieejas augšā, jaunapbūvētās saliņas tuvumā

Ceļā no mīlestības kalna līdz estrādei un vasaras estrādei. Ceļā no mīlestības kalna līdz pilim, līdz dzīvojamam rajonam. Ceļā no pludmales līdz Zemes dienestam.
Gar mīlestības kalnu uz lauktehniku, (gan gar saliņu gan uz otru virzienu), uz bērnodārzu pa grants celiņu, no Liepu ielas gala uz Stalli
Parka pusē, kas tuvāka dzīvojamajām ēkām.
Ap mīlestības kalniņu un virzienā uz Pils/Mehanizatoru ielu; Visos estrādes pievadceļos;
ceļa posmā no bērnodārza līdz stallim
Gar mīlestības kalniņu, aiz estrādes, pie celiņa
Viss kur iet no kalna un estrādes uz mehanizatoru un pils ielu pusi, tumšajā laikā tur vispār tumšs
Ejot uz "siera" rūpnīcas mikrorajonu
Līdz mīlestības kalniņam un saliņai. līdz mehanizatoru rajonam no mīlestības kalniņa.
posmā no Lauku atbalsta dienesta līdz zirgu stallim
No Mehanizatoru ielas mikrorajona līdz esatradei.
ceļš līdz levas un Ādama salai
Gar pili- pa taku, kas ved no vārtiem uz Mehanizatoru ielu.
Pie mīlestības kalniņa, pie vecās estrādes, pie pils
Visur, kur vīna nav. Otrpus parka, kur mīlestības kalnins. Uzbuvejat mazo estrādi uz salinas, to visu marsrutu apgaismojiet, līdz pat beigam, līdz Mehanizatoru ielai. Ir daudz celiņu, kur cilvēki sašina marsrutu, vīnu ir ļoti daudz un visi tie arī butu jāapgaismo. Puse cela, ejot caur mīlestības kalniņu un apgaismota, puse ne. Un talak vel tacinās sazarojas. Ziemas un rudens tumsajās laikā stundas iet pa parku, kur nav apgaismojuma, nav trotuara ir neerti un bailīgi.
Vietās kur paredzēts izbūvēt celiņus
Aiz estrādes
Posmā no mīlestības kalniņa uz pils pusi, pie vecās estrādes.
No krievu skolas līdz brāļu kapiem. Kur iet slīps celins
Taka, kas ved uz Siera rūpnīcas rajonu, allaž ir bijusi tumša. Tāpat kā iebraucamais ceļš no Daugavpils ielas puses.
Apgaismot bmx trasi
Ejot uz otrajiem vārtiem no salīnas un estrādes
Cauri lapegļu audzei, izgaismot visus galvenos parka celiņus.
Uz siera rūpnīcas pusi
Starp veco estrādi un mīlestības kalniņu. Nezinu, varbūt tur jau kaut kas ir, jo to saliņu savienoja beidzot. Neesmu bijis Preiļos kādu laiciņu. Kā arī laternai būtu jābūt arī aiz vecās estrādes tur uz to vārtu pusi, jo tur parasti viss dubļos un naktī neko nevar redzēt.
Ceru, ka pils teritorijā un piebraucamie ceļi tiks izgaismoti
Gar mīlestības kalniņu līdz vārtiem.
Estrādes tuvumā
No zirgu stalla līdz bernu darzam,tur vispar nav apgaismojuma
No mīlestības kalniņa līdz Mehanizatora ielai,
Līdz salai
Pie toletes, pie tiltiņiem, apkārt estrādei.
No mehanizatoru rajona puses ceļā uz mīlestības kalniņu gar veco estrādi. No pludmales līdz estrādei ir celiņš, kurš vispār nav apgaismots .
Vairāk uz Lauktechnikas rajona pusi.
pilsētā apgaismojums ir vājš, kur nu vēl parkā
Pie estrādes
Varbūt palielināt tieši gaismas intensitāti, jo dažās vietās gaisma ir, bet tā nav pietiekami spīlīga
No Mehanizatoru ielas līdz Mīlestības kalniņam
grūti pateikt, jāpēta cilvēku plūsma, pieprasījums
No parka estrādes uz Mehanizatoru un Pils ielu mikrorajoniem. no estrādes virzienā uz Mīlestības kalniņu, uz lauktechnikas pusi no Mīlestības kalniņa
Pie māla seguma celiņa, kas ved uz LAD

Veidot nelielas sezonas tirdzniecības vietas, nojumes (piem., saldējuma tirgošanai, suvenīru tirgošanai); Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		60,59	429
nē		37,71	267
nav atbildes		1,69	12
Komentāri:	Daudzums		
Pie estrādes	24		
Pludmales teritorijā	21		
Pie ieejas vārtiem, vārtusarga namaņa	16		
Pie mīlestības kalniņa	14		
Pie Ādama un Ievas saliņas	10		
Pils tuvumā	3		
Kad būs atjaunota pils, tad varētu tur tikt tirgoti suvenīri. Papildu būdīnas gan nevajadzētu izvietot.			
Vasaras, siltajā sezonā			
Pludmalē ir kafējnīca jau protams, bet varētu pievienot vēl kādu stendu			
ceļiņu krustpunktos			
Cilvēku pulcēšanās vietās			
vietās, kur biežāk uzturas cilvēki, ejot uz estrādi, pie mīlestības kalniņa, un ejot uz pili!			
Lūdzu, lūdzu nepadariet parku par biznesa centru. Tas ir parks! Saldējumu var dabūt pludmales kafējnīcā un ja ļoti vajadzēs tad suvenīrus arī, manuprāt, turpat var piekabināt. To visu var ielikt pils kompleksā, kur, cik noprotu, arī būs visa dzīvība, lai gan būtu jauki uzzināt ko vairāk par pils koncepta saturu.			
Pie muzeja, pie kapličas un mīlestības kalna.			
Tikai brīvdienās vai pasākumu laikā vietās, kur pulcējas apmeklētāji			
Tuvāk vai tajās vietās kuri ir viss nozīmīgākie			
Marsrutos, kur vada turistus			
Pietiktu ar vienu suvenīru veikalu vai nu pilsētas centrā vai pie pludmales piemēram			
Derētu tajā pašā pludmalē vai vietā , kur ir vairāk tūristu un ērtāka piekļuve ar auto.			
Jā, bet tikai tad ja tūrisms būs attīstījies, pēc muižas restaurācijas			
Jā, bet uzskatu ka suvenīrus varētu tirgot tikai pludmalē, savādāk pārejas vietas nebūtu tik liels pieprasījums un apgrozījums			
Laikam jau tajas parka vietas, kuras ir visvairāk caurstaigājamas... Manuprāt, tas ir marsruts ejot caur muizu, pili uz pilsētas centru.			
Ārpus pasākumu norises laika (estrādes balles u.tt) Pārtiku - ikai pludmales tuvumā, jo tur ir vislielākais cilvēku pieplūdums. Suvenīrus var tirgot arī pie ieejas vārtiem, blakus Preiļu 2.vsk			
Kaut ko varētu izdomāt zonā pie kapličas, vārtiem un muzeja. Šķiet, tur labi iederētos pārvadājams suvenīru stendiņš.			
Taču vislabāk būtu papildināt jau esošo klāstu pludmalē.			
Citur Lv pilsētās labi darbojas mazas pārvietojamas uz riteņiem gan saldumu gan suvenīru būdīnas			
Nav nepieciešamības, jo tirdzniecības vietas var būt portatīvas - uz riteņiem.			
Tur, kur lielāka cilvēku plūsma siltajā sezonā			
Ja parks tiktu maksimāli atjaunot, arī pils un tas kļūtu par svarīgu tūrisma objektu, kas tiktu labi reklamēts un ja uz Preiļiem dotos vairāk tūristu, tad vajag. Arī Tējas namiņš nebūtu slikta ideja			
Saldējumus un suvenīrus varētu nopirkt vai nu pludmalē vai arī kalpu mājā izveidotajā suvenīru veikalā			
Tur, kur ir uzsākts- pludmalē, lai tā būtu aktīvas atpūtas zona parkā			
pie celīna kurs ved uz pili			
uz pasākumiem.			
Ja papildināsies vides objektu daudzums un līdz ar to apmeklētība, tad blakus tiem.			
Tikai kvalitatīvām lietām! Tā ir brīnišķīga iespēja pašvaldībai iesaistīt vietējos amatniekus, lai tur tiktu pārdoti tikai vietējie darbi! (tās pašas zeķes, cepures, sedziņas, jostas, keramika u.t.t.) Un ēdienai kvalitatīvam.			
Interesanta ideja, būtu labi netālu no muzeja, parka vārtiem, kapellās. Bet nevar zināt, vai pircēji būs ieinteresēti, varbūt vajadzētu tās atvērt tieši brīvdienās vai arī pilsētas svētkos, kad pilsētā ir vairāk cilvēku			
Centrālajā parka daļā			
suvenīrus noteikti vajadzētu, visos svētkos, lai viesiem ir iespēja iegādāties.			
Jo dziļāk parkā, jo interesantāk.			
svarīgākajos objektos, galvenajā cilvēku plūsmas ceļiņā, pie pils			

Izveidot piknika vietas (soliņi, ugunsurs un galdiņi); Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		70,34	498
nē		28,11	199
nav atbildes		1,55	11
Komentāri:	Daudzums		
Pie Ādama un Ievas saliņas	32		
Pludmalē	17		
Mīlestības kalniņa salas teritorijā	11		
Pie estrādes	10		
Ūdens tuvumā	9		
Pie pils	3		
Aiz BMX trases.			
Uz saliņas pie stajla			
Pēc ainavu mākslinieka ieteikuma			
Vasaras terases (saliņas) apvidū (pie vecās estrādes), plavā starp estrādi un mīlestības kalniņu, pludmales zonā			
Ienākot parkā no Liepu ielas			
Konkrēti nevaru pateikt, bet tur, kur netraucē dabai un citiem cilvēkiem.			
tas būtu patiešām jauki un uz parku varētu doties arī vēsākā laikā, rudenī, pavasarī un pat ziemā			
pie vecās estrādes, posmā no mehanizatoru ielas dzīvojamā rajona līdz mīlestības kalniņam			
Nevajadzētu, tas tikai palielinās piesārņošanu un izcūkošanu parka, jo nevienam neuzmanīs naktss laikā tās vietas. Varbūt nākotnē jā, bet es neteiktu , ka šī ir prioritāte.			
Jau ir izveidota ugunsursu vieta			
Pie mazās estrādes, vai vēl pie kādas ūdenstilpnes krasta.			
un arī atkritumu urnas tajās vietās			
To varētu kādās vietās, kur tas ir jau "dabiski" izveidojies.			
Pie lielās egles			
Lakumos, kas ir ceļiņa abās pusēs, kad parkā iet iekšā no Liepu ielas.			
mezha pusee jaa			
Nomalas vietas. Lai netraucētu citiem			
Tur, kur ir brīvāka un plašāka teritorija			
Nē, jo tas novedīs pie lielāka vandālisma.			
Plavās			
Netālu no tām vietām kur jau ir soliņi.			
Parkos atpūšas pastaigājoties, relaksējoties nevis sēžot pie soliņiem un dīrojot pie ugunsurkiem... tas neder...			
vienviet, teiksim parka daļā, kur būtu dabas zona			
Laukumā aiz pils(uz Mehanizatoru ielas pusi)			
Domāju, ka sabiedrība vēl nav tik kulturāla, lai spētu novākt aiz sevis. Tāpēc ir liels risks, ka tas paliks par izgāztuvi un alkoholiķu pulcēšanās vietām.			
Uz pussaliņas starp pludmales dīķiem, pakalnā pretī jaunajai estrādei.			
Nomalē			
Lieliska vieta tādai atpūtai būtu aiz Mīlestības kalniņa, uz Lauktechnikas pusi.			
Doma laba bet ka būs cīnīties ar piesārņojumu pēc piknikiem jo cilvēki ir cukas			
Neapsaimniekotajā daļā			
Saskaņojot ar VUGD			
ugunsursi tikai Līgo vakaram			
patālāk no centra			
Blakus atklātākām vietām, kur bērni var rotaļāties, jaunieši padzenāt bumbu un skajāka uzvešanās piem vakarā netraucēs pamatdzīvotājus.			

pie dīķa, ar skatu uz jauno Ādama un Levas salīņu, pa labi no celiņa Mīlestības kalniņš - Lauktechnika			
Pie izejas uz Mehanizatoru ielu			
Ja jā, Tad jādodomā par tualetēm un teritorijas papildus sakārtošanu, satīrīšanu un uzraudzību			
gar kādu no iztīrītajām kanāla malām			
Pludmalē izvietot zviļņus, papildus soliņus;			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		70,06	496
nē		26,69	189
nav atbildes		3,25	23
Komentāri:	Daudzums		
Lai no tiem būtu ērti pieskatīt bērnu, kas peldas.			
Cilvēcīgas tualetes			
Kafejnīcu vajadzētu lielāku vai vēl kādu vietu, kur varētu papusdienot pludmales teritorijā.			
Pie jaunās estrādes.			
Ogrē ir ļoti labi zviļņi			
Pludmales apmeklētāju kļūst avien vairāk, tāpēc svarīgi nodrošināt dažādas iespējas. Ne visi mīl aktīvas nodarbes kā katamarānu, volejbolu, peldes, tāpēc, izvietojot zviļņus, būtu padomāts arī ar šiem cilvēkiem.			
Var nomainīt vai sataisīt lielākus soliņus, negribētos lai piemēram uz pussaliņas sabetonētu ceļus akārt soliņiem			
Zviļņi ir jebkuras konkurētspējīgas pludmales sastāvdaļa! Preiļiem tādus noteikti vajag!			
Vasaras laikā savus salokāmos zviļņus katrs var ņemt līdzī. Parks nav jāpārvērš par festivāla vietu.			
Vasarā pie plusdmales nav pietiekoši daudz sēdvietu			
Zviļņu pludmalē vispār nav, soliņu ir nepietiekoši			
Varētu izveidot kaut kādus nesalaižamos. Šobrīd nekas galvā nenāk. Ar koku kaut kas jāiesāk, bet kaut kas oriģinālāks. Tur pat Preiļu pusē ir cilvēki, kas ar šo varētu noņemt			
Papildus soliņi un zviļņi noderētu.			
Soliņu gar ūdeni noteikti ir pamaz. Uz pussalas arī varētu.			
Pludmale ja.tikai ne parka.			
Pie bērnu laukumiņa un tieši pie peldvietas.			
Tā būs skaistāk, nav kurorts ar pretenziju.			
Tur tāpat jau ir visa tik daudz			
Daļēji, lai nav par daudz pludmales zonā visa!			
Nepieciešams papildināt pludmales rotaļu laukumu ar jaunām aktivitātēm mazliet lielākiem bērniem (7-13g.v.)			
Ļoti labi būtu zviļņi pie pludmales malas ,vairāk uz strūklakas pusi.			
Zvilni ar roku balstiem, kas veido mini galdīnu			
Karstākajās dienās cilvēku daudz, soliņus aizņem ar apģērbu. Varbūt var kādus pakaramos virsdrēbēm soliņu tuvumā?!			
vajag paplašināt zonu atpūtai, kur var sauļoties			
Uzskatu, ka parks nav tā vieta, kurā būtu jāaizraujas ar peldēšanu. Nedaudz var, bet kopumā parka kanāli/dīķi nav jūra vai ezers.			
Zviļņus varētu irēt			
Tas būtu ļoti forši, bet tieši zviļņus			
Lai būtu kur atpusties			
Jo vasarā pludmale ir aktīvi apmeklēta un ir daudz cilvēku			
noderīgi			
Nē,jo diemžēl svešs inventārs cilvēkam neliek to saudzēt.			
Jo gadās ka nav vietas kur apsēsties			
Pārāk daudz vietas pludmalē ir atvēlēts pludmales sporta aktivitātē, mazāk klusai, mierīgai atpūtai vienatnē, ar ģimeni.			
Bet tikai gaumīgu, iespējams ar īres maksu.			

Izveidot lapenes; Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?				
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums	
jā		60,45	428	
nē		36,72	260	
nav atbildes		2,82	20	
Komentāri:	Daudzums			
Mīlestības kalniņa apkārtnē				19
Pludmales teritorijā				16
Ādama un levas salīņas apkārtnē				10
Pie Estrādes				10
Pils apkārtnē				10
Pie ūdeņiem				3
pie ūdens un kokiem, tā lai dabas sajūta spēcīgāka, bet jānodrošina ar visu nepieciešamo, lai nepiesārņo un nesalauž!				
Viena lapeni derētu netālu no pils, ar skatu uz pili!				
Pēc ainavu mākslinieka ieteikuma				
Ir nepieciešams, bet tieši kur, šis jautājums, lai paliek domes kompetencē				
Lapenes ar ugunsкура vietu blakām, jā. :)				
Divas varetu uzcelt.				
Tā salīņa, kas ir starp 2 dīķiem. laba vieta, ko papildus vēl uzbūvēt				
4 vietās katrā parka malā.				
Ja skatās uz estrādi, no ceļa puses, tad pa labi ir diezgan liela pļava tur iespējams var ko tādu izveidot.				
No Mīlestības kalniņa ejot uz pils pusi (tur kur jaunais celiņš).				
Kāda viena lapene pēc vēsturiskajiem motīviem būtu jauki, bet nezinu, vai vairāk par 1-2 būtu nepieciešams. Vieta - pils tuvākā apkārtnē vai pussala.				
Tikai tāda gadījumā, ja tās atbildīs Preiļu pils parka un pils konkrētajam laika posma stilam.				
pussala aiz staļļiem, mīlestības kalniņa apkārtnē				
Manuprāt tās tiks ātri izdemolētas, īpaši pasākumu laikā, kas notiek estrādē!				
Jāskatās plānojums, bet ideja varētu nostrādāt				
Lai nebojā kopējo fonu				
Tematiskās lapenes(šahs,dambrete utt. ar moderniem savienojumiem WiFi,USB pieslēgvietā) ar koka un dzelzs ornamentiem. Lai turistiem pievilcīgi. Uz pussalas preti struklakai.preti mīlestības salīņai.				
Uz pussalas pludmalē būtu skaisti. Varbūt Mīlestības kalniņā.				
Pie Mehanizatoru ielas pusē				
Tur, kur būtu piknīka vietas				
Pludmalē un pļavā pa kreisi no ieejas no Liepu ielas.				
Nē, jo tad sāksiet atkritumu izmētāšana				
Kur ir iespēja				
Mana atbilde ir: "Varbūt" ar nosacījumu, ka tās izgatavo un uzstāda pašvaldības uzņēmums ikdienas darba procesā				
Klusākā vietā, ne pie celiņiem				
pie iespējamām piknīku; ugunsкура vietām				
Vēsturiskajās.				
Jāskatās, jāpārdomā, kur tas būtu nepieciešams, kur tas iederētos				
Pēc senā plānojuma, kā arī no Mīlestības kalniņa uz pilsētas pusi				
Pietiktu ar soliņiem, nevajag pārbāzts skaistu teritoriju ar nevajadzīgiem un parkam svešiem telpiskiem elementiem				
Centrālā alejā būtu ļoti skaisti izveidot lapenes.				
No objektiem brīvajās zonās				
Vēsturiskajās				
Pagaidām var iztikt, ja cilvēki būtu apzinīgi (aiz sevis visu sakoptu), sabiedrība to neievēro diemžēl.				
tur, kur tās tikušas izvietotas sākotnēji				

Lapenes būtu labi izvietot vietās, kur viegli piekļūt ar auto. Tās varētu arī reklamēt kaut kā. Bieži vien ceļotāji izvēlētos piestāt un paēst vai uzgrillēt. Jāuzmanās lai lapenes nepārveidojas par vietējo jauniešu iedzeršanas vietu un pēc laika nepārvēršas par pretīgām būdelēm. Šeit atkal iesaku pavērot rietumeiropas piemērus kā vides dizains palīdz novērst nevēlamas aktivitātes			
Būtu aktuāli vidonvērošanas vietu redzes lokā			
Pēc vajadzības un koptēla			
starp estrādi un mīlestības kalniņu un pie mīlestības kalniņa vai virs tā			
lai iekļautos kopējā ainavā			
Tur, kur cilvēkiem būs ko darīt... Pludmalē, pie saliņas, pie mazulišu(un māmiņu ar ratiņiem, klusākā vietā, nevis pludmalē) laukuma, ja tāds būs.			
atjaunojiet tajās vietās, kur bija vēsturiski			
Pie ugunsкура vietas			
aiz kapelas brīvajā laukā			
Es domāju, ka ir nepieciešams, uztaisīt pāris vietas, kur var cilvēki pavadīt brīvo laiku, kā cepjot gaļu, kādas nojumītes, galdus, lapenes. Ja cilvēki dotos ekskursijā uz Preiļiem, tad viņiem būtu patīkami ieturēt kādu maltīti, vai pikniku parka teritorijā.			
Ierīkot sanitāros punktus (tualeti, dzeramā ūdens ņemšanas vietas); Lūdzu, uzrakstiet, kurās vietās?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		87,71	621
nē		11,02	78
nav atbildes		1,27	9
Komentāri:	Daudzums		
Pludmales teritorijā	42		
Estrādes tuvumā	41		
Ādama un Ieva saliņas apkārtnē	6		
Mīlestības kalniņa apkārtnē	5		
Vasarā var uzstādīt pārnēsājamās. Un regulāri tās tīrīt.			
Cilvēku pulcēšanās vietās			
tās ir obligāti jāievieš, jo ar to ir problēmas, vecās tualetes nav labas, derētu kaut vai koka sausās tualetes! un ūdens arī būtu lieliski ja tiktu nodrošināts!Vismaz 4-5 sausās tualetes pa visu parku, attiecīgi lai būtu ērti, nevis rastos piesārņojums!			
tualeti varētu atjaunot un uzturēt lejā aiz estrādes, ūdens ņemšanas vietas - kur tas ir iespējams? varbūt pludmale, vecā estrāde...			
Tualetes vienmēr noder			
Vietā, kur kaut kad iepriekš bija tualete			
Uzlabot esošās pie estrādes, pie pils, pludmalē			
ūdens - pludmalē, kā arī noskalošanās iespēja pēc peldes			
Dzeramais ūdens būtu labi, līdz brīdim, kad blakus dzīvojošie iedzīvotāji neuzskatīs to par lielisku veidu ietaupīt. Tualeti arī - nepieciešams pārdomāt, cik ļoti nepieciešams (ja pludmalē tās izrādījās ir milzīgs drauds degunam, bija diezgan briesmīgi) un kā tad skaistajā, sakoptajā teritorijā izskatīsies ToiToi, kas ielikts starp krūmiem.			
Tas jāskatās apsaimniekotājiem, bet ideja ir lieliska.			
Pludmale, estrāde, piknīka vietas, ja tādas ir planā veidot. Pie punktiem ir sapulcējas lielākas cilvēku masas			
Visās parka zonās			
tas patiešām atvieglotu un padarītu uzturēšanos parkā patīkamāku, kā arī vecākiem ar bērniem nebūtu jādzīvojas paslepūs pa krūmiem			
Diezgan daudzas vietas tas ir nepieciešams, jo vasaras laika tas ir ļoti nepieciešams			
ierīkoto atpūtas vietu tuvumā			
Būtu ērti. Bieži ejot diezgan garus cela posmus ir vajadzība gan uz tualeti, gan padzerties. Īpaši raksturīgi bērniem. Par vietām jāpadoma. Arī vajag tadas vietas, kuras vairāk caurstaigājamas preiļu parka.			
Pie centrālajiem celiņiem.			
Priekš tūristiem viennozīmīgi būtu labi, jo šobrīd esošā tualete ir sliktā stāvoklī, varētu to restaurēt.			

Vajadzētu atjaunot esošo tualeti un papildus vēl kādu			
NOTEIKTI atjaunot tualeti pie estrādes , savādāk tur nemaz nevar ieiet , ļoti smird un ir šausmīgi			
Pludmalē, vasaras periodā noderētu ūdens ņemšanas vietas. Arī labierīcību trūkst, un esošās būv nepieciešams regulāri uzskopt un apsekot, jo tās, kas uz doto brīdi tur atrodas reizēm ir necilvēcīgā stāvoklī.			
atvērt esošo tualeti sezonas laikā un starp Mīlestības kalniņu un Ā&I saliņu			
Kur pulcejas cilvēki			
Tualetes būtu labi, piemēram, pa ceļam uz pili, pa ceļam uz Mehanizatoru rajonu (kaut kur aiz Mīlestības kalniņa virzienā no centra) un būtu jauki, ja tiktu atjaunotas esošās labierīcības estrādes tuvumā.			
Skatoties uz kopējo fonu			
Pa visu parka teritoriju.			
Parkā, ne tā nomalē!			
Stratēģiski!			
Esošo tualeti jāatjauno, jāuzliek gaismas un kameras obligāti. Dzeramo ūdeni varētu dabūt tajā suvenīru vietīnā			
Tā lai nekroplotu ainavu.			
Protams, ka WC jābūt pieejamiem vismaz katrā no aktīvajām parka daļām!			
Piknīka vietās, pie estrādes un atjaunotās saliņas			
Ieejot no Liepu ielas			
pie izejām no parka			
Parka teritorijā			
Vietās kur lielākoties uzturas bērni.			
Tualetes nav nekur parkā.Vienīgā vieta pie vecās estrādes.Kurā bail ieiet.			
Kur piemērota infrastruktūra.			
Jādomā ainavu arhitektam vai arhitektam , analizējot cilvēku plūsmas			
Tualetes ir obligāta lai novērstu piesārņojumu un bērns nekurinātu pa visiem krūmiem bet ka lai nodrošina to tīrību? Un vēl man būtu bail iet parka tualetes			
Pie celiņa uz pili, estrādes rajonā un virzienā pie Mehanizatoru ielas			
Pie objektiem			
Tualetēm jābūt, ūdens dīķi vai veikalā. Par tualetēm nosacījums tāds pats kā iepriekšējā jautājumā			
Katrā parka pusē pa vienai			
viegli pieejamās vietās, uz kurām no visiem virzieniem ved apmēram vienāds attālums; galvenās kustības celiņtuvumā			
Un nepieciešams arī piem. skaits pupis kur var pats uzpumpēt dzeramo ūdeni. maximāli autentiskāks.			
Pie populārākajiem objektiem			
Izvietot parkā brīvos interneta piekļuves punktus;			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		55,65	394
nē		42,37	300
nav atbildes		1,98	14
Piedāvāt iespējas nomāt velosipēdus, rīksu, slēpes, ragavas; Jūsu komentārs, ja tāds ir.			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		76,27	540
nē		22,18	157
nav atbildes		1,55	11
Komentāri:	Daudzums		
Velosipēdu noma	12		
Laivu noma	3		
Pārāk sezonāls pasākums, uzņēmējam nebūs izdevīgi			
Tikai sezonāli.			
Tas neatmaksāsies, nav tik daudz cilvēku, kas to izmantos.			
Jo vairāk iespēju visa veida inventāru nomāt, jo parks tiks vairāk apmeklēts! Tā ka uz priekšu!			

Tas būtu ērti gan pašiem pilsētniekiem, gan viesiem.			
Preiļos jau ir vēlo, slēpju, sup nomas. Varbūt pietiek ar informatīvo materiālu izvietojumu par nomas iespējām parkā pie pludmales, jo tā, manuprāt, ir kļuvusi par pieejamākajiem parka "vērtiem" tūristiem un ciemiņiem, atpūtniekiem.. Arī info internetā, sociālajos tīklos ir labs rīks, veiksmīgi to ierādīja, sup noma pagājušajā vasarā.			
Slēpes tiek piedāvātas :) velo noma ir laba ideja, bet - jābūt atbilstoši, sakārtoti celiniem.			
Kad viss bus labiekārtots un tūristiem pievilcīgs.			
Bērniem mašīnēs ar akumulatoru vai mazus kvadrīcklus.			
Ja tiek nodrošināts pret zādzībām			
Slēpju noma jau ir pieejama un tas ir ļoti forši, rīkšu noma būtu ekstra un super piesaistītu tūristus, bet par velosipēdu nomu nedaudz šaubos, jo parka izmēri ir lieli, bet ne tik lieli, lai izbrauktu to ar velosipēdu, es domāju, ka tūri forši ir iziet mūsu parciņam cauri ar kājām, lēnā pastaigā.			
Parks ir pārāk mazs velonomai			
Ar laiku to var darīt kādās nomaļākās telpās, pašam parkam jābūt maksimāli dabiskam un autentiskam, savādāk zudīs viss šarms.			
Grūti paredzēt, kāds būs pieprasījums			
Tagad tas ir aktuāli priekš aktīvā tūrisma.			
Priecātos, ja tiktu piedāvāta iespēja apskatīt parku zirga mugurā vai zirgu pajūgā.			
Tas ir jādara uzņēmējiem nevis domei. Uzņēmējs iesaistīsies tikai tad, ja būs iespēja gūt peļņu.			
Man liekas ka pat ļoti vajadzētu			
Pie noteikuma, ka inventāra izmantošanai ir izveidota kvalitatīva infrastruktūra-atbilstošs segums, apgaismojums.			
būtu jāuras aktivitātes iedzīvotājiem un tūristiem			
Kāpēc gan ne, bet celiņi, manuprāt nav tādā kvalitātē, lai šo visu varētu izmantot.			
obligāta lieta - parka teritorija ir ļoti plaša, bez brīvā laika pavadīšanas iespējas, sekmīga parka apguve nebūs iespējama			
Kaut ko modernu, kādus SEGWAY			
Ja ir plāns demogrāfiskai izaugsmei - aiziet. Mums pat banka nav pilsētā.			
Lielisks veids kā pavadīt laiku			
Slēpes tiek iznomātas, jau laikam 5 gadus, bezmaksas! Parka trase ir gan apgaismojums, gan tiek kopta patstāvīgi, ziemas periodā. Velosipēdus - tam gan vajadzētu sakopt celiņus vai veidot riteņbraukšanas celiņus atsevišķi, nebūs ērti braukt pa dubļiem vai izlūzušu segumu.			
Organizēt plašus publiskus, ikgadējus parka svētkus; Lūdzu, uzrakstiet, kādus?			
Atbildes:			
jā	Grafiks	%	Daudzums
jā		80,51	570
nē		17,94	127
nav atbildes		1,55	11
Komentāri:			Daudzums
Parka svētki			5
Līgo, Jāņu dienas svinēšana			4
Vasarsvētki			3
Koncerti			3
Teātra izrādes, festivāli			2
Tā lai tās būtu ne tikai zaļumballes vai bumbu spēles bērniem, esat oriģināli, veidojiet tematiskos pasākumus! Un neliedziet šo iespēju darīt citiem, kur palika neparastie pasākumi uz saliņas Preiļu pilsētas svētku ietvaros, jau pāris gadus nav manīti? Žēl, bija kaut kas jauns un oriģināls!			
Pats esmu dejotājs, redzu, ka deju pasākumi KN ir visu gadu, izņemot vasaru.			
vasaras periodā dažādus gan mūzikas, gan sporta un aktīvās atpūtas			
Zāļu tirdziņu un Jāņu svinēšanu varētu skaisti sarīkot, jo parkā ļoti daudz kas zied vasarā			
Foto orientēšanos, sporta aktivitātes visai ģimenei			
Preiļu parka Siera svētkus			
Volejbola turnīru.			
Piem. Parka svētkus, kas saistīts ar parka vēsturi, kas varētu ieinteresēt cilvēkus gan jaunus gan jau pensionārus			

Ģimenes atrakcijas pa dienu. Komandu orientēšanās, tētu un bērnu atrakcijas, stafetes gan fiziski gan erudīcijas līmenī saistībā ar parka vēsturi utt. Vakarā klasiskā zaļumballe.
Siera svētkus.
Puķu, sporta aktivitāšu, ģimeņu
Uzkopšana, vasaras svētki, dažādus pasākumus bērniem, jauniešiem, kas aicinātu viņus vairāk apmeklēt parku.
Būtu cool, kāda orientēšanās pa parku, ar simboliskām balvām, to pat varētu organizēt, kopā ar kādiem citiem svētkiem, kad ir cilvēku pieplūdums, teiksim cīruļputenis, jo daudzi neskrien, bet varbūt orientēšanās ar uzdevumiem būtu efektīva, īpaši ģimenēm ar bērniem, kad pasākums iegūtu popularitāti, tad var arī vasarā, bet sākumā ieteiktu to izmantot kā papildus pasākumu, var arī pieaicināt žurnālistus un parādīt cik ļoti parks attīstās un cik ģimenēm un skolēniem utt
Pludmalē būtu jauki. Bet tiklīdz lielas cilvēku masas tiek ielaistas parka zālājā.. Tas pats, kas ar stadiona zāli, kurai pēc koncertiem vajadzēja rehabilitāciju.
pilsētas svētkus, sporta pasākumu, parka svētkus...
Varētu piesaistīt kādus vēsturiskos vai leģendāros tēlus - piemēram Baltās dāmas svētkus
Pietiek, manuprāt, ar estrādes sezonas un pludmales atklāšanu.
Piemēram, Mīlestības kalniņa svētkus, kur varētu pulcēties sudrabkāzu, zelta kāzu gaviļņieki u.c.
Svinēt pils atjaunošanas gadadienu
Piemēram siera svētkus, vairāk koncertus, teātra izādes par saprātīgām cenām.
Pilsētas svētku ietvaros un sezonas atklāšanas, noslēguma pasākumi jau notiek.
saulgrieži, pavasara sākuma svētki
Pilsētas svētkus, sporta dienas
Pilsētas svētki, līgo, vasaras svētki, agrāk atceros bija siera svētki tie bija ļoti forši, ģimenes saliedēšanas pasākumus
Pils svētkus, parka svētkus, lielus festivālus estrādē jauniešiem un visiem interesentiem (nevis tikai šļāgerpasākumus vidējai paaudzei un burbuļu ballītes bērniem) Ir jādodomā plašāk un jāstrādā vairāk, lai Preiļi būtu kāda noteikta, interesanta un inovatīva festivāla mājvieta kā kādreiz bija Siera svētki u.tml.
Ne tikai plusus, bet arī tematiskus nelielus pasākumus - dzejas lasījumus, akustiskus koncertus, operas svētkus.
Kaut ko līdzīgu mākslas piknikam vai dabas koncertzālei
Jāatrod savi parka svētki, skaisti būtu, ja varētu izmantot Preiļu nov. Resursus-leļļu muzeju, topošo pili, muzeju, kultūras namu. Piemēram, ja sakārto kanālu sistēmu, tad varētu braukt ar laivām pa parku - kā pakalpojums..... Varbūt siera svētki jaunā skanējumā, varbūt kraukļa svētki
Papildus iespēja piesaistīt tūristus un viņu naudu :)
Ikgadēju pikniku - Borhu svētkus.
Varētu rīkot parka svētkus Grāfa Borha stilā ar attiecīgu atribūtiķu, apģērbiem un atrakcijām ģimenēm, kas pulcēs viesus no visas Latvijas.
Parka svētkus un tādus, lai arī pieaugušajiem ir ko darīt, citādi visi pasākumi ir tikai sportistiem un bērniem.
svētkus saistībā ar Preiļu pili
Nebūtu vajadzības īsti, sākumā jāsakārto parks. Pēc tam-jā, it īpaši, lai piesaistītu ārzemju tūristus. Tātad vienmēr būtu jāreklamējas. Reklamēties varētu sadarbībā ar (piemērs) minēto Utenu, mēs viņu jauniešu uzņemam par velti uz futbolistu attīstības turnīriem utt, bet viņu pilsēta izvietota reklāmas ielās vai pilsētas/novada avīzē. Šim būtu jābūt lielam sadarbības līgumam starp pilsētām. Šie tūristi no Utenas varētu palikt tajā hostelī šoreiz gan par naudu. Līdz ar to varētu Preiļu svētkus padarīt pat starptautiskiem pasākumiem. Jā, no Utenas sanāk laikam 1,5h brauciens, bet ja Preiļiem BŪS, ko piedāvāt, būs arī vēlme cilvēkiem no pārrobežas, Jēkabpils, Daugavpils Rēzeknes utt ierasties Preiļos. Uz tādiem pasākumiem varētu uzņemt kādus 100 cilvēkus hostelī uz pasākumiem Preiļos. Hostelī būtu ēdnīca, kura tūri labi pelnītu. To varētu nodot Preiļu Sieram, lai izveido ēdnīcu kā centrā. Tādējādi arī šiem Preiļu pasākumiem Preiļu siers varētu ziedot kādas naudas summiņas.
Mārketinga cilvēki lai iespringt, viskā var izdomāt interesantu
Kā citviet ir piem., Zvejnieksvētki ar Neptūnu, tā Preiļos varētu būt savs Borhu dzimtas Gars, ar savu stāstu un pasākumu virknējumu nedēļas nogales garumā. Ar mūziku, parādi, to pašu tirdzniecību, gala koncertu. To visu var ļoti labi apspēlēt un izveidot par tradīciju. Protams, pieaicinot, savas jomas speciālistus pasākumu rīkošanā, neuzticot to vietējiem speciālistiem, kuri diemžēl ne ar ko jaunu nav pārsteiguši. Ja labi izdomāt un noorganizēt var iegūt ļoti daudz tūristu. Vajad tikai pareizi pasniegt.

Tikai pilsētas svētku ietvaros
Ģimeņu turnīrus. Mini koncertus ar pikniku .
Pilsētas svētku ietvaros, kas palielam jau tā arī notiek.
Kādus svētkus vasarā vai rudenī
kuri ierīnēsetu gan jauniesus gan videjo gadu vecuma cilvēkus
Borhu dienas, dažādi nelieli gadatirgi
Parka festivāls, siera svētki
Tieši tā, parka avētkus, pusnakts koncertus ar sēdēšanu zaļumos, āra kuno seansi bērniem un pieaugušajiem, pilsētas līgo svētku ar groziņiem
Tikai tad,kad "pilsētmežs"klūs par istu parku.
Zaļumballes
Vieni no skaistākajiem svētkiem, bija siera svētki.
Piemēram, sacensības vai konkursus bērniem un ģimenēm
bērniem pasākumus, vingrošanas, meditācijas, ci gun , koncertus dažādu žanru vienlaicīgi dažādās vietās (narodnoe guļāņije), fantāzijas lidojums kultūras darbiniekiem, orientēšanās sacensības
Borhu svētkus
Es domāju kopā ar pilsētas svētkiem. Pārceļtos no ielas uz parku.
Plaša iespēja izvērsties ar idejām! kaut vai Preiļu svētkus.
parka svētkus kā tādus, kad viena diena tiek veltīta tikai parkam; arī jāņus, ziemassvētkus, meteņus, ūsīņus varētu svinēt
Cauru gadu jābūt pasākumu sērijai , skaidri paredzamai lai var iēplānot aicināt viesus no citiem novadiem. Nomainiet Kultūras aktivistus uz jauniem un entuziasma pilniem cilvēkiem, kā piem. Riebiņos. Lai jaunieši un vecāka gāduma cilvēki atpūšas Preiļu pasākumos, nevis organizējas lai brauktu citur.
Stilizētos Pils dārza svētkus, ar iespēju iejusties 19.gs. vai 20.gs. sākuma noskaņās, ar iespējām ietērties vēsturiskajos tērpos, ar viesmākslinieku kamerģitāras koncertiem, varbūt pūtēju orķestra salonģitāras koncertu- deju vakaru uz parka salīņās, ar dažādām izglītojošām, izkaidējošām aktivitātēm bērniem un pieaugušajiem, ar iespējām svaigā gaisā pabūt kopā ar draugiem un ģimeni piknika atmosfērā....
Pils vai muižkungu svētkus
Mīlestības kalniņa svētki, Bērniības svētkus, Kraukļa svētkus, Preiļos dzimušo cilvēku sabraukšanas svētki - Preiļu saimes salidojums.
Kultras nams pēdējā laikā darbojas slikti. Kultūra tiek ļoti labi subsidēta, bet rezultāta nav. Kultūras pasākumi parkā ir palikuši arvien mazāk. Mārketinga komunikācijas saistībā ar kultūras pasākumiem ir ļoti minimālas.
Dažādes ballles ar noteiktiem stiliem
Pilsētas svētku ietvaros
Piemēram, grāfu Borhu svētkus.
Pasākumus ģimenēm ar bērniem vasarā
amatnieku
Darza svētkus vai ko līdzīgu
Saglabāt esošos pasākumus parkā
Ja to dara gaumīgi tad varētu, jā. Kāds jauks festivāls, kurā viss parks pārvēršas mazā pilsētiņā būtu vienlaidīgi lieliski. Ja vēl piesaistīt labus mūziķus un kvalitatīvu piedāvājumu. Gluži vai kā Positivus notiek kāpās un Saulkrastu priedēs, arī Preiļos varētu būt kas līdzīgs plašai auditorijai. Ar kempingu, gaismu virtenēm, gājienu cauri parkam, dzīvo mūziku. Kaut ko tādu vieglu un patīkamu.
Šovu-Borhu dienu, kad tiek izspēlēta tā laika dzīves ainas, vai arī Borhu un svītas svinīgais gājieni u.tml.
Tie var būt parka svētki, bet programmai ir jābūt rūpīgi pārdomātai, lai būtu interesanta ne tikai bērniem un ģimenēm, bet arī cilvēkiem spēka gados.
Barona Borha vakars
Iespējams Borhu balli
Plašai mērķauditorijai domātus
Ziedu svētki par godu Borhiem
vairāk pasākumus estrādē - lielāka popularitāte būs parkam
pilngadības svētkus. jāņus, vasarsvētkus

atbilstošā laikmeta deju balle
vasaras atklāšanas un rudens sezonas noslēgšanas svētki, līgo
nē, jo to var apvienot ar pilsētas svētku svinībām
Tradicionālās Lieldienas(ne kristīgās), Jāņus, blūka vilkšanu un dedzināšanu Ziemas saulgriežos, piesaistot radošus vadītājus(atvainojiet, bet NE šobrīdējos KN darbiniekus)pilsētas svētku ietvaros kādu jastru parka ballīti.
Parkā organizēt plenērus, dienas nometnes, izglītojošas nodarbības, seminārus. Lūdzu, uzrakstiet, kādus?
Atbildes:
Grafiks
%
Daudzums
jā
nē
nav atbildes
Komentāri:
Varētu dažādas izglītojošas aktivitātes - gan dabas izzināšanai, gan vēstures. Varētu naktīs rīkot sīkspārņu vērošanu, kopā ar kādu ornitologu - putnu vērošanas pasākumu u.tml. Tas būtu interesanti gan bērniem, gan pieaugušajiem. Bērniem un pusaudžiem varētu patikt kāds spoku tematikas pasākums naktī - gaidīt pils Balto dāmu vai ko tamlīdzīgu. To arī tūristiem varētu piedāvāt, pili u.c. vietas attiecīgi izgaismojot.
Dažādām mērķauditorijām.
Ja tāda iespēja būs cilvēki noteikti iesaistīsies! Dažādas aktivitātes brīvā dabā, sporta spēles, semināri, izglītojošas nodarbības, foto plenērus.Dažādas meistarklases!
pašlaik jau ir mākslas plenēri, bet vēl varētu būt vēstures, ainavu, bioloģijas ...
Jo vairāk lietas tiks organizētas jo labāk, cilvēkiem vismaz būs ko darīt un ar laiku daudzi noteikti iesaistīsies, kaut kā tie Preiļi jāatdzīvina
piesaistot augsta līmeņa speciālistus, kas padarītu pasākumu kvalitatīvu
Diemžēl padaidām parka nav tik ainavisks, lai tajā organizētu plenērus.
Šķiet mākslas plenēri, mācību stundas iespēju robežās jau notiek. Bet plašāka mēroga izglītojošas nodarbības var notikt, ja ir ierīkoti dažādu objektu nosaukumu stendi ar aprakstiem.
Jāorganizē ir viss, kas vien iespējams, jo vairāk pasākumu - jo lielāka interese un popularitāte. Diemžēl pēdējā laikā kultūras dzīve Preiļos ir apsīkusi - darbinieki ir iesūkstējuši un pašprietiekami, -ar devīzi "Kā ir - tā labi!" Kamēr, turpat Riebiņos, kas ir vēl mazākas nozīmes vieta - kultūras dzīve burtiski kūsā un viss notiek! Nevar domāt - kāpēc darīt, ja var arī nedarīt! Šādi domājot arī pēdējie entuziasti no Preiļiem aizbrauks...
Atbilstošas tematikas. Dabas zonā- vides izglītojošus, parka vēsturiskajā zonā - arheologu nometnes, vēsturiskas lekcijas utt.
Manuprāt tuvākajā apkārtnē trūkst nometņu dažādības. Šobrīd bērnam meklēju. Piemēram, varētu CSN apmācības + velotiesību kārtošanas, parkā tam iespējas būtu.
Brīnišķīga iespēja iesaistīt māksliniekus!
Tematiskās nometnes vasaras brīvlaikos , kaut vai 1-3 dienu garumā, piem. augu izpētei utt.
Semināri jānīko tam piemērotās telpās, parkā jāatpūšas.
Ja ir kas organizē, pašvaldībai jābūt atvērtai šādām iniciatīvām.
māksliniekiem ļoti patīktu plenēri tur
Jo vairāk jo labāk, tā takš ir labāka Pilsētas reklāma. Galvenais lai tas viss būtu kvalitatīvi.
Ir jau bijuši labi piemēri, tie jāpadara par regulāru praksi
Šīs aktivitātes notiek jau 10 gadu garumā
Ļoti labs bija kulinārijas meistarklase ,ko vadīja Ināra Liepiņa
Jā, jo tad būs iespēja satīkties Preiļu iedzīvotājiem ar cita novada iedzīvotājiem
Visādas aktivitātes pievērs objektam uzmanību, kur ir uzmanību tur arī publicitāte un interese par objektu
Nodarbības bērniem-iepažīt koku un augu daudzveidību.
Dabas izzīņas pasākumi.
Siltajā laikā varētu
Lietus gadījumā lapenes būtu nenovērtējama patvēruma vieta, semināriem, nodarbībām, plenēru laikā.
mākslas plenērus, dabas un vēstures pētniecības nometnes u.t.t.
Potenciāls ir, jautājums kādus seminārus tieši.

Interesu pasākumi, dažādām vecumu kategorijām, bērības svētki, plenēri, radošās meistarklases, stāstu darbnīca, kur ir iespēja uzzināt vairāk par dabu un parka vēsturi, sporta spēles, mūzikas nodarbības kur var iepazīties ar dažādām skaņām! Nūjošana, ziemas aktivitātes, vasaras sporta aktivitātēm vieta jau ir un tās veiksmīgi notiek.
Tāpēc būtu ļoti noderīgas labiekārtotas piknīka vietas.
Dažādi, visām mērķauditorijām: no bērniem, jauniešiem līdz senioriem.
sporta un aktīvās atpūtas, alternatīvās mūzikas
pili varētu būt vasaras nometnes un citos gadalaikos plenēri
nelielās muzikālās apvienības uzstāšanās, piemēram, stīgu kvintets ar klasisko mūziku vai pūšamo instrumentu orķestri uzstāšanās
Volejbola turnīrs,zajumballes,latgles grupu koncerti.
Speciāli ierīkotas un aprīkotas vietas, kur ģimenes ar viesiem var atbraukt atpūsties. (ierīkoti galdi un soli, novietoti konteineri).
Bērības svētki un tirdziņš, kā tas ir bijis padomju laikos, kā arī jebkādi pasākumi bērniem
Vairāk balles estrādē.
Sakopjot ūdens tilpni, varetu ar parastajām laipām laivot pa tām.
Folkloras svētki, Dziesmu svētki, dažādas sporta sacensības, koncerti
dažādi gājieni, sacensības, skriešanas vai orientēšanās, viss kas iespējams pludmales teritorijā, mini dziesmu svētki, brīvdabas kāzas
Izglītojošas āra/vides nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem
pasakumi bērniem.karuseli.
Zajumballes, skates, plenēri, sacensības
Tas piemērs par parka svētkiem ir labs, varētu kādu orientēšanos kur jautājumu par Latviju un Preiļiem, pilsētas svētkos, arī tirdziņus varētu izvietot tuvāk parkam varbūt, vai kamēr svētki kaut ko rīkot parkā, grūti tā pateikt, te noteikti jāskatās kāds ir budžets, kādā laikā tas plānojas, diezgan sarežģīti spriest, jo neesmu ļoti informēts par to, kas jau notiek un , kas tiek plānots.
Lieldienas,, Maslenica
Zajumballes
Dažādi pasākumi estrādē , agrāk tos apmeklēja vairāk cilvēku , tagad ļoti maz, jo vispār uzskatu ka vajag jaunu kultūras pasākumu vadītāju Preiļos, savādāk kultūras pasākumu ziņā Preiļi ļoti atpaliek. Piemēram, kā riebīšos, esot jaunai kultūras pasākumu vadītājai, ir dažādi interesanti pasākumi, kurus apmeklē daudz cilvēku.
Ekskursijas pa parku
Sadarbībā ar Leļļu muzeju fotosesojas u.c.
Varbūt pili butu interese. Gan kazas, gan kadas jubilejas, bet mes nezina, kads piedavajums bus pili.
Dabas draugu saieti
Parks nav izklaides vieta,bet atpūtas,pastaigu vieta
dazādas stafetes bērniem, jauniešiem.
Vairāk jauniešu balles
parka iepazīšanas spēles, sportiskās aktivitātes
Sportiskās aktivitātes
Karnevāls, brīvdabas kino vakari, jogas, cigun nodarbības brīvā dabā.
Ziemas sporta dienas. Atkarībā kāda ziema.ātrslidošana vilnas zeķēs. Tālšļūksana no kalniņa.....uttvasarā ir ok šļāgeri un bērnu ballīte
Dzejas lasījumi, plenēri, nekomerciālās mūzikas vakari un nelieli festivāli. Klasiskās mūzikas koncerti. Ceļojošās foto izstādes.
Sporta aktivitātes visiem vecumiem gan ziemā, gan vasarā.
Moderno deju sacensības estrādē, pārgājienu takas atklāšana ar izveidotiem interesantiem objektiem no koka,kas skaisti nokrāsoti un izmantojami gan bērniem, gan pieaugušajiem, plus pieejamas toaletes, tas viss bezmaksas, putnu svētki, koku svētki, viebziāk sasopamais koks parkā, tā godināšana, dzeja, mīklas, zīmēšana, izstādes, vasarā piena un siera svētki, ziemā- saldējuma un ledus svētki
Vairāk pasākumu bērniem un ģimenēm! Fiziskas aktivitātes brīvā dabā, sporta pasākumi visām vecuma grupām!
Festivalu

Ģimenes diena, sporta svētki, visi valsts svētku pasākumi, obligāti bērniem bezmaksas pasākumi, izglītojošie un tt.
Kāzas, gadadienas utt varētu notikt, jo bildes ar pili fonā būtu super. Turklāt hostelis varētu uzņemt kāzu viesus. Ja kāds vēlas izveidot lielākas kāzas (ap 70-100 viesiem), kur Preiļos tos visus likt? Nevienam mājās tik daudz neiebāzīs! Hostelis būtu lēts variants.
Saistītas ar pils vēsturi, estrādē deju un dziesmu pasākumus, mākslinieku/ arī komponistu / plenērus,
Vasarā varētu būt saistoši, pie labiem laikaapstākļiem, bērnu ballītes ar pikniku un piepūšamo atrakciju, vispār kādā parka daļā varētu izveidot atrakciju vietu bērniem pievērsiet uzmanību citām vietām, kur var mazliet smelties idejas, piem, piknikparks, rīgā, pie volvo halles. Vienā nožogotā teritorijā ir gan piknikvietas, gan vietas ballītēm-lapenes, interesantas atrakcijas dažādu vecumu bērniem, arī pieaugušajiem, mini zoo....ir vērts aizdomāties par to...
Ģimeņu svētki
ja parkā tiks atlauts svinēt arī tik ikdieniškus svētkus kā dzimšanas dienas utt. tā unikālitate zudīs
Seno latviešu svētku svinēšanas ar visādām atrakcijām,sacensībām, rituāliem utt
dažādi brīvdabas koncerti, konkursi, fiziskas aktivitātes. pilsētas svētki, dažādas sacensības
Tautas deju koncerti, folkloras kopu pasākumi
Zajumballes ar labām grupām
Brīvdabas prezentācijas, izstādes, ielu mākslinieku salidojumi,brīvdabas kino, akustiskie koncerti,dzīvnieku izstādes, kanālu laivošana(ja tiltiņi arkveida un kanali iztirīti).
Pils svētki, bērības svētki
Nometnes bērniem.ekskursijas ar gidu
Kāzas, lieli pikniki, nometnes, korporatīvi pasākumi, izglītojošas un izklaidējošas atrakcijas utt.
Nometnes, izglītības pasākumi, amatieru sporta pasākumi, mākslas aktivitātes, plenēri
Es gribētu, lai tas aptver dažādās jomas: mākslu, mūziku, dejas, sportu u.t.t.
fotografēšanas nometne
Vispirms parku vajag sakopt!
Publiskie pasākumi
Dažādas aktivitātes,augstākā līmenī,bez grafikiem dzērieniem.
pilsētas svētki, parka svētki, koncerti, sporta spēles utt
Pliki skrējieni Līgo vakaros,Ghetto games sporta aktivitātes,sakarīgākas un klausāmākas latviešu,ārzemju grupas.
sporta svētki,senioru pasākumi,skolēnu dabaszinību stundas,utt.
Sporta pasākumi. Ģimenes pasākumi
Kāzu muzikantu saiets'folkloras
Sporta aktivitātes
Pikniki, brīvdabas kino
Talkas, gadalaiku svētki, turpināt jau iesāktās muzeja un KC aktivitātes.
Kāds jauns festivāls, kas varētu kļūt par tradīciju. Tā kā Preiļu ģerbonī ir krauklis, šo pasākumu varētu saistīt ar putniem - dziedāšanu, vīterošanu u.c.
Sporta pasākumi, skolu ekskursijas, ģimenes dienas, izziņas takas, kāzu pieturvietas, vecmeitu ballītes
Parka svētki
sporta sacensības, mūzikas vakari- vakarēšana piknīka veidā.
Kāzu ceremonijas un svinības, semināri, konferences, nelieli koncerti, izstādes
mākslas pikniks līdzīgi kā Lūznavas muižā.
Jāizveido parkā esošo un topošo apskates objektu maršruta karte, kuru izstaigājot tiktu iegūta pilnīga informācija par parkā notiekošo. Vēl atsevišķās vietās ikdienas aktivitātēm varētu izvietot gan maziem, gan lieliem izmantojamus āra trenāžierus, vienkāršas šūpoles, laipas, labirintus, kāpnes - lietas, kas neprasa lielus ieguldījumus, toties rada prieku.
Izlaidumi. Jaungada sagaidīšana. No Preiļiem aizbraukušo iedzīvotāju salidojums.
visu saulgriežu svētki, ģimenes svētki, bērnu diena, kāzas, salidojumi, plenēri, dzimšanas dienas ballītes
Visi iespējamie sporta pasākumi, mūzikas festivāli - piem . jaunajā saliņā un vecās estrādes vietā, jo jaunā ir par robusu un nav mājīga daudz pasākumu ietvaros. Vislabāk pateiks jaunieši līdz 20 - 22 , nopietni ieklausieties viņos, un piekrodieniet , ka jo trakāka ideja, jo atpazīstamāki var kļūt paši Preiļi.
Kāzas, bērības svētki, salidojumi, u.c.
Mūzikas festivāli, āra trenāžieri varbūt ne tik profesionāli kā pie pludmales, bet tādi, kas vairāk piemēroti ne tik jauniem cilvēkiem.

Mākslas plenēri, Kokaētniecības plenēri, Informatīvi un izglītojoši pasākumi, izrādes un šovi pie pils			
Lūdzu, sniedziet ziņas par sevi:			
Jūsu vecums:			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
≤ 18		16,38	116
19-25		16,95	120
26-35		30,65	217
36-45		14,41	102
46-60		16,95	120
≥ 61		4,66	33
Jūsu dzimums:			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
sieviete		73,31	519
vīrietis		26,69	189
Papildus sniegtie komentāri:			
Preiļu parks ir laba vieta, kur var piedāvāt cilvēkiem gan kultūras, gan vēstures, gan sportiskas, gan dabas baudīšanas aktivitātes. Rīkojot dažādus tematiskos pasākumus, varētu ļoti ieinteresēt ne tikai vietējos cilvēkus, bet arī tūristus. Šobrīd ir populāri doties ar bērniem izziņāt dabu vai vēsturi kāda speciālista vadībā, kurš pastāsta, parāda. Un to var darīt ne tikai Sīlteres rezervātā vai Teiču purvā, bet arī Preiļu parkā. Tikai pie piedāvājuma jāpiestrādā, lai tā nav tikai ekskursija gida vadībā, kas pamatā tikai stāsta, bet arī dot iespēju cilvēkiem pašiem ieraudzīt to reto vaboli vai ķēpri, sacensties, kurš vairāk putnu sugu noteiks utml.			
Veiksmi!			
Atbalstu parka labiekārtošanu, bet pils atjaunošanu uzskatu par nelietderīgu līdzekļu izmantošanu.			
Man patīk Preiļu attīstība			
Vairāk radošuma un nebaidīties no kā jauna, pieņemt izaicinājumus! Jo uz doto brīti Preiļu kultūras daļa piekļibo un atpaliek no pat blakusesošajām pilsētām!			
Sarakstīju daudz ne-ne lietu, bet tikai tāpēc, ka, ja parku piebļivē ar lietām - vietām, kur kaut ko var darīt, zūd tā maģija, un tas, kāpēc tur vispār dodamies. Šobrīd tā ir pastaigu vieta un lieliski, ka pludmale ir nedaudz nostāk un tur vasarā dzīvība pilnīgi kūsā. Katram parka nostūrim, tas nepieder. Nepazaudējiet parku visās cilvēku piesaistes idejās, manuprāt, pietiks ar to, ka izstrādās pils ēkas saturu, un nedaudz apkaimi. Šī brīža tendences - well being is the new luxury, visi tiecas pēc plašām telpām, miera un klusuma un tieši tas ir jāizmanto. Piedāvājiert ērtas telpas nakšņošanai ar iespēju atpūsties no pasaules, piedāvājiert uzklāt galdu lapenē turpat pie pils no pašmāju labumiem. Cilvēki to izmantos, cilvēki grib atpūsties, nevis parkā redzēt cilvēku masas, kas gaida rindu uz soliņu. Es, protams, saprotu, ka attīstot kompleksu, lieliskā vasaras dienā tas ir neizbēgami, bet.. sakārtojiet prioritātes un nepazaudējiert galveno, kāpēc Pils parks ir tik īpašs. Tad arī cilvēki nāks un naidiņa arī apgrozīsies. Jāskatās ir daudz, daudz uz priekšu. :)			
Nevēlētos, lai izcērt kokus, ja arī izcērt, lai tiktu iestādīts vietā. Visvairāk man patīk tas, ka parks ir pilns ar kokiem un tiešām var izbaudīt pastaigu. Nevajadzētu parku padarīt tikai par tūristu piesaistes vietu parodot to modernu, ērtu, jo tad parks zaudēs savu burvību. Koki un taciņas ļauj pilsētas iemītniekiem atstāt tur pārgurumu un relaksēties. Tāpēc nav jādodomā tikai par ienākumiem no ārpusas, jādodomā arī par pamatiedzīvotāju labsajūtu. Preiļu parks ir īpašs ar to, ka tas tiešām ir parks nevis plava ar 5 kokiem			
Kad pils būs pabeigta. Tur varētu piedāvāt pārģērbties seno laiku tērtos, līdzīgi kā daugavpilī cietoksnī un Preiļu lelļu muzejā			
Gribētos, lai parkā tiek meklēti vēsturiskajai videi atbilstoši celiņu segumi, kā arī parks tiktu kopts saglabājot, to, kas palicis no senākiem laikiem, neienesot bruģšus un eiroromonta sajūtu to pārbļivējot ar vides objektiem, kas pakajtaisīti zudušiem. Būtu interesanti, ja daļā parka zālāju kopšanai tiktu izmantoti videi draudzīgi risinājumi, kā piemēram aitas.			
Uzskatu ka pili noteikti vajag atjaunot , vajag skaistus stādījumus, dārzus, tiltiņus, soliņus, ietves utt			
Man parks ir ļoti mīls un īpašs. Negribētos, lai to pilnība parveido un tas kļūtu parak modernizēts. Gribu, lai tas paliktu tads, kads tas ir. Vienīgi, lai tas kļūtu ertaks un mazak bistamaks. Man pa visiem gadiem ir rupejusas tikai divas problēmas - apgaisojums un trotuara neeksistēšana.			
Aprīkot bmx trasi ar nepieciešamajām lietām, nojumi pie trases, telpu blakus trasei kur uzglabāt inventāru, trases pārbūvi atbilstoši standartiem, lai arī Preiļos notiktu kāds no posmiem, tribīnes skatītājiem arī nepieciešamas u.c. Un protams atbilstošu infrastruktūtu, lai trase neaplūst un ir apgaismota.			

Gribētos lai parku nepārveido par pompozu samākslotu vai pārspīlēti izlaizītu un izķemmētu vietu . Vēlos lai saglabājas viss tas skaistais dabīgums bet ar nelielu fantāziju padarīts interesantāks , lai cilvēki nāk atpūsties bet parkā būtu elementāras ērtības . Lai būtu interesanti visām paaudzēm
Paldies par anketu, ceru uz anketā sniegtās informācijas publiskošanu visai sabiedrībai, lai redzētu - ko cilvēki īstenībā domā. Ir jārosina diskusijas un smagi jāstrādā, lai Preiļi būtu rītdienas pilsēta ar vienu no skaistākajām un pasākumu ziņā pievilcīgākajām pilīm pilsētā. Lai izdosas!
Preiļu pils un parka atjaunošanā ir jēbūt iesaistītiem jauniem cilvēkiem ar svaigu skatījumu uz lietām. Nav noslēpums, ka kultūras dzīve Preiļos jau sen ir norietējusi. Nedrīkst pieļaut, lai tie paši cilvēki nogremdē arī pils jauno sākumu. Ir jāmeklē jauna, moderna, prasmīga un izglītota komanda, kas šo varētu uzņemties.
Vajadzētu rast risinājumu applūšanas problēmai parka pludmalē. Pagājšvasar lielāko daļu tur stāvēja ūdens, nevarēja pienācīgi izmantot pludmali un volejbola laukumus.
Vienkārši sakārtojiet to vietu!
Preiļiem jāņem piemērs no Kuldīgas, kura pēdējo 50 gadu laikā tik skaisti sakopta, piem., pilsētas dārzs
Neklusieties, ko saka soģi un pūkstētāji, bet iet uz priekšu un attīstīties!!! Veiksmi!
Vēlu veiksmi
Man būtu daudz komentāru, bet šaubos vai tos visus vispār uzklāusītu
Parks ir nenovērtējama pilsētas rota un viss, ko gribiet Darīt , jādara profesionāli, atbildīgi , ar attieksmi, cieņu un mīlestību, netalkoties un ne aktivizēties uz dullo, lai pēc tam teiktu- tā sanāca, sabojāt labas lietas var ļoti ātri
Parka sakopšana ir apsveicama, taču neaizmirstiet arī par iedzīvotājiem un pamatfunkciju nodrošinājumu!
Malači, ka Preiļu parks sāk attīstīties, manuprāt tā ir jauka vieta Preiļos(diennakts gaišajā laikā) kur. var pavadīt brīvo laiku ar draugiem, ģimeni. Varētu parku vēl vairāk uzlabot lai tas būtu krāšņāks, estētiskāks, ar plašākām iespējām. Novēlu jums veiksmīgu turpmāko darbu.☺
Vajadzētu vairāk rekreācijas vietu senioriem nākotnē. Vairāk koptu ziedu kompozīciju un puķu dobjū(pievēl arī turistus), senlaicīga dizaina gaismas ķermeņu, gaismu virtenes kādā vietā. Kādas pāris skulptūras ar leģendu tūristiem.Video novērošana un pilnīga alkohola aizliegšana parka teritorijā, sodi par nepaklaušanos. Trūkst stilīgas miskastes. Vajadzīgs ir liels un funkcionāls bērnu llaukums. Varētu būt arī āra trenāžieri.Vasaras sezonā pa parku var pastaigāties kāds " grāfu pāris" piemēram ar mazu sunīti, lai tūristiem būtu ar ko bildēties. Ķīnas un Japānas turisti tādas bildes ved mājās kā īpašu dārgumu, ar ko pacelties apkārtējo acis. Parkam jābūt ar daudz interesantiem elementiem, kurus tūristi fotografeš un liks sociālajos tīklos, veicinot to, ka Preiļiem garām neviens negribēs braukt. Preiļu parkam ir visas iespējas kļūt par labāko Latvijā, taču pirmkārt fam jākalpo preiļniešu labsajūtai, priekam un veselībai.
pārāk daudz jautājumu. Vai tad šāda tipa jautājumi nebij jāuzdod PIRMS sāka kaut ko restaurēt un uzlabot??? Kāpēc man ir jāiesaka - kur likt apgaisojumu/jāveido taciņas?? Jums taču ir algoti profesionāļi, vai nē?!
Ļoti gribās sagaidīt būtiskas pārmaiņas Preiļu parkā, tā ir tik laba iespēja pilsētu padarīt pievilcīgu gan vietējiem, gan tūristiem. Un noteikti tā atdzimšanās ir jāiesaista tiešā speciālisti, kuri spēj redzēt nākotnes attīstību, kuriem ir pieredze parku veidošanā. ja tas pārtaps par vienkāršu bezidejas vietu, tad attīstība nenotiks. Lai sanāk!
Šobrīd rodas iespaids, ka par pilsētdvīdi tiek domāts daudz mazāk nekā par pils atjaunošanu, vispirms jāsakopj aizaugušās vietas centrā, jāsakopj autoosta un citas vecās ēkas un JO ĒPAŠI ceļš uz poliklīniku no Aglonas ielas ar savu vienmēr smirdīgu tualetes trubu, gar kuru iet gan vietējie gan tūristi!!!!
Ja vēsturiski kanāls ir veidots kā Borch zīmējums, tad to varētu arī pasniegt publiski kā pašu galveno vērtību.....varētu izveidot mīlestības kalnā stilizētu " mīlnieku pāri", kuriem nebija lemts tikties.....piesaistītu jaunlaulātos.....uztaisīt skaistu lapeni, kur notiktu laulības.....
Vairāk kameru,parka,estrāde uz saliņas,pludmale. Lai nedemule jaunieši,tiltiņus. Vai nu parka sargus..Bērniem laukumus kur smiltinas paspēlēties uz karuseļa,pavizināties. Atkritumu tvērtens pa ceļa malīnā,biezāk. Un Puķu dobes derētu krāšņuma. Bet tas jau jāargā. Informācijas dēji ar likumiem,par uzvedību parka,sabiedriskā vietā. Lielākus sodus par nolauztu koku vai krūmu.

<p>Vispirms jau gribētu izteikt negatīvu komentāru par Preiļu pilsētas veco izsmiekla bruņoautoostas ēku, kura visiem ir kā dardzina acis. Mūžīgo problēmu ar mašīnu pārpildītajiem mikrorajoniem, nolietoto asfaltsegumu mikrorajonos. Sterilizētajiem, bet ne likvidētajiem klaiņojošajiem pretīgajiem kaķiem, kas visur ķēži kur pagadās. Taisa netīrību pie atkritumu konteineriem, spēļu laukumu smilšu kastēs, pie mājām (kāpņu telpās, pagrabos) kur tos baro "slimās-gādīgās" kaķu bābas, tā vietā lai tos savāktu pie sevis dzīvokļos un smirdētu reizē ar tiem prom no visu acīm. Vienkārši reāli tracinā bezatbildīgā un cūciskā rīcība, nerēķinās ar līdzcilvēkiem. Klāja un nekaunīga attieksme. Pie Preiļu 2. vidusskolas ir novietots "guļošais policists", tas protams jau sen tur bija vajadzīgs, tas ir apsvaicami. Bet kādēļ nav novietoti pie pārējām skolām un bērnudārzēm? Gaidīsim kādu traģisku un skaļu nelaimi, līdz beidzot novietos? Vajadzēja arī to skaļo gadījumu Liepājas ielā, kur mājā iebrauca džips, līdz atpazās un beidzot uzlika "guļošo" plus vēl uz stūra spoguli. Kas citur Eiropas valstīs bez notiekošām nelaimēm ir obligāta un pašsaprotama lieta. Kad biedot aiztaisīs ciet to smirdīgo un bīstamo atejas caurumu starp murgu un privātpoliklīniku??? Neievelkot ciet elpu nevar paiet garām, turklāt tur taču var iekrist iekšā mazi bērni! Vai gaidīsim atkal kādu nelaimi, kā to gadījumu kad 2013. g. Vecmilgrāvja bērnudārza teritorijā iekrita kanalizācijas akā trīsgadīga meitenīte. Vai tiešām to ir tik grūti izdarīt. Vai kāds no mūsu dārgās domes pārstāvjiem ir reāli interesējies par mūsu nodokļu naudas maksātāju vēlmēm grūst miljonus Preiļu pilī??? Pretī pāri ielai slejas bijušās līnu fabrikas drupas. Vai reālāk nevarēja tur investēt paredzēto naudu, lai atjaunotu ražotnes (vienalga ko ražotu) un cilvēkiem dotu jaunas darba vietas. Kur tad sasolītais Preiļu peldbaseins? Uz kuru braukšot atpūsties pat Rīgas Dinamo hokeja komanda!!! :))) Kinoteātra telpas arī palikušas tukšas aizmirstībā, jau gadiem vairs nav dzīvības pazīmju... nožēlojami. Taisīsim tik vaļā jaunus veikalus un dzīvosim zaļi un priecāsimies kā tiek "pareizi" tērēta mūsu sūri grūti pelnītā nodokļu maksātāju nauda.</p> <p>Pašvaldība sumina uzņēmējus, bet tās teritorijā darbojas arī valsts iestādes un uzņēmumi. Un tur arī strādā ļoti daudz IIN maksātāju. Tāpat aicinu pašvaldību apzināt un saprast, cik cilvēki brauc strādāt ārpus Preiļiem, bet nodokļus maksā Preiļiem. Ticiet man, viņiem ir sava veida atstumtības sajūta, jo daudzus darba dienu pasākumus un notikumus, kā arī pašvaldības iestādes apmeklēt darba laikā viņi nevar. Un - vēl nav izskanējis neviens aicinājums visLatvijas Preiļniešiem! Parastajiem cilvēkiem.</p> <p>Nekā personīga, bet atdodiet pilsētu jauniešiem, kam tiko piedzimuši bērni un domāšana daudz savādāka un Preiļi plauks un zels. Labs piemērs Jelgava un Jelgavas novads..... spriediet paši. Nekļūstam par muzeju.</p> <p>Parks ir regulāri jākopj, arī ikdienā, nevis kampanveidīgi! Vajadzīgi pastāvīgi darbinieki, arī speciālists dārznieks.</p> <p>varētu veidot parkā lielformāta spēles (šahs, metamie kauliņi), kopju krūmu labirints, rožu dobes u.c.</p> <p>Sakopiet vispirms pilsētu un pēc tam domājiet par parku. Jau vairākus gadus viņā ielā nav izveidota normāla virszemes lietus ūdeņu infrastruktūras notece. Baseins nav savests kārtībā, ielu infrastruktūra nav renovēta. Pabeidziet darīt vienu lietu, nevis ķerties pie klāt vairākām lietām uzreiz. Preiļu parks nav pirmās prioritātes problēma.</p> <p>Laukumiņu muussdienīgi un foršu ar taudu griduu forsuu kaa daugavpiliu i citass lielas pilsetas</p> <p>Parks pilsētā ir liela bagātība, galvenais, lai visas lietas risina profesionāļi, tā nav tautas māksla, tā ir smalka ainaviska un arhitektoniska darbošanās ar skatu nākotnē, 100 un vairāk gadus uz priekšu, jo sabojāt un nojaukt mēs visi esam gudri, bet radīt paliekošas vērtības nemākam, tad vismaz cienīsim un mīļēsim to, kas mums jau ir</p> <p>Pasteidzieties!!!</p> <p>Vēlami kārtības sargi ar tiesībām aizrādīt, sastādīt protokolu! Reidi veicinātu uzvedības normu ievērošanu. Parks kļūtu vēl tīrāks un apmeklētāks, gribas lai pie soliņiem nemētā tukšās pudeles, skārdenes, čipsum u.c. iepakojumus.</p> <p>.....papildus idejas un ierosinājumi ir nosūtīti uz e-pastu. Novēlu veiksmi, lai izdodas!</p> <p>Vēlētās lai parks būtu vienmēr sakopts, un tas piesaistīs daudz apmeklētāju un tūristu</p> <p>šī aptauja bija jāveic pirms pils rekonstrukcijas darbiem un naudas līdzekļu ieguldījuma</p> <p>Kā jau iepriekš minēju, ļoti iesaku nepaļauties tikai uz pašu, vietējo pilsētvides un arhitektu "ekspertu" spēkiem. Iesaku piesaistīt kādus ārzemju speciālistus, kas var ieviest jaunas idejas parka iekārtošanā. Iesaku organizēt kādus pieredzes apmaiņas braucienus uz Rietumeiropu, Vāciju, Franciju, Nīderlandi un paskatīties, kā var iekārtot vidi, kas ir ērta cilvēkam, kalpo ilgi un netraucē dabai. Lai veicas!</p> <p>Būtiskākais jautājums- par muižas kompleksa, pils nākotni- šajā anketā ir apvienots ar parka uzturēšanas jautājumiem. Tāpēc arī ir it kā neloģiskas atbildes. Man ir būtiska parka uzturēšana un attīstība, bet ne pils, muižas kompleksa renovācija. Tā kā domei nav konkrētas, skaidras programmas, kādam reālam, sabiedrībai noderīgam mērķim pils var kalpot, tad mans, manu bērnu kā nodokļu maksātāju viedoklis ir - nekavējoties pārtraukt pils renovāciju. Pilsētā, novadā ir daudz ceļu posmu, kas ir vairāk kā kritiskā stāvoklī. Lūk- piesaistiet Eiropas līdzfinansējumus kaut pēdējā brīdī. Sakārtoti ceļi ir iespēja arī tādā veidā atbalstīt zemniekus, piesaistīt ceļotājus tūristus un atvieglot dzīvi tiem, kas te dzīvo. Tas ir reāls mērķis, un jūsu iespējas arī kaut ko nozīmīgu izdarīt savas sabiedrības labā. Jo SPA un baseini jau ir tepat Līvānos.</p> <p>Vairāk piesaistīt pilsētas iedzīvotājus līelas talkas laikā sakārtojot parkā teritoriju... Varbūt saorganizēt savu Preiļu parkā talku....</p> <p>neizrāuties ar parka pārbīvēšanu! turēt, saudzēt vidi, kādu Dieviņš devis.</p>
--

<p>Pietrūkst viena apļveida noasfaltēta celiņa sportiskām aktivitātēm, tādām kā - rollerslēpošana, skrītislēdošana. man patīk liet pastaigās, kā arī nūjot. Šim nolūkam izmantoju nūjošanas trasi - taku. bet pavasarī, rudenī, kā arī vasarā lietainā laikā, pa šo taku nav iespējams pārvietoties ir slapjš un duļbains. ļoti gribētos, lai šī labā ideja par šīs takas izveidošanu tiktu noviesta līdz galam. un trase tiktu sakopta, lai to varētu izmantot jebkādos laika apstākļos.</p> <p>ar plānojumu parkā un augiem, lūdzu, nepārspīlējiet.</p> <p>ļoti labi būtu, ja regulāri koptu parku</p> <p>Preiļu parkā nepieciešams izveidot bērnu rotaļu laukumu, iespējamā vieta celiņa malā, kas ved no Liepu ielas uz Mestības kalniņu, tur ir brīva vieta plavā. Māmiņām trūkst labiekārtota rotaļu laukuma parkā.</p> <p>No sākuma visiem jāiemācās cienīt to vietu kur atrodas. savākt aiz sevis, mīlēt koptu un tīru vidi. Pašvaldības policijai vajadzētu iemācīties pieskatīt bērnu rotaļu laukumus. jo tie tiek postīti. tur bieži pipē un neviens viņus nesoda. vajag stingrāku noteikumus un bargākus sodus. ja viņi netiek galā ar bērnu laukumiņiem, tad kur viņi apskaidrīs visu parku? pie tam kpc visi laukumiņi ir ar smiltīm? var taču uzlikt gumijotus. tos vieglāk kopt. kamer man pašai nebija bērnu es nejutu to, cik suņi un kaķu tur skraida.</p> <p>Lai veicas un iecerēs izdodas!</p> <p>Mana ģimene tagad Preiļos nedzīvo, bet mēs diezgan bieži braucam pie vecākiem, kuri Preiļos dzīvo un kad esam Preiļos ar lielo prieku un baudu pastaigājamies pa Preiļu parku!</p> <p>Lai arī kāds būtu cilvēku viedoklis un gala lēmums par to, kā parku padarīt tikai skaistāku, kvalitatīvāku un 'draudzīgāku', varu apgalvot, ka cilvēkiem un Latvijai kopumā, tas tiešām ir nepieciešams. Paldies un, lai izdodas!</p> <p>lūdzu ierīkojiet labu sporta laukumiņu un modernu!!!</p> <p>Izskatīt iespēju parkā uzstādīt disku golfa laukumu.</p> <p>Preiļu park'avarētu vairāk ierīkot izklaides vietu un jaunieši, mazi un lieli bērni varētu vairāk izkļaidēties pa parku. Arī par drošību būtu vairāk jāpadomā.</p> <p>Noteikti vajag vairāk apgaismojuma, tualetes un dzeramā ūdens pietātnes</p> <p>Sezonas laikā pasākumi jāplāno regulāri, nevis atklāšana, noslēgums un 2 koncerti pa vidu. Beidzot taču KC jāsāk strādāt!!!</p> <p>Pagaidām ir tikai vieskoncertu un pasākumu variants. Liela problēma ir tā, ka mums nav kultūras darba koordinators, kuram tas būtu sirds darbs, tad arī pareizā komanda savāktos. Un sadarbība, sadarbība, sadarbība. Pagaidām katrā iestādē cenšas, rīko, nedomājot par vienu un to pašu dalībnieku slodzi, pasākumi pārklājas un nenes vēlamo pienesumu. Arī pasākumiem jābūt visām interešu kategorijām.</p> <p>1. parks cilvēkiem, nevis suņiem. 2. pašvaldības policijai vajadzētu vairāk uzraudzīt parka teritoriju (arī to, kas nav piebraucama ar auto). iesaku siltajā laikā izmantot pilsētas robežās velosipēdus (ekonomija budžetā). 3. parkā vajadzētu uzstādīt informatīvās norādes. (pie kapličas, no paulāna ielas uz estrādi, no liepu ielas uz mīlestības kalniņu)</p> <p>lūdzu asfaltējiet celiņus parkā!</p>
--

Aptaujas rezultātu analītiskais pārskats

Preiļu muižas kompleksa un parka aptaujas rezultāti

Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepcijas izstrādes ietvaros tika veikta Preiļu parka apmeklētāju aptauja, lai noskaidrotu viedokli, par muižas kompleksa un parka nozīmi, mūsdienu cilvēku vajadzībām un vēlmēm, saistībā ar parka teritoriju – apsaimniekošanu, izmantošanu, pasākumu organizēšanu un nākotnes attīstību.

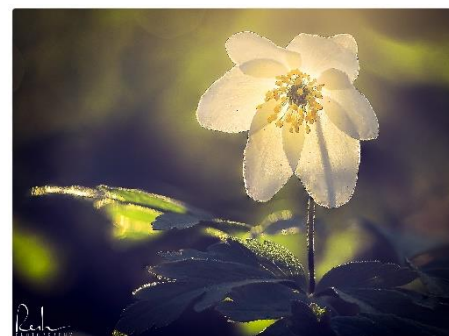

Foto: Anatolijs Jakovlevs

Preiļu parks ir Latvijā ievērojams ar to, ka ir viens no platības ziņā lielākajiem parkiem pilsētas teritorijā. Kopā ar ūdeņiem tas aizņem 41,2 ha. Preiļu parks ir izteikts klasicisma perioda ainavu parks ar līkloču ceļiem, ar lieliem masīviem un stādījumiem. To var arī dēvēt par ziedošo un romantisma tipa ainavu parku. Turklāt visa parka teritorija ir Valsts aizsargājamais kultūras piemineklis, ieskaitot arī muižas apbūves ēkas (Kapela, vārti, vārtsarga namiņš, pils, zirgu stalli, vecās pils drupas, muižas kalpu māja un dārznieka māja).

Parka esošās situācijas apsekošanā ainavu arhitekta I.M. Janelis pašvaldībai norādīja, ka Preiļu parks, kas vēsturiski veidots kā ainaviskais parks, šobrīd kļuvis par dabas parku. Esošās uzsāktās aktivitātes parka atjaunošanā norāda uz situācijas maiņu, kā rezultātā parks nākotnē var atgūt savu ziedošo ainavu parka krāšņumu.

Lai parka un ēku atjaunošanas darbi būtu loģiski un parks apmeklētājiem kalpotu par iedvesmas, rekreācijas un atpūtas objektu, būtiski bija noskaidrot ko vēlas un kā redz parku tā apmeklētāji. **No 2018. gada 1. marta līdz 9. aprīlim tika organizēta un veikta aptauja**, izmantojot kvantitatīvo pētniecības metodi - anketēšanu. Anketu ikviens parka apmeklētājs varēja aizpildīt interneta vietnē (Preiļu novada mājas lapā un sociālajos tīklos facebook.com, draugiem.lv) un drukātā veidā tā bija pieejama vairākās Preiļu sabiedriskajās iestādēs (dome, bibliotēka, TIC, Jauniešu centrs

4, Labklājības pārvalde, Preiļu slimnīca, NVO centrs, Viduslatgales pārnovadu fonds u.c.), un vairākās pilsētā esošajās izglītības iestādēs.

Aptauja bija vērsta nevis uz tūristu viedokļa uzklauššanu, bet patstāvīgo parka apmeklētāju viedokļa izziņāšanu. Parka apmeklētāji nav tikai Preiļu novada iedzīvotāji, tie ir arī blakus esošo novadu cilvēki, kurus saista parka skaistums, aktivitātes un tie regulāri dodas to baudīt. Lai arī anketa bija apjomīga (19 slēgtie un atvērtie jautājumi), aptaujas gaitā bija vērojama liela interese un vēlme izteikt savu viedokli. Rezultātā tika iesniegtas 708 anketas, kas norāda, ka aptaujas

Foto: Marex Resh

dati ir vērā ņemami, tie atspoguļo apmeklētāju kopuma svarīgākās nostādnes un prioritātes. Ja aptaujāto skaita apjomu izvērtē pēc esošā pilsētas iedzīvotāju skaita (6817 iedzīvotāji uz 01.01.2018.), tad savu viedokli nosacīti ir izteikuši 10,4% pilsētas iedzīvotāju.

Pētījumu veica Preiļu novada domes ārpus darbinieku štata piesaistītā Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepcijas vadītāja S. Čingule-Vinogradova. Aptaujas mērķis bija noskaidrot esošo parka apmeklētāju viedokli par Preiļu muižas kompleksa un parka esošās situācijas vērtējumu, nākotnes skatījumu un idejām, ko apmeklētājs vēlas redzēt un kādām aktivitātēm, pasākumiem vēlētos izmantot parka teritoriju. Izstrādātā anketa bija anonīma un atbilžu rezultāti ir atspoguļoti apkopotā veidā. Daudzi aptaujas dalībnieki plaši un izvērsti komentēja un izklāstīja savu redzējumu, viedokli, idejas – tas norāda, ka Preiļu puses sabiedrība ir aktīva, zinoša un atvērta savas vides sakopšanā un tās attīstībā.

Kopumā no visiem 708 aptaujas anketas aizpildītājiem visaktīvāk savu viedokli izteica sievietes (519 jeb 73% no visiem aptaujas dalībniekiem), bet vīriešu kārtas anketas aizpildītāji (189 jeb 27%) galvenokārt pauda viedokli, norādot uz dažādām praktiskām un pamatotām lietām, ko vajadzētu uzlabot un mainīt parka teritorijā.

Ziņas par aptaujas respondentiem:				
Vecums:				
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums	
≤ 18		16,38	116	
19-25		16,95	120	
26-35		30,65	217	
36-45		14,41	102	
46-60		16,95	120	
≥ 61		4,66	33	
Dzimums:				
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums	
sieviete		73,31	519	
vīrietis		26,69	189	

Aptaujā tika pārstāvētas visas vecuma grupas, bet tieši vidējā paaudze (26-35 gadu vecumā – 31%) izrādīja vislielāko iniciatīvu, pārstāvēti ir arī jaunieši līdz 18 gadiem (16%) un seniori (5%). Pārējās vecuma grupas sastāda attiecīgi: 19-25 gadi 17%, 36-45 gadi 14% un 46-60 gadi – 17% no visiem aptaujas dalībniekiem.

Preiļu parka apmeklētības aktivitāte

Trešdaļa aptaujāto (36%) parka apmeklētāju parkā iegriežas retāk kā reizi mēnesī, biežāk to darot vasaras laikā. 26% jeb 185 apmeklētāji parka skaistumu un piedāvātās atpūtas iespējas bauda pāris reizes mēnesī, bet pārējie – vienu reizi nedēļā (10%), vairākas reizes nedēļā (17%), katru dienu (8%), vairākas reizes dienā (3%).

Cik bieži Jūs uzturaties Preiļu parkā?				
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums	
vairākas reizes dienā		2,54	18	
katru dienu		8,05	57	
vairākas reizes nedēļā		17,51	124	
vienu reizi nedēļā		9,75	69	
pāris reizes mēnesī		26,13	185	
retāk kā reizi mēnesī		36,02	255	

Visbiežāk parks tiek apmeklēts gada saulainākajos un siltākajos mēnešos, vasarā – uz to norāda 89% aptaujāto.

Kurā gadalaikā Jūs visbiežāk dodaties uz Preiļu parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ziemā		31,92	226
pavasārī		48,45	343
vasarā		89,27	632
rudenī		45,62	323

Tomēr ar savu burvību un ainaviskumu pavasaros un rudenos parks piesaista 48% (pavasārī) un 46% (rudenī) aptaujāto apmeklētāju. Aptaujā varēja atzīmēt vairākus gadalaikus, kas īpaši piesaista, un liela daļa norādīja visas gada sezonas. Lai arī vismazāk apmeklēts parks ir ziemas sezonā (32% no aptaujātajiem), tas liecina, ka parks vienmēr spēj būt saistošs un interesants.

Gandrīz visiem aptaujas dalībniekiem (94% jeb 663 cilvēki) patīk uzturēties Preiļu parkā. Būtiskākie iemesli ir parka vizuālais tēls (ainavisks, ar skaistiem dabas skatiem, reljefu, alejām un mazajām taciņām utt.); atpūtas iespēju un sportisko aktivitāšu pasākumu daudzveidība (daudz pastaigu, skriešanas, nūjošanas, slēpošanas maršrutu, peldēšanās iespējas, koncertu un pasākumu apmeklēšanas iespējas, BMX trases un āra kafejnīcas esamība, pludmales sporta aktivitāšu pieejamība utt.); dabas piederības sajūta (iespēja būt tuvāk dabai, koku un ūdeņu esamība, miera sajūta, dabiskās vides atmosfēra, pozitīvu emociju un enerģiju iegūšana no parka dabas vides, dabas romantisms utt.); pastaigu vietu daudzveidība; emocionālās sajūtas (atmosfēra, miera un klusuma sajūta, bērniības atmiņas, jauka atmosfēra utt.); klusuma telpa (atpūta no pilsētas trokšņiem, atslodze no burzmas, no ikdienas steigas utt.); ģimeniskuma un draugu kopābūšanas iespējas; vēsturiskais novērtējums (vēsturiskie objekti, pils, saliņas utt.). Kā negatīvais, kas traucē uzturēties parkā (6% jeb 45 apmeklētājiem) tika norādītas parka nesakoptības problēmas (veci, nedroši tiltiņi, nesakoptas un aizaugušas teritorijas, sliktā celiņu seguma kvalitāte, aizaugušie, piegružotie dīķi, labierīcību trūkums utt.) un citu apmeklētāju nepieņemamā, agresīvā uzvedība (cilvēki alkohola reibumā, naudas un cigarešu prasītāji utt.). Daļa minētās kritikas ir atbalstāma - parka teritorijas un ēku sakopšana, rekonstrukcija ir tikai sākuma stadijā. Īsā laika posmā plašo parka teritoriju, diemžēl, nav iespējams pilnībā iekopt un sakārtot, jo tas ir kultūrvēsturisks objekts, kuram ikvienai darbībai ir nepieciešamas speciālas atļaujas, saskaņošanas un rekonstrukcijas dokumentācijas izstrāde. Parka teritorijā sakopšanas un atjaunošanas darbi notiek regulāri, ikvienam ir iespēja to redzēt, aizejot uz parku.

Foto: Marex Resh

Aptaujas dalībniekiem tika lūgts norādīt, kā viņi izmanto parku. Rezultāti norāda, ka parka teritorija tiek izmantota daudzveidīgi, galvenokārt tās, protams, ir pastaigas (82% jeb 579 apmeklētāji) un tiek aktīvi apmeklēti estrādē notiekošie pasākumi un koncerti (78% jeb 552 apmeklētāji) (skat. tabulu).

Kā Jūs izmantojat Preiļu parku? (Var atzīmēt vairākus variantus)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
pastaiģām (vienatnē, ģimenes lokā, ar draugiem, pilsētas viesiem);		81,78	579
apmeklēju pasākumus, kas notiek estrādē;		77,97	552
pludmales kafejnīcas apmeklēšanai;		51,69	366
apmeklēju pasākumus, kas notiek pludmalē;		50,99	361
vasaras sportiskām aktivitātēm (peldēšanai, skriešanai, vingrošanai u.c.);		26,84	190
izmantoju kā īsāko ceļu, lai nokļūtu no mājām uz centru/darbavietu;		23,73	168
izmantoju ārpus darba relaksējošām aktivitātēm;		23,45	166
ziemas sportiskām aktivitātēm (slēpošanai, braukšanai ar ragaviņām, šūķšanai no kalna u.c.);		23,16	164
dabas pētniecībai, mākslai (gleznošanai, fotografēšanai);		19,07	135
pastaiģām ar mājdzīvnieku;		12,57	89
BMX trases izmantošanai;		5,51	39
piknikam;		4,38	31
cits;		3,67	26
neizmantoju;		0,99	7

Tas norāda, ka pašvaldībai ir jāvelta pietiekama uzmanība dažādu un daudzveidīgu kultūras pasākumu organizēšanai estrādē un parka teritorijā. To aptaujā norādīja vairāki parka apmeklētāji (gan jaunieši, gan arī seniori un vidējā paaudze), uzsverot, ka īpaši vasaras sezonas laikā vēlētos lielāku kultūras pasākumu (koncerti, balles, tematiskie pasākumi dažādām paaudzēm, diskotēkas, vakarēšanas, brīvdabas teātris utt.) daudzveidību un aktivitāti parkā. Puse no aptaujātajiem aktīvi izmanto pludmales sniegtās iespējas un apmeklē tur esošo kafejnīcu, Kas norāda, ka arī šī parka zona ir viena no primārajām, kuru vajadzētu pilnveidot un turpināt labiekārtot. Aptaujas dati uzrāda daudzveidīgu parka teritorijas izmantošanu, tā ir pašvaldības iespēja esošo aktivitāšu uzlabošanai un jaunu piedāvājumu radīšanai – parka apmeklētāji ir daudzpusīgi un ieinteresēti piedāvājumu izmantošanā.

Foto: Anatolijs Jakovļevs

Apmeklētāju zināšanas par Preiļu muižas kompleksu un parku

Preiļu muižas komplekss un parks, 80% aptaujas dalībnieku uzskatos, ir īpaši nozīmīgs (ļoti nozīmīgs – 41%; nozīmīgs – 39%; vidēji nozīmīgs – 17%; nenozīmīgs 2%) Latvijas mēroga vērtējumā. Tas norāda, ka parka regulārie apmeklētāji lepojas ar šo pilsētas pērli!

Cik, Jūsaprāt, nozīmīgs ir Preiļu muižas komplekss un parks Latvijas mērogā?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ļoti nozīmīgs		41,38	293
nozīmīgs		38,98	276
vidēji nozīmīgs		17,23	122
nenozīmīgs		2,40	17

Savas zināšanas par parku un muižas ēkām apmeklētāji kopumā novērtē pārdomāti. Vairāk kā puse (59%) zina, ka Preiļu ainavu parks ir Latvijā platības ziņā viens no lielākajiem parkiem pilsētas teritorijā. Tas arī liecina par to, ka šāda lieluma parks nav ātri un veikli sakopjams, arī tā uzturēšana prasa ievērojamus līdzekļus un darbinieku skaitu. Šajā jautājumā Preilieši var lepoties, jo katru gadu parkā norisinās talkas, kuras organizē gan iestāžu darbinieki, skolas, gan arī šeit norisinās vislatvijas Lielās talkas pasākumi, gan arī tiek veikti dažādi organizēti pasākumi jaunu kociņu stādīšanā. Parka sakopšana ar pašu iedzīvotāju un parka apmeklētāju palīdzību vieno un parāda, cik svarīga ir šī teritorija ikvienam. Tas arī audzina jauno paaudzi, jo viņi paši uzkopj parku. Kā liecina novērojumi, ar katru gadu arvien mazāk parkā ir vandālismu, cilvēku piegružotu teritoriju, apmeklētāji izmanto atkritumu urnas un cenšas vidi pēc sevis sakopt.

Aptaujas dalībnieki norāda, ka par parka un muižas vēsturi ir izglītoti (51%), bet ne pietiekami – 49% atzīst, ka viņiem nav pietiekamas vēsturiskās informācijas. Iespējams kādam tā ir aizmirsusies, kāds par to neinteresējas. Bet, ja mēs zinām savu pagātņi, daudzas lietas paliek skaidras un izprotamas, rodas interese un cits skatījums uz to, kas mums ir palicis kā vēsturiskās liecības no laikiem, kad šeit 5 gadsimtus valdīja un dzīvoja Borhu dzimtas pārstāvji. Par to liecina arī tas, ka visa parka teritorija un vēsturiskās ēkas ir valsts aizsargājama kultūras piemineklis. Par šāda statusa esamību zina 69% no parka apmeklētājiem, bet pārējiem (31%) – tā tagad, iespējams, būs zināma lieta! Vai šāda kultūras vēstures pieminekļa statusa nozīme ir svarīga parka apmeklētājam, arī liecina aptaujas dati – 86% jeb 610 aptaujātie atzīst, ka tas ir svarīgi, un tikai 14% tas nav būtiski. Vēsturi mēs vairs nespējam mainīt, bet saglabāt informāciju un objektus, mūsdienās tas ir iespējams - ja vien mums ir palikušas šīs vēstures liecības, piemēram, Borhu celtā neogotisma pils, vecās pils pagrabi un pamati, kapela, zirgu stallis utt. Diemžēl grāfu Borhu dzimtas arhīva dokumenti ir aizgājuši zudībā, savulaik 16. gadsimta otrajā pusē Livonijas kara laikā Borhu pils tiek nopostīta, kā rezultātā arī visi dokumenti sadega. Mainoties saimniekiem pilī, arī pēc tam daudzi dokumenti pazuda, jo no 19. gadsimta otrās puses sākuma Preiļu parks un pils vairs nepiederēja Borhu dzimtai, nākamajiem īpašniekiem nebija intereses saglabāt vēsturisko dokumentāciju un parkā esošās skulptūras, lapenes un citus objektus. Tādējādi šobrīd, atjaunojot Preiļu muižas kompleksa ēkas un parku, pētot senatnē bijušās mazās arhitektūras objektus (skatu tornis, tiltiņi, tējas namiņš, vārti utt.), to atrašanās vietas un izskatu, par to ir ļoti maz vēsturiskās informācijas un attēlu. Vairums (94%) parka apmeklētāju aptaujā norāda, ka ir svarīgi saglabāt, restaurēt un atjaunot arhitektūras mazās formas. Un gandrīz vienprātis (98%) parka apmeklētāji ir pārliecināti, ka jāiztīra, jāsakārto un jāatjauno parkā esošie dīķi un kanāli. Ūdenstilpņu apjoms parkā sastāda 13,2 ha, kas ir liela teritorija. Parka plānojums ir tik veiksmīgi izveidots, ka, iespējams tas tā nešķiet, taču, iedomājoties par daudzajiem dīķiem, to salām, saliņām, pussalām, kanāliem, ūdeņu apjoms ir liels. Visā parka teritorijā ir nepieciešama ūdenstilpņu tīrīšana, pašvaldībai ir izstrādāts tehniskais projekts, tomēr mūsdienu tehnoloģijas vēl nav tik attīstītas, lai to varētu veikt par minimāliem un saprātīgiem tēriņiem. Pašvaldība, savu iespēju (novada prioritāšu, finanšu, projektu piesaistes iespējās) un pieejamās vēsturiskās informācijas robežās, cenšas rast risinājumus, lai to visu īstenotu un parks varētu atgūt savu krāšņo godību, kāda tā bijusi vēsturiski.

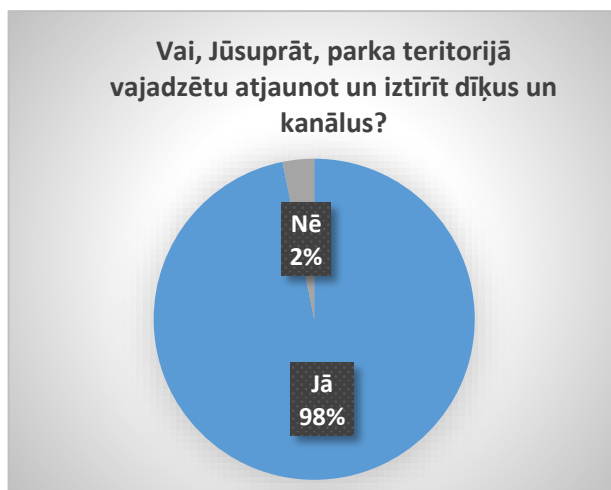

Foto: Marex Resh

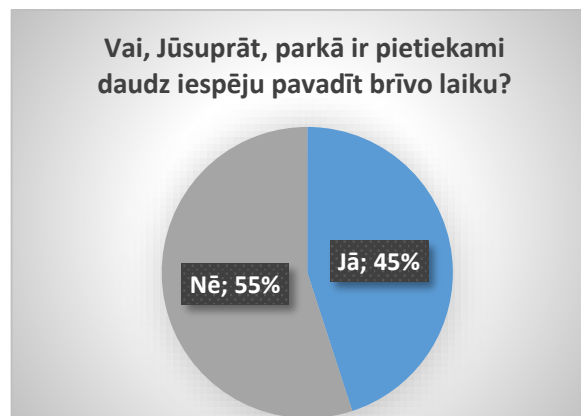
Par dižkoku un aizsargājamo augu sugu esamību parka teritorijā aptaujātie cilvēki zina mazāk, tikai 43% jeb 305 aptaujas dalībnieki. Iespējams, ka šeit pašvaldībai būtu jāizveido karte, dižkoku apskates maršruts vai jānovieto informācija pie šiem īpaši vecajiem kokiem, lai katrs no mums varam novērtēt, cik vērtīgs un senatnīgs ir mūsu parks. Par parkā sastopamo lielo bioloģisko daudzveidību ir pārliecināti 72% jeb 513 aptaujas dalībnieki, 28% par to šaubās. Preiļu parks ir izteikts klasicisma perioda ziedošais ainavu parks, līdz ar to tajā nav ievērojami daudz eksotisko koku un augu sugu, kuras parasti arī uzreiz pamana ikviens parka baudītājs. Klasicisma ainavu parks vairāk vērst uz ainaviskuma veidošanu, romantisma sajūtu radīšanu, līdz ar to parkā esošie augi un koki ir harmoniski skatāmi, neizdalot no apkārtējās vides kādu īpašu eksotisku koku vai augu. Iespējams tāpēc daudzi aptaujas dalībnieki savos komentāros ir norādījuši, ka Preiļu parkā ir īpaša un patīkama aura, noskaņa, kas palīdz atpūsties, iegūt miera sajūtu, harmoniju, sakārtot domas un uzmundrināt pašsajūtu.

Parka pievilcība un brīvā laika pavadīšanas iespējas

Šobrīd Preiļu parks un muižas ēkas ir atjaunošanas un rekonstrukcijas sākuma stadijā un, protams, ir loģisks parka apmeklētāju norādītais viedoklis - parka teritorija ir tikai daļēji pievilcīga ārvalstu viesiem. 32% aptaujāto uzskata, ka uz doto brīdi tas nav pievilcīgs objekts ārvalstu tūristiem.

Vai, Jūsaprāt, preiļu muižas komplekss, pils un parks ir pievilcīgs ārzemju viesiem?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		68,36	484
nē		31,64	224

Parks kā ģimenēm draudzīga vieta aptaujāto apmeklētāju vidū ir novērtēta 82% pozitīvi. Savukārt viedoklis par to, vai parka teritorijā ir pietiekami daudz iespēju pavadīt brīvo laiku, atšķiras – nedaudz vairāk kā puse (54% jeb 386 respondenti) uzskata, ka parka potenciāls ir krietni plašāks, trūkst piedāvājuma dažādības un iespēju atpūtai. Lai mainītu esošo situāciju, ir nepieciešams zināt, kāda veida atpūta parka apmeklētājiem ir nepieciešama un interesē visvairāk, kas ar šīs aptaujas palīdzību tika noskaidrots.

Parka sakoptības, esošo celiņu, labiekārtojuma elementu un drošības novērtējums

Katram no mums ir savi sakoptības kritēriji un skatījums, kādu mēs vēlamies redzēt parku. Apmeklētāju vērtējumā puse (68%) aptaujāto uzskata, ka Preiļu parka teritorija ir tikai daļēji sakopta

(sakoptas atsevišķās parka daļas, nogabali), 14% parku novērtē kā labi apsaimniekotu, savukārt 13% uzskata, ka parka teritorija ir slikti apsaimniekota.

Vai, Jūsaprāt, parks tiek pietiekami labi apsaimniekots (pļauta zāle, aizvākti nokaltušie, vētras izgāztie koki, tīrīti celiņi, savāktas kritušās lapas, pieejamas atkritumu urnas u.c.)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		13,70	97
nē		13,42	95
daļēji (sakoptas atsevišķas parka daļas)		68,08	482
nezinu		4,80	34

Parka teritorijā esošo celiņu tīklojuma un labiekārtojumu elementu vērtējumā iedzīvotāji norāda daudz lietu, kuras ir nepieciešams uzlabot, papildināt vai pat ieviest dažādus jauninājumus. Esošo celiņu tīklojumu un labiekārtojuma elementus kā ļoti labus un labus novērtē 37% (3% - ļoti labi; 34% labi) apmeklētāju, vidēju vērtējumu sniedz 52% aptaujāto un sliktu vai ļoti sliktu vērtējumu izsaka 11% apmeklētāju.

Kā Jūs vērtējat parkā esošo celiņu tīklojumu un labiekārtojuma elementus (celiņu izvietojums, segums, parka objektu sasniedzamība, atkritumu urnas, soliņi, bērnu rotaļu elementi, ģērbtuves pludmalē)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
ļoti labi		2,54	18
labi		34,04	241
vidēji		52,40	371
slikti		10,03	71
ļoti slikti		0,99	7

Aptaujas dalībnieki sniedza izvērstu un pamatotu kritiku, norādot arī ierosinājumus par esošās situācijas uzlabošanu parkā. Kā būtiskākie un pašvaldībai vērā ņemamie ierosinājumi ir: jaunu labiekārtojuma elementu uzstādīšana (jaunu soliņu uzstādīšana; nepieciešams daudz lielāks skaits atkritumu urnu visā parka teritorijā; ierīkot mūsdienīgas labierīcības; bērnu atpūtas laukumiņu uzstādīšana vairākās parka vietās; drošu velosipēdu novietņu uzstādīšana; piknika vietu izveide ar galdiem utt.); celiņu labiekārtošana (celiņa seguma uzlabošana, atjaunošana un piemērošana ikdienas vajadzībām,

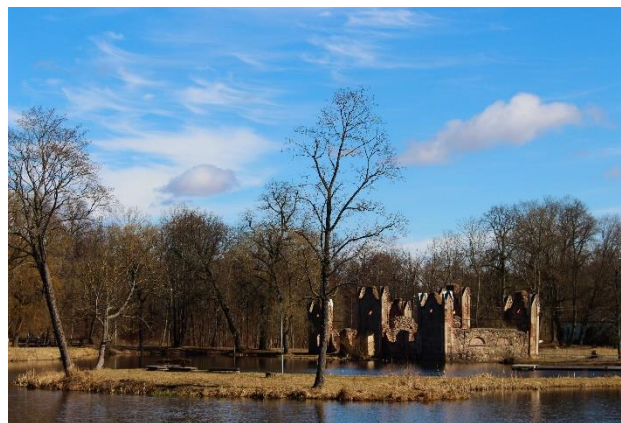

Foto: Diāna Černenko

lai ir iespēja pārvietoties pa cietu celiņa segumu, lai slapjā laikā ir iespēja pārvietoties ar ratiem, bez dubļiem; celiņu bruģošana; tematisko taku izveide utt.); tiltiņu atjaunošana; apgaisojuma ierīkošana visā parka teritorijā; esošo labiekārtojumu atjaunošana un sakopšana; ūdenstilpju tīrīšana un atjaunošana; informācijas zīmju un norāžu uzstādīšana; arhitektūras pieminekļu un ēku sakopšana; jauninājumu ieviešana (ziedu laukumu ierīkošana; lapeņu uzstādīšana; bērniem rotaļu elementu uzstādīšana; piknika vietu izveide; mākslas objektu - koka vai pīto skulptūru, leļļu uzstādīšana; jaunu vingrošanas konstrukciju uzstādīšana; skatu torņa celtniecība utt.).

Vairākkārt aptaujas atvērtajos jautājumos tika minēts par parka apgaismošanas problēmu, jo tikai neliela daļa no parka celiņiem ir aprīkota ar laternām. 24% jeb 168 aptaujātie parka apmeklētāji patstāvīgi izmanto parku kā īsāko ceļu, lai nokļūtu uz/no mājām no/uz centru vai darbu. Protams, tas ne vienmēr notiek diennakts gaišajā laikā, īpaši rudens un ziemas mēnešos, līdz ar to jautājums par parka izgaismošanu ir aktuāls. 43% no aptaujātajiem cilvēkiem diennakts laikā parku neizmanto un šis jautājums viņiem nav būtisks, tomēr 38% jeb 268 iedzīvotāji norāda, ka nejūtas droši parkā tumšajā diennakts laikā. Kā

nozīmīgākais iemesls nedrošībai tiek norādīts apgaismojuma trūkums, īpaši teritorijā uz Mehanizatoru un Pils ielām, Mīlestības kalniņa salas teritorijā. Līdz ar to attiecīgi ir arī baiļu un nedrošības sajūta kā nākamais iemesls, ko norāda parka apmeklētāji. Kā norāda paši aptaujas dalībnieki - dažādu negatīvu notikumu, sastaptu cilvēku alkohola reibumā un nepatīkamas pieredzes atstāstīšana (īpaši jauniešu vidū) rada lielāku paniku un apdraudētības sajūtu. Šo jautājumu risināšanai parka apmeklētāji norāda ne tikai apgaismojuma, bet arī pašvaldības policijas darbinieku un videokameru trūkumu teritorijā.

Vandālisms parka teritorijā joprojām ik pa laikam notiek, diemžēl daļa iedzīvotāju savu agresiju un pašapliecināšanos vēlas izpaust tieši šādā veidā – graujot to, kas ir dabas un cilvēku radīts. Šī jautājuma risināšanai aptaujas dalībnieki ierosina veikt dažādas aktivitātes. 66% jeb 465 parka apmeklētāji iesaka teritorijā nozīmīgās vietās uzstādīt videonovērošanas kameras, kas palīdzētu disciplinēt un identificēt kārtības pārkāpējus. Puse (52%) no aptaujas dalībniekiem norāda uz pašvaldības policijas aktivitāšu un dežūru palielināšanu parka teritorijā, īpaši parka apmeklēšanas aktīvajā laikā, darbiniekiem ierodoties ne tikai ar dienesta auto, bet izstaigājot parku kājām. Lielāku sodu noteikšana par vandālismu arī palīdzētu cīņai pret nekārtībām, tā uzskata 38% aptaujāto. Daļa norāda, ka varētu palīdzēt jaunatnes attiecīga audzināšana, kultūras un morālo vērtību ieviešana sabiedrībā kopumā. Jautājums par vandālismu paliek atklāts, jo ar šo problēmu cīnās ne tikai Latvijā, bet arī augsti attīstītās valstīs, vienīgā atšķirība ir tajā, ka daudzās valstīs iedzīvotāju un pašvaldību turīguma līmenis ir krietni augstāks, kas ļauj momentā noreagēt un savest kārtībā izdemolēto teritoriju, atjaunot salauzto un piesaistīt vairāk kārtības nodrošināšanas darbinieku.

Preiļu parku aktīvi izmanto ne tikai cilvēki, šeit pastaigās tiek vesti arī suņi. Piektā daļa (21%) aptaujāto parka apmeklētāju nesaskata problēmas, saistībā ar suņu klātbūtni parkā. Tomēr vairāk kā puse (66%) aptaujāto norāda, ka vajadzētu suņu saimniekiem vairāk aktīvi rīkoties pēc suņu vajadzību nokārtošanās un savākt pēc sava mīluļa. Protams, nevienam nav patīkami praktiskā veidā konstatēt šādu neizdarību, īpaši, ja tie ir aktīvi skraidošie bērni, kas nepamana, kur ir iekāpuši. Šajā jautājumā komentāros aptaujātie norāda, ka parkā nav uzstādītas speciālas urnas, kur varētu atstāt izmantotos suņu fekāliju maisījumus. Labiekārtojot parka teritoriju, pašvaldībai arī šim jautājumam ir jāpievērš uzmanība un, iespējams, to īstenojot, šāda problēma būs retums.

Vai Jūs saskatāt problēmu jautājumā par suņu vešanu pastaigā parka teritorijā? (Var atzīmēt vairākus variantus)			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
no suņa saimnieka puses netiek novākts pēc suņa vajadzību nokārtošanās		65,82	466
suņi netiek vests pavadā		27,40	194
suņu aktivitātēs tiek saraktas bedres, izjaukti stādījumi		7,20	51
nesaskata problēmu		20,76	147

Bet šobrīd suņu īpašniekiem ir ieteikums savus mīļus pa parku vadāt pavadā, jo 27% jeb 194 aptaujāto parka apmeklētāju norādījuši, ka tas netiek darīts un rada bailes, īpaši bērniem, jo nav zināms kā reaģēs svešs suns, pieskrienot klāt viņam nezināmam cilvēkam.

Preiļu muižas kompleksa un parka nozīmīgums un svarīgums

Preiļu parks ar tajā esošo muižas kompleksu netieši piedalās visa novada koptēla veidošanā, protams, tas nav svarīgākais un nozīmīgākais novadā, jo to, pirmkārt, rada iedzīvotāji un uzņēmumi. Bet parks ir prezentatīvs, kas atspoguļo un parāda nozīmīgu koptēla daļu - kas ir Preiļi, ar ko mēs atšķiramies no citiem novadiem, pilsētām. 79% jeb 558 aptaujātie norāda, ka Preiļu muižas kompleksa, pils un parka nozīme ir būtiska novada un pilsētas koptēla veidošanā (skat. attēlu), 17% jeb 120 aptaujātie uzskata, ka tas ir būtiski tikai pilsētai un 4% jeb 30 parka apmeklētāji neredz parka un muižas kompleksa būtiskumu novada un pilsētas koptēla veidošanā. Ja lielākā daļa aptaujāto uzskata, ka parks ar muižas kompleksu ir būtiski novada koptēla veidotāji, protams, rodas nākamais jautājums, vai Preiļu novadam ir svarīgi pilnībā atjaunot pili un sakopt, labiekārtot parku? 92% aptaujāto jeb 654 aptaujas dalībnieki uzskata, ka ir ļoti svarīgi un svarīgi atjaunot Preiļu pili un sakopt parka teritoriju. Neliela daļa parka apmeklētāju uzskata, ka tas ir mazsvarīgi (7% jeb 48 aptaujātie) un 6 aptaujas dalībnieki kategoriski norāda, ka pils nav jāatjauno un parks nav jākopj.

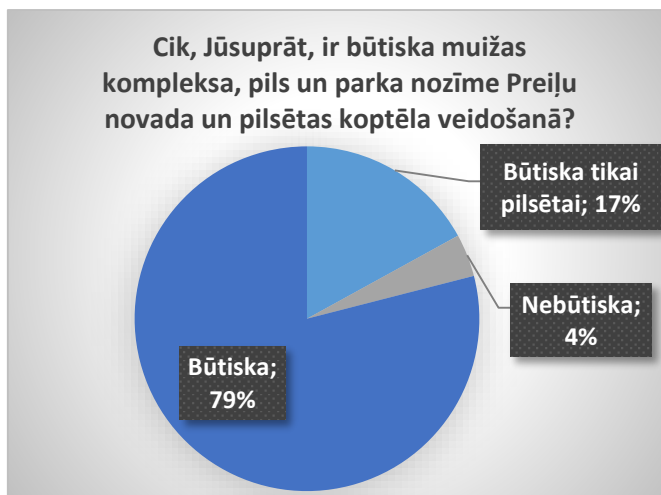
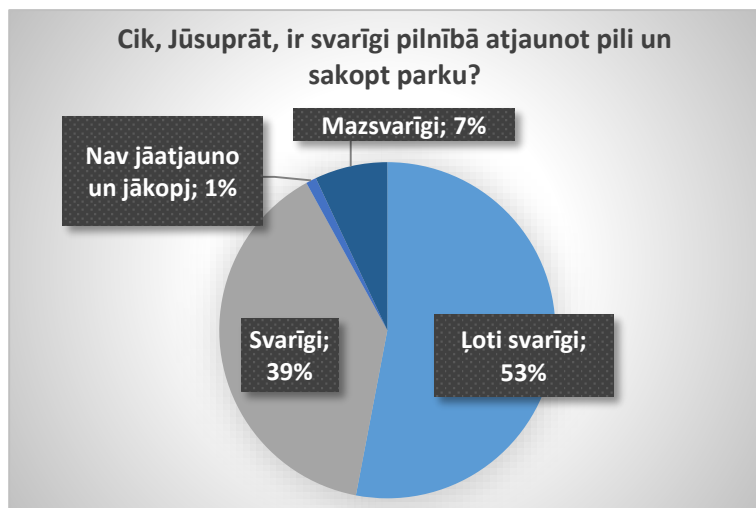

Foto Inta Baško

Kā norādīja aptaujas dalībnieki komentāros, tad jau sen esot bijusi vajadzība uzsākt šos atjaunošanas un sakopšanas procesus. Diemžēl vairāku gadu garumā pils rekonstrukcijai neatsaucās neviens investors, pašvaldība to šobrīd cenšas paveikt ar dažādu projektu finansējuma palīdzību. Lai arī atjaunošanas un labiekārtošanas darbi parka teritorijā un muižas ēkās rit maziem solīšiem, tas tomēr ir labāk, nekā to visu atstāt novārtā. Vide ap mums veido un rada arī daļu no mums.

Vēlmes un praktiskie norādījumi parka labiekārtošanas attīstībai

Lai atjaunotu un labiekārtotu parku, protams, darbībai ir jāpiesaista attiecīgi speciālisti, ko pašvaldība savu iespēju robežās cenšas darīt. Parka kā publiska objekta nākotnes redzējuma vīzijai ir jābūt saskaņotai ar iedzīvotājiem, līdz ar to ar aptaujas palīdzību tika lūgts izteikt viedokli par parka labiekārtošanas un kultūras pasākumu aktivitāšu jautājumiem.

Preiļu parks vēsturiski tika veidots kā ainavu ziedošā parka tipa dārzs, tagadējie parka apmeklētāji lielākoties (88% jeb 623 aptaujātie) uzskata, ka perspektīvā tāds tas arī jāveido un jāatjauno.

Vai, Jūsaprāt, Preiļu parkā ir nepieciešams veidot ainavu ziedošā parka tipa dārzu, kāds ir bijis parka attīstības pirmsākums?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		87,99	623
nē		10,45	74
nav atbildes		1,55	11

Parka stādījumiem ar jauniem kokaugiem, ziedošajām ziemcietēm un vasaras puķu stādījumiem vajadzētu papildināt parka ainavisko un romantisko skatu, tā uzskata 87% aptaujas dalībnieku.

Vai, Jūsaprāt, ir nepieciešams papildināt parka stādījumus ar jauniem kokaugu, ziedošu ziemcietu un vasaras puķu stādījumiem?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		86,58	613
nē		12,43	88
nav atbildes		0,99	7

Papildus tie norāda, ka stādījumi jāveic pārdomāti un nepārspīlējot, neizjaucot dabas ainavisko harmoniju, kāda ir Preiļu parkā. Šobrīd stādījumu veidošana parkā (pils teritorijas daļā) ir saskaņota ar ainavu arhitektiem un tiek veikta pēc parka rekonstrukcijas apstiprinātā būvprojekta.

Preiļu parka teritorijā joprojām nav informatīvo norāžu un stendu. Kā norāda aptaujas dalībnieki – vēstures un dabas informatīvie stendi ir neatņemama iekoptu parku sastāvdaļa, kāpēc jums joprojām tādu nav? Lielākā daļa (89%) parka apmeklētāju vēlētos ieraudzīt Preiļu parka vidē iederīgus informatīvos stendus, lai varētu izziņāt vēsturiskos notikumus, iepazīt dabas daudzveidības (augu un dzīvnieku) esamību parkā. Tas būtu nozīmīgi un izzinoši ne tikai novada iedzīvotājiem, bet arī tūristiem, kuri apmeklētu Preiļu parku.

Vai, Jūsaprāt, ir nepieciešams izveidot vēsturiskā un dabas izziņas vidē iederīgus informatīvos stendus (vēstures informatīvos stendus, izziņas takas, augu un dzīvnieku izziņas stendus)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		88,56	627
nē		10,59	75
nav atbildes		0,85	6

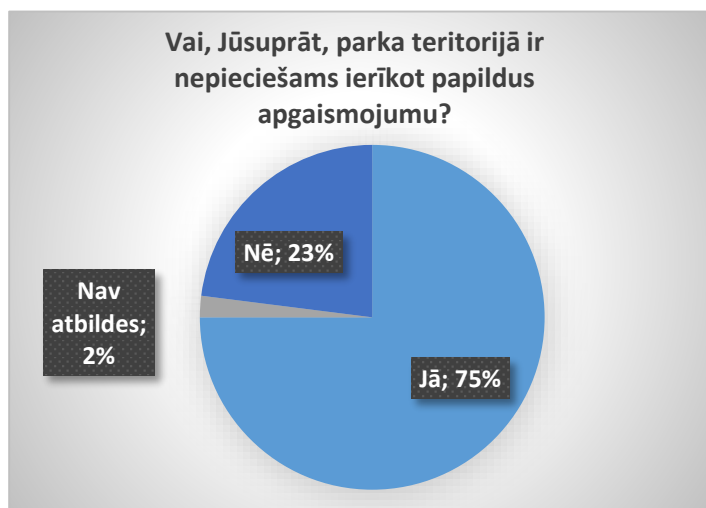
Kā norāda aptaujātie, tad pašiem tomēr neesot tik lielas zināšanas, lai, vedot ekskursijās radus un draugus, tiem plaši un saistoši izstāstītu par grāfu Borhu dzimtu, atstātajām muižas ēkām, pili un pašu parku, tā legendām. Kā arī pastaigās pa parku tad varētu ne tikai atpūsties, bet vēl papildināt un atsvaidzināt savas zināšanas. Līdzvērtīgi aptaujas dalībnieki izvērtē informācijas zīmju nepieciešamību par parkā sastopamajām vērtībām (dižkoki, reti sugu koki, augi utt.), 89% aptaujāto tādas vēlētos redzēt arī Preiļu parkā.

Vai, Jūsaprāt, ir nepieciešams izvietot parkā jaunas informācijas zīmes par parkā sastopamajām vērtībām (dižkoki, retu sugu koki u.c.)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		88,56	627
nē		10,59	75
nav atbildes		0,85	6

Daļa parka apmeklētāju komentāros praktiski norāda, ka, iespējams, uzstādītie stendi un informatīvās zīmes tiks izdemolētas, sazīmētas un nopostītas. Mūsdienu tehnoloģijas ir piemērotas un attīstītas arī šajās

nozārē (piemēram, antigrafiti pārklājumi). Izvēloties un uzstādot norādes un informatīvos standus, tas, protams, jāņem vērā.

Katru gadu pašvaldība cenšas papildināt parka teritorijā esošo labiekārtojuma elementu daudzumu. Parka apmeklētāji, savos komentāros, norāda par būtisku papildus soliņu nepieciešamību visā parka teritorijā, ne tikai celiņu malās, bet arī ainaviski skaistās vietās pie ūdeņiem, lai būtu iespēja parka krāšņumu vērot arī klusākos nostūros. 67% aptaujāto norādīja, ka soliņi būtu nepieciešami visā parka teritorijā, papildus blakus ierīkojot atkritumu urnas. Īpašas parka teritorijas, kur iedzīvotāji lielākoties vēlētos redzēt soliņus, ir atjaunotās Ādama un Ievas salas teritorijas apkārtnē, pils un Mīlestības kalniņa salas apkārtnē un Mehanizatoru, Pils ielu pusēs. Tāpat tika norādīts par vajadzību atjaunot jau esošos soliņus un uzturēt tur kārtību. Bez soliņiem parka vidienē, ierīkotajā pludmalē, apmeklētāji (70% jeb 496 aptaujātie) lūdz uzstādīt vairāk zviļņu un papildus soliņu, jo pludmale vasaras sezonā ir ļoti populāra un blīvi apmeklēta, bieži vien trūkst minēto labiekārtojuma elementu.

Papildus apgaismojuma nepieciešamība parkā tika apstiprināta ar cita jautājuma palīdzību, bet vietas, kur būtu primāri nepieciešams ierīkot apgaismojumu, lielākā daļa (75% jeb 529 aptaujātie) parka apmeklētāju norādīja Mīlestības kalniņa teritoriju un ceļus no pils līdz Mehanizatoru ielai, ceļus no Mīlestības kalniņa uz Pils ielu. Protams, pats labākais risinājums būtu ierīkot apgaismojumu visā parka teritorijā, pie ikviena celiņa. Kā iespēju to paveikt, aptaujātie norāda jauno tehnoloģiju ieviešanu – uzstādot apgaismojuma lampas ar saules baterijām.

Labiekārtojot parka teritoriju, tiek paredzēts, ka parkā būs uzstādītas piknika vietas (ar soliņiem, galdiņiem un atkritumu urnām), 70% aptaujas dalībnieku to atbalsta un norāda, ka labākās vietas, kur veidot piknika zonas parkā būtu Ādama un Ievas saliņas apkārtnē, ūdens tuvumā, aiz Mīlestības kalniņa un vietās, kur tas netraucētu pārējiem apmeklētājiem.

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams izveidot piknika vietas (soliņi, ugunskurs un galdiņi)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		70,34	498
nē		28,11	199
nav atbildes		1,55	11

Lapeņu ierīkošanu parkā atbalsta 60% jeb 428 aptaujātie, norādot, ka lapeņēm derētu to vēsturiskās vietas, lai nebojātu kopējo parka koptēlu un nepārspīlējot ar to skaita daudzumu.

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams izveidot lapenes?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		60,45	428
nē		36,72	260
nav atbildes		2,82	20

Diemžēl nav pierādījumu, kur lapenes ir atradušās vēsturiski, pēc esošajiem dokumentiem un gleznām, saprotams, ka iespaidīga lapene ir atradusies uz Mīlestības kalna, arī parka vidienē (uz garenās salas, pie vecās Borhu pils, pie dīķiem) bez konkrētas atrašanās norādes. Parkā ir atradušās lapenes, kurām apkārt bijuši smaržīgi rožu krūmi, šeit bijušas arī lapenes ķīniešu gaumē - iekšpusē mēbelētas ar nelieliem, balti sārtas krāsas samtu klātiem dīvāniem.

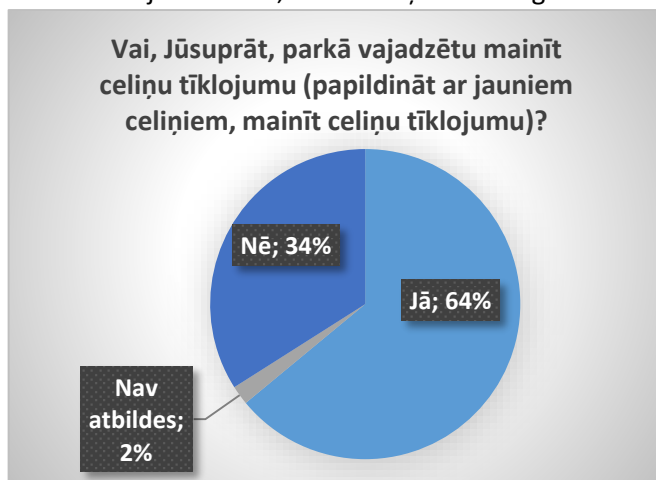
Parkā, dažādu pasākumu laikā, nedēļas nogalēs un vasaras sezonas laikā, vairāk kā puse (61%) no aptaujātajiem norāda, ka varētu ierīkot nelielas tirdzniecības vietas, nojumes. Tās varētu būt nelielas, pat drīzāk pārvietojamas (uz riteņiem), atrasties cilvēku pulcēšanās vietās, kur būtu iespējams iegādāties kvalitatīvus suvenīrus ar novada, pilsētas un parka simboliku, vietējo amatnieku darinājumus un vasaras laikā parkā nepieciešamo pārtiku (dzērieni, ūdens, saldējums, saldumi utt.).

Foto: Ieva Babre

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams veidot nelielas sezonas tirdzniecības vietas, nojumes (piem., saldējuma tirgošanai, suvenīru tirgošanai)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		60,59	429
nē		37,71	267
nav atbildes		1,69	12

Jaunu celiņu papildinājumu atbalsta 64% parka patstāvīgo apmeklētāju, norādot, ka tos varētu ieviest izstaigāto taku vietā – paši cilvēki jau ir izveidojuši savus pastaigu maršrutus, kurus vajag tikai labiekārtot. Atbalstāma ideja būtu dažādu celiņu un taku labirintu izveide, “gliemežu” celiņu izveide bērniem un jauniešiem, kā arī celiņu izveide gar dižkokiem, ūdenstilpņu malām. Aptaujātie aktīvi norāda,

ka svarīgi būtu labiekārtot ne tikai jaunus celiņus, bet tieši jau esošos – piemērot tos dažādu bērnu ratiņu un invalīdu pārvietošanās iespējām, būtiski uzlabot celiņu seguma kvalitāti (īpaši tas tika izjūsts pagājušajā gadā, kad celiņi gandrīz patstāvīgi bija dubļos un lietus izskaloti), kā arī daļu piemērot braukšanai ar velosipēdiem. Daļa aptaujas dalībnieku iesaka bruģēt vai asfaltēt vairākumu no parka celiņiem, bet, ņemot vērā parku labiekārtošanas noteikumus, to nevēlas akceptēt valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija (VKPAI), norādot, ka vēsturiski parkos Latvijā celiņi netika bruģēti vai asfaltēti. Šis jautājums ir

pārrunu līmenī starp pašvaldību un VKPAI, jo pēc būtības parkam būtu jākalpo cilvēkam, nevis otrādi. Parka dīķi un kanāli ir jātīra, jāveic dažu parka nogabalu drenāža, jāmeklē parka videi atbilstoši, labāki un veiksmīgāki celiņu seguma materiāli, ja tas tiktu veikts, iespējams arī esošo celiņu kvalitāte uzlabotos, jo liekais nokrišņu ūdens tiktu ātri novadīts.

Sanitāro punktu (tualetes, dzeramā ūdens ņemšanas vietas) vajadzība parkā ir gan dabiska, gan mūsdienīga nepieciešamība, to ierīkošanu atbalsta 88% jeb 621 aptaujas aizpildītājs.

Vai, Jūsaprāt, parka teritorijā ir nepieciešams ierīkot sanitāros punktus (tualeti, dzeramā ūdens ņemšanas vietas)?			
Atbildes:	Grafiks	%	Daudzums
jā		87,71	621
nē		11,02	78
nav atbildes		1,27	9

To atrašanās vietas, galvenokārt tika minētas netālu no estrādes, pludmalē (uzlabojot esošās labierīcības un pārgērbsanās kabīnes, papildus ierīkojot noskalošanās iespējas pēc peldes un bērnu pārtinamos galdiņus), Ādama un Levas saliņas apkārtnē, pie piknika vietām (kad tās tiks ierīkotas), Mehanizatoru ielas pusē un pie ieejas parkā no Raiņa bulvāra.

Par brīvā interneta piekļuves punktu izvietojumu parka teritorijā, aptaujas dalībnieku viedokļi dalās – 56% ir par to izvietojumu un 43% - pret, pārējie nav snieguši atbildi. Komentāros tika norādīts, ka interneta pieejamība varētu būt noteiktās vietās, bet ne visā parka teritorijā, jo parks galvenokārt ir domāts pastaigām un dabas, sportiskajai, aktīvajai atpūtai, nevis interneta vietņu vērošanai. Kā arī tika minēts, ka šāda interneta pieeja parasti ir ikvienam savā telefonā un nav vajadzības pēc papildus izdevumiem.

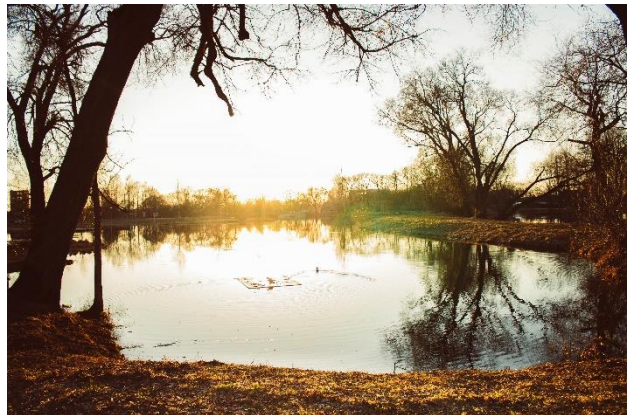

Foto: Rihards Gribusts

Šobrīd parka aktivitāšu piedāvājumā ziemas periodā tiek izveidota slēpošanas un patstāvīgi - nūjošanas trases, līdz ar to arī piedāvāta slēpošanas un nūjošanas aprīkojuma noma. Liela daļa (76%) no aptaujas dalībniekiem uzskata, ka šādi pakalpojumi ir vajadzīgi un papildus vajadzētu organizēt arī

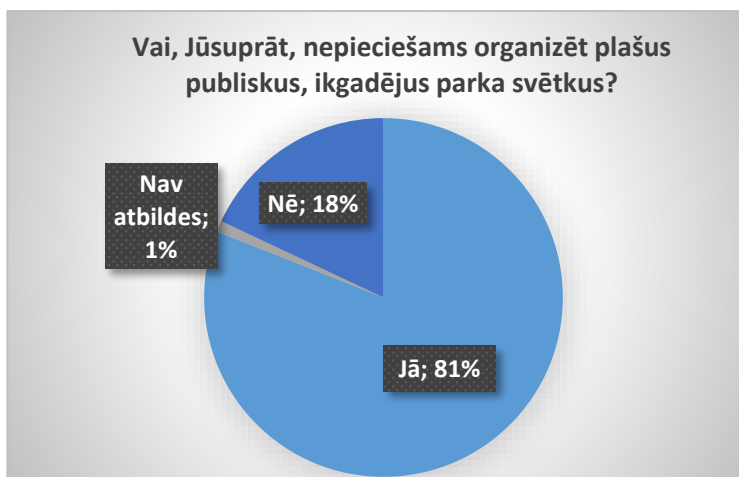
Foto: Anatolijs Jakovļevs

velosipēdu, rikšu, ragavu, laivu, bērnu spēļu automašīnu un mazo kvadriciklu, un pat zirgu pajūgu, segway (stāvratu), skuteru nomu. Tas parka apmeklētāju uzskatā būtu daudzveidīgs un jauks veids kā pavadīt laiku parkā. Neliela daļa aptaujāto šo ideju noliedz, jo uzskata, ka parkam jābūt pieejamam lēnām pastaigām, tas zaudēšot savu skaistumu, Preiļu parks esot pārāk mazs velosipēdu izmantošanai. Kā arī tiek norādīts, ka šāda veida aktivitātes jāorganizē nevis domei, bet privātajiem uzņēmējiem.

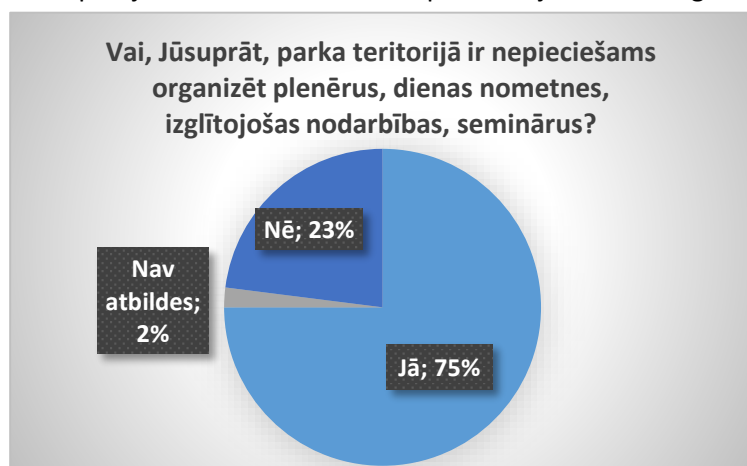
Pasākumu daudzveidība parkā

Šobrīd publiski organizēti pasākumi parkā galvenokārt notiek vasaras periodā. Pēc aptaujāto parka apmeklētāju komentāriem un viedokļa ir izteikti (81% jeb 570 aptaujātie) norādīts, ka esošie piedāvājumi ir minimāli un vajadzētu ievērojami vairāk dažādu svētku un pasākumu, kas norisinātos parkā. Tie varētu būt ikgadēji parka svētki, Līgo, saulgriežu un vasarsvētku svinēšana, daudzveidīgi koncerti, brīvdabas

teātra izrādes, festivāli, zaļumballes un tematiskie pasākumi (ģimeņu svētki, dzejas lasījumi, pils dārza svētki, amatnieku svētki, pasākumi vasaras naktīs utt.). Bieži komentāros tiek norādīta vēlme pēc pasākumiem ar stilizētu Borhu dzimtas pārstāvju piedalīšanos (Baltās dāmas svētki, Borhu svētki – pikniks, Barona Borha vakars utt.). Lielai daļai, īpaši jauniešiem, interesē dažādas sporta aktivitātes – orientēšanās spēles un sacensības, krosu, skriešanas, stafešu un erudīcijas pasākumi, atrakcijas.

Parkā organizēti plenēri, dienas nometnes, izglītojošas nodarbības un semināri interesē 75% jeb 531 aptaujas dalībniekam. Parka apmeklētāji ierosina organizēt dažādas izglītojošas aktivitātes – dabas

izziņas, vēstures izziņas, putnu vērošanas pasākumus gan bērniem, gan arī izglītojošus pasākumus pieaugušajiem un senioriem (apmācības, semināri, foto plenēri). Pašlaik parkā tiek organizēti dažādi mākslas plenēri, aptaujas dalībnieki iesaka arī padomāt par vēstures, ainavu, bioloģijas plenēriem. Apmeklētājiem ir interese arī par zaļajām klasēm, bērnu dienas nometnēm, skatu nometnēm, īpaši vasaras brīvlaikā.

Parka aptaujas dalībnieki piedāvā daudzveidīgas aktivitātes, kas varētu norisināties parkā – dažādi orientēšanās pasākumi, kuru laikā var apgūt parka teritoriju, izzināt vēsturiskos notikumus, koncertu daudzveidība (Latgales mākslinieki, dažādu mūzikas stilu mākslinieki, balles, diskotēkas, vakarēšanas, vietējo jauniešu uzstāšanās, operas mākslinieki, orķestru uzstāšanās, klasiskās mūzikas koncerti, folkloras kopu mūzikas koncerti utt.), brīvdabas kino, teātra izrādes, amatiereteātri, karnevāli, jogas un cigun nodarbības, moderno deju pasākumi, putnu un koku svētki, dabas draugu saieti, bērnu ballītes, senioru pasākumi, ielu mākslinieku salidojumi, siera svētki, dažādi šovi, izziņas dabas pasākumi bērniem ar speciālista vadību, laulību vietas izveide, lielformāta spēļu laukumu izveide, skeitparka izveide utt. Šis plašais ideju birums norāda, ka aptaujas dalībnieki ir zinoši kultūras pasākumu un aktivitāšu piedāvājumos un vēlas, lai tādu Preiļos ir būtiski vairāk. Parka apmeklētāji mudina – vairāk radošuma un nebaidīties no kā jauna, pieņemt izaicinājumus!

Foto: Ieva Babre

Parka aptaujas dalībnieki pozitīvi skatās uz pils atjaunošanu arī no praktiskā un personīgi izmantojamā viedokļa. Ja atjaunotajās pils telpās vai parka teritorijā pastāvēs tāds pakalpojums kā iespēja svinēt savus personīgos, īpašos svētkus, tad to labprāt izmantotu 73% jeb 519 aptaujas dalībnieku. Ar īpašajiem svētkiem tiek saprastas dzimšanas dienas, kāzas, radu salidojumi, jubilejas, darbavietu privātie pasākumi utt. Ņemot vērā parka apmeklētāju vēlmes, pašvaldībai ir jāizvērtē pils perspektīvās izmantošanas mērķus, jo šāda pils telpu izmantošana spētu vismaz daļēji segt uzturēšanās izmaksas, veicinātu apmeklētību un popularitāti.

Parka veidola nākotnes skatījums

Aptaujas papildus komentāros parka apmeklētāji izteica savas pārdomas, kritiku, prieku par Preiļu attīstības gaitu, novēlēja arī veiksmi un radošumu Preiļu muižas kompleksa un parka attīstībā. Daļa norāda, ka nevēlētos, lai pilsētas parks paliktu moderns, ar mūsdienu arhitektūras stilu objektiem un ēkām, jo tad parks zaudēšot savu burvību, bet ir vēlme to veidot par ērti un droši lietojamu. Kā arī aptaujātie aicina nepadarīt parku par pompozu samākslotu, bet radīt estētiski skaistu, krāšņu un ar plašām iespējām, kurš kalpotu labsajūtai, priekam un veselībai. Aptaujas dalībnieki muižas kompleksa un parka atjaunošanā vēlētos redzēt jaunu, izglītotu un radošu cilvēku komandu ar svaigu skatījumu uz lietām, kas Preiļos radītu paliekošas vērtības.

Jāatzīmē, ka Preiļu parks ir kultūrvēstures objekts, pašvaldība perspektīvā vēlas teritorijā radīt autentiskumu senatnei, vēsturiskajam izskatam un romantisma stilam, kāds tas bija sākotnēji, veidojot parku. Protams, kāda parka zona ir jāveido un jārada kā aktīvās, mūsdienu atpūtas vide (pludmales teritorija), bet pārējo teritoriju ir paredzēts izkopt un veidot pēc iespējas vēsturiskā izskatā un romantiskā ziedošā ainavu parka atmosfērā. Uz doto brīdi tiek izstrādāta Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepcija, kuras norisē ir paredzētas sabiedriskās apspriešanas aktivitātes. Ja kādu no iedzīvotājiem, parka apmeklētājiem tas interesē, lūdzu, sekojiet informācijai domes saziņas līdzekļos.

Sniegtās iedzīvotāju atbildes palīdzēs izprast patstāvīgo parka apmeklētāju vajadzības un vēlmes, un kvalitatīvāk izstrādāt Preiļu muižas kompleksa un parka ilgtspējīga plānojuma risinājumus. Apmeklētāju viedoklis ir īpaši svarīgs un būtisks, jo tieši viņi ir pamats jebkuram sabiedrības objektam. Preiļu muižas komplekss un parks ir sabiedriska objekts un mūsdienās jau sākotnēji pēc būtības tam ir jākalpo cilvēkam, nevis otrādi.

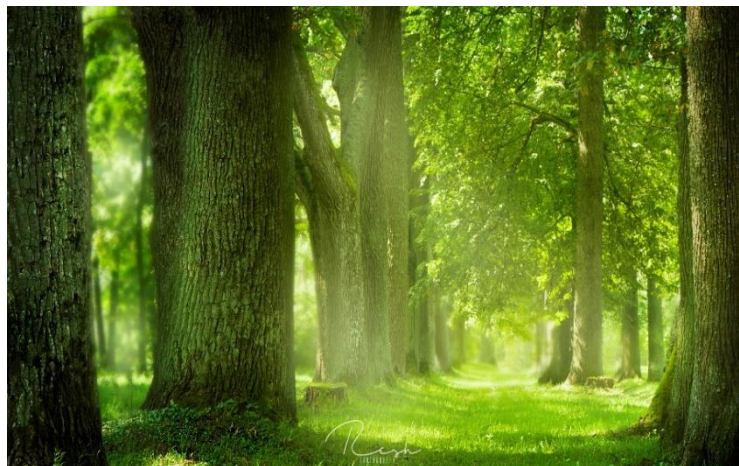

Foto: Marex Resh